

ONTWERP VAN JAARVERSLAG 2022

GOEDGEKEURD DOOR DE RAAD VAN BESTUUR
VAN INTERWAAS VAN 5 APRIL 2023

Inhoud

1. ALGEMEEN	4
Voorwoord voorzitter	4
Voorwoord directeur	5
Strategisch plan 2019 - 2025.....	6
Deelnemers op 31 december 2022.....	7
Bestuur en toezicht.....	7
Raad van bestuur	7
Algemene vergadering	9
Toezicht en controle	10
Personeel.....	10
Netwerking en samenwerking.....	11
2. TIEN STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	12
Strategische doelstelling 1: de ruimtelijke kwaliteit binnen het waasland versterken en vormgeven in toonaangevende projecten	12
Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP)	12
Verordeningen	16
Inrichtingsplannen	18
Woonprojecten	20
Strategische doelstelling 2: bedrijvigheid en ondernemerschap in het Waasland faciliteren .	30
Bedrijventerreinmanagement (BTM).....	30
Ontwikkeling bedrijventerreinen.....	32
digitale transitie bedrijventerreinbeheer	34
Revitalisatie bedrijventerrein TTS.....	35
Haven en hinter	36
Strategische doelstelling 3: De bereikbaarheid, verkeersveiligheid en -leefbaarheid in het Waasland verzekeren.....	38
Beleidsvoorbereiding en visievorming m.b.t. mobiliteit.....	38
Initiatieven en projecten tot verhoging van de verkeersveiligheid in de Wase gemeenten en initiatieven die de bereikbaarheid verhogen.....	41
Strategische doelstelling 4: Kwaliteitsvol en duurzaam wonen bevorderen – Woonwijzer Waasland	43
intergemeentelijke samenwerking (igs) wonen	43
Vlaams energiehuis.....	47
Woon- en energieloket	50
Strategische doelstelling 5: Het Waasland uitbouwen tot een 'klimaatneutrale regio'	51
Regionale visie op klimaatmitigatie, klimaatadaptatie en hernieuwbare energie	51

Opzetten van regionale klimaatacties	53
Strategische doelstelling 6: Het waasland als cultuurregio versterken via een bovenlokaal cultuurbeleid en gemeenschappelijke erfgoedwerking.....	55
Cluster cultuur	55
Cultuurtuin WAAS	56
Erfgoedcel Waasland	60
Strategische doelstelling 7: Werk en welzijn voor alle Waaslanders	64
Kansen creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt	64
Wijk-Werken Waas.....	65
Ondersteuning vzw VoedSaam	68
Strategische doelstelling 8: De bestuurskracht van de gemeenten versterken door het delen van expertise.....	69
Ter beschikking stellen van expertise aan de gemeenten.....	69
Ervaringsuitwisseling tussen Wase gemeenten	71
Gemeenschappelijke tools of databanken, bruikbaar voor de verschillende steden en gemeenten	72
Strategische doelstelling 9: Geïntegreerde streekontwikkeling en regionale coördinatie.....	74
Geïntegreerde streekontwikkeling	74
Regionale vertegenwoordiging	78
netwerkmanagement.....	82
Strategische doelstelling 10: het verzekeren van een performante werking, organisatie en relatie met de stakeholders.....	85
Het verzekeren van een performante werking	85
Een eigentijds organisatie- en personeelsbeleid	86
Een optimale werkomgeving voor de medewerkers (facilitybeleid)	89
3. Financiële middelen	91
Jaarrekening 2022.....	91
Overzicht waas fonds	94
Verslag van de commissaris-revisor.....	95

1. ALGEMEEN

VOORWOORD VOORZITTER

“Ik geloof in een nieuw toekomstplan voor Interwaas als verbindende factor in de regiovorming”

In mei '22 mocht ik de fakkel overnemen van collega Lieven Dehandschutter. Daarmee werd het akkoord gemaakt bij het begin van deze legislatuur gerespecteerd. Waasmunster neemt het voorzitterschap van Interwaas voor drie jaar op zich.

Luisteren en adapteren

Mijn eerste jaar als voorzitter stond in het teken van luisteren en adapteren. Mijn ronde doorheen de negen andere Wase gemeentehuizen bezorgde me een duidelijk inzicht van waar onze organisatie in de toekomst voor moet staan, aangepast aan de noden van vandaag en van de individuele gemeenten. Dit resulteerde in een discussienota. Die moet uitmonden in een draft van een plan dat Interwaas de nodige perspectieven biedt.

Ik kijk ernaar uit om samen met mijn collega's in de raad van bestuur dit toekomstplan te concretiseren voor onze mooie organisatie. Het moet een plan zijn dat sterk gedragen wordt door alle tien de Wase steden en gemeenten. Een plan dat Interwaas nog performanter zal maken in de nieuwe structuur die 'regiovorming' heet. Interwaas dient hier de verbindende factor te zijn.

De Vlaamse regering heeft ondertussen o.a. op sterk aandringen van alle Wase gemeenten geoordeeld dat Zwijndrecht wel degelijk in het Waasland thuishoort. Tal van antwoorden op de uitdagingen die op ons afkomen, liggen ongetwijfeld in een doorgedreven samenwerking tussen alle tien de Wase gemeenten.

Uitdagingen zijn er genoeg

De nood aan KMO-zones om de toekomst van de tewerkstelling in het Waasland te garanderen, wordt steeds nijpender. Oplossingen voor de mobiliteitsproblematiek uitwerken, blijft hoog op onze prioriteitenlijst staan. Het Klimaatplan voor het Waasland concreet gestalte geven eveneens. We steken ook een tandje bij om kwaliteitsvol en duurzaam wonen in het Waasland voor iedereen te bevorderen.

Om dat alles in de praktijk om te zetten, zetten we de herstructurering van ons personeelsbestand verder. Een organisatie als Interwaas kan alleen maar optimaal functioneren met de juiste enthousiaste mensen op de juiste plaats. Ik heb er dan ook alle vertrouwen in dat onze medewerkers, samen met de raad van bestuur, ook de komende jaren verder meebouwen aan het Waasland als prachtige regio om in te wonen, te werken en te leven.

VOORWOORD DIRECTEUR

2022 was opnieuw een boeiend jaar, waarin Interwaas op veel vlakken stappen vooruit zette of de werking verder uitbouwde. U vindt in dit jaarverslag de belangrijkste activiteiten: van de opmaak van RUP's tot het uitvoeren van wegmarkeringen, van het verstrekken van energieleningen tot een eengemaakt Waas bibliotheeksysteem, van regionale mobiliteit tot energielandschap, van huisvesting tot bedrijventerreinen, ... het zijn de collega's die het doen. Niet alleen zij die met de inhoudelijke taken bezig zijn, maar ook de ondersteunende diensten: boekhouding, HR, ICT, communicatie, ...

Allen samen zorgen wij voor een beter Waasland, waar het goed wonen, werken en vertoeven is. Vaak neemt een activiteit of een project in dit jaarverslag maar een paragraaf of enkele lijnen in, maar zit er veel werk achter. Dank aan alle collega's die zich hier dag in dag uit voor inzetten!

En er komt meer op ons af. Het Vlaams parlement keurde het regiodecreet goed op 1 februari 2023. Dat is een mijlpaal. Niet alleen is het Waasland referentieregio, maar wij zijn ook met zijn tienden, Zwijndrecht inbegrepen.

Als streekintercommunale heeft Interwaas in de werking van de referentieregio Waasland een bijzondere rol. Wij nemen al behoorlijk wat taken op streekniveau op, maar zien heel wat extra mogelijkheden om het Waasland als streek en de afstemming onderling te versterken.

Wij blijven het verder uitbouwen van de regiowerking opnemen. Dit willen wij doen door het ondersteunen van het regio-overleg, het ondersteunen van overlegmomenten over regiowerking voor het burgemeestersoverleg of andere fora en het uitwerken van nota's regiowerking voor de colleges van burgemeester en schepenen, gemeenteraadscommissies en gemeenteraden. En voor zover de gemeenten dit wensen, willen wij ook de regiomobiliteit (het uitwisselen van ambtenaren binnen de regio) opnemen.

Zoals eerder door de Vlaams minister bevoegd voor binnenlands bestuur Bart Somers werd aangegeven, is het burgemeestersoverleg de spil van de regiowerking. Het decreet biedt ons mogelijkheden om op dit elan verder te gaan en de regiowerking te verstreken. Streekontwikkeling en burgemeestersoverleg zijn twee handen op één buik.

Maar ook de Socio-economische Raad Waasland en andere overlegfora – in het bijzonder de stuurgroepen waar wij beleidsmensen en ambtenaren samenbrengen rond een thema of een werking – zijn belangrijk. In 2023 doen wij dus op hetzelfde elan verder en gaan wij er met zijn allen weer ten volle voor.

STRATEGISCH PLAN 2019 - 2025

De tien Wase steden en gemeenten van Interwaas bevestigden eind 2019 hun vertrouwen in Interwaas voor een periode van 18 jaar. In datzelfde jaar bekeken we uitgebreid waar we de komende jaren het accent op moeten leggen. Samen met IDEA Consult dachten medewerkers, bestuurders en andere stakeholders van Interwaas na over de veranderende context en de positie die Interwaas daarbij het best kan innemen. Dat alles leidde tot het 'Ondernemingsplan - Strategisch plan Interwaas 2019-2025'.

De finale versie van het plan werd goedgekeurd door de buitengewone algemene vergadering van 6 november 2019. 2020 was het eerste jaar waarin het strategisch plan werd uitgevoerd.

Met het 'Ondernemingsplan - Strategisch plan Interwaas 2019-2025' streeft Interwaas naar een samenhangende ontwikkeling voor het Waasland, waar welvaart, welzijn en leefmilieu (people, profit, planet) in hun samenhang worden bekeken. Met deze houding onderschrijft Interwaas de Sustainable Development Goals (SDG's).

Deze visie wordt vertaald in drie lange termijn ambities. Het zijn streefdoelen die inspelen op grondige veranderingen in de omgeving en de regio en meerwaarde brengen voor de aangesloten steden en gemeenten:

- 1. Lokale besturen ondersteunen in excellentie (bestuurskrachtige gemeenten).**
Interwaas verzekert en verhoogt de bestuurskracht van haar besturen, zowel door het ter beschikking stellen van expertise op bepaalde beleidsdomeinen (ruimtelijke ordening, mobiliteit, klimaat, erfgoed, ...) als op ondersteunende functies (beheer en organisatie).
- 2. Uitbouw van sterke regionale kaders en interbestuurlijke samenwerking.**
Werken aan een gemeenschappelijke visie op domeinen als mobiliteit, ruimte, economie, etc. en vervolgens de prioriteiten daarbinnen realiseren in coproductie met hogere overheden en andere stakeholders.
- 3. Vorm geven aan belangrijke transities op vlak van bestuur, ruimte, mobiliteit, samenleven, economie, leefmilieu en energie, cultuur.**
De besturen inspireren, maar ook concreet initiatief gangmaken en realiseren op lokaal en regionaal vlak.

Het meerjarenplan voor de periode 2019-2025 bevat 9 externe doelstellingen, aangevuld met 1 interne. Waar de eerste negen doelstellingen de inhoudelijke ambities afdekken (wat?), gaat de tiende doelstelling in op de organisatie ervan (hoe?). Deze doelstellingen vormen ook de leidraad voor de indeling van het bestuurlijke gedeelte van het jaarverslag 2022 van Interwaas.

Externe
doelstellingen

1. De ruimtelijke kwaliteit binnen het Waasland versterken en vormgeven in toonaangevende projecten.
2. Bedrijvigheid en ondernemerschap in het Waasland faciliteren.
3. De bereikbaarheid, verkeersveiligheid en -leefbaarheid in het Waasland verzekeren.
4. Kwaliteitsvol en duurzaam wonen bevorderen.

Interne doelstelling	5. Het Waasland uitbouwen tot 'Klimaatneutrale regio'.
	6. Het Waasland als cultuurregio versterken via een bovenlokaal cultuurbeleid en gemeenschappelijke erfgoedwerking.
	7. Werk en welzijn voor alle Waaslanders.
	8. De bestuurskracht van de gemeenten versterken door het delen van expertise.
	9. Geïntegreerde streekontwikkeling en regionale coördinatie.
	10. Het verzekeren van een performante werking, organisatie en relatie met de stakeholders .

De integrale versie van het 'Ondernemingsplan - Strategisch plan Interwaas 2019-2025' en een overzichtelijke samenvatting daarvan, is terug te vinden op www.interwaas.be/over-interwaas/strategisch-plan-2019-2025

DEELNEMERS OP 31 DECEMBER 2022

	Deelnemers	Aantal aandelen (25 euro / aandeel)	Geplaatst kapitaal (in euro)	Opgevraagd kapitaal in euro
Wase gemeenten (aandelen A)	Beveren	24.320	608.000	608.000
	Kruikebeke	8.229	205.725	205.725
	Lokeren	20.727	518.175	518.175
	Moerbeke	3.283	82.075	82.075
	Sint-Gillis-Waas	9.680	242.000	242.000
	Sint-Niklaas	40.067	1.001.675	1.001.675
	Stekene	9.339	233.475	233.475
	Temse	14.784	369.600	369.600
	Waasmunster	5.381	134.525	134.525
	Zwijndrecht	9.318	232.950	232.950
Aandelen B	Nihil			
TOTAAL KAPITAAL		145.128	3.628.200	3.628.200

BESTUUR EN TOEZICHT

RAAD VAN BESTUUR

Tijdens de raad van bestuur van 2 februari 2022 nam de raad van bestuur afscheid van bestuurder Alain Debbaut (Groen) uit Lokeren als bestuurder met raadgevende stem. Tijdens de zitting van 9 maart 2022 verwelkomde de raad Koen Maes (Groen) uit Beveren als nieuwe bestuurder met raadgevende stem.

Tijdens de raad van bestuur van 11 april 2022 stelde de raad van bestuur unaniem burgemeester Jurgen Bauwens van Waasmunster aan als nieuwe voorzitter. Hij volgt burgemeester Lieven Dehandschutter van Sint-Niklaas op in die functie voor de resterende drie jaar van deze legislatuur.

De raad van bestuur nam op 4 mei 2022 afscheid van bestuurder Luc De Ryck na 33 jaar raad van bestuur voor Temse. Hij werd vervangen door burgemeester Hugo Maes van Temse.

De samenstelling van de raad van bestuur was op 31 december 2022:

GEMEENTE	NAAM	PARTIJ
Beveren	Tielens Dominique	N-VA
	Van de Vijver Marc	CD&V
Lokeren	Duyck Marijke	Open VLD
	Liebaut Filip	CD&V
Kruibeke	Van Laere Dimitri	N-VA
Moerbeke	De Bock Peter	Open VLD
Sint-Gillis-Waas	Lippens Chris	CD&V
Sint-Niklaas	Dehandschutter Lieven (ondervoorzitter)	N-VA
	Mortier Mia	Groen
	Van De Walle Tchantra	N-VA
Stekene	De Rechter Stany	GeBe
Temse	Maes Hugo	CD&V
	Truyma Lieve	N-VA
Waasmunster	Bauwens Jurgen (voorzitter)	CD&V
Zwijndrecht	Van de Vyver André	Groen
Bestuurders met raadgevende stem		
Beveren	Maes Koen	Groen
Sint-Niklaas	Van der Coelden Kris	Vooruit
Zwijndrecht	Van Hauteghem Marleen	N-VA

Daarnaast waren ook Bart Casier (directeur), Saskia Fermont (adjunct-directeur) en Koen Dewanckel (verslaggeving) aanwezig tijdens de vergaderingen van de raad van bestuur.

Leden van de raad van bestuur ontvangen 210 euro bruto per vergadering, aangevuld met een kilometervergoeding zoals bepaald door de Vlaamse overheid (0,3424 euro/km). Er zijn geen andere vergoedingen.

In 2022 kwam de raad van bestuur elf keer samen, meer bepaald op:

- 12 januari
- 2 februari
- 9 maart
- 11 april
- 4 mei
- 1 juni
- 29 juni
- 7 september
- 5 oktober
- 9 november
- 7 december
- 28 december *

De raden van bestuur vonden plaats in AC De Zaat, Frans Boelplein 1 in Temse, met uitzondering van de raad van 11 april in de kantoren van Interwaas in de Lamstraat 113 in Sint-Niklaas.

* De raad van bestuur van 28 december werd georganiseerd via mail en telefoon.

ALGEMENE VERGADERING

BIJZONDERE ALGEMENE VERGADERING VAN 18 MEI 2022

- Jaarverslag en jaarrekening over 2021
- Verslag van de commissaris - revisor betreffende het boekjaar 2021
- Goedkeuring van het jaarverslag en van de jaarrekening over het boekjaar 2021, inclusief de bestemming van het resultaat
- Kwijting aan de bestuurders en aan de commissaris-revisor betreffende de vervulling van hun mandaat over het boekjaar 2021
- Aanduiding van een lasthebber voor de algemene vergadering van de Maatschappij Linkerscheldeoever van 8 juni 2022 en vaststelling van diens mandaat
- Kapitaalsverhoging gemeenten met een bevolkingsaanroei van meer dan 5 % (Sint-Niklaas)
- Verlenging van het mandaat van de commissaris-revisor
- Vaststelling reglement uitzendarbeid

BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING VAN 7 DECEMBER 2022

- Activiteitenprogramma en strategie voor 2023
- Begroting 2023
- Aanduiding van een lasthebber voor de buitengewone algemene vergadering van Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied op 14 december 2022 en vaststelling van diens mandaat

De algemene vergadering van 18 mei vond plaats in de kantoren van Interwaas in de Lamstraat 113 in Sint-Niklaas, de buitengewone algemene vergadering van 1 december in AC De Zaat, Frans Boelplein 1 in Temse.

TOEZICHT EN CONTROLE

Vlaamse Regering
p/a Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Boudewijnlaan 30 bus 70
1000 Brussel

Grant Thornton Bedrijfsrevisoren cvba
Vertegenwoordigd door Dirk Van den Broeck
Bedrijfsrevisor
Uitbreidingsstraat 72 bus 7
2600 Antwerpen

PERSONEEL

Het totale personeelsbestand in 2022 bestond uit 36,1 VTE op jaarbasis aangevuld met 4,68 VTE externe ondersteuning.

Directie:

Bart Casier (directeur), Saskia Fermont (adjunct-directeur)

Cluster ruimte (8,1 VTE)

Tom Bosman, Bart Casier, Petra De Mey, Lotte Deduytschaever, Filip Deproost, Hilde Pelgrims, Tom Seeldraeyers, Roselien Vander Elstraeten, Marleen Vanlierde, Nicky Verbraeken, Eddy Weyn.

Cluster duurzaamheid (11,1 VTE)

Sebastian Arnold, Alain Besseleer, Raoul De Bock, Delphine De Schryvere, Lizelot Deeren, Xhevat Dobratiqi, Sarah Hofman, Joeri Hulstaert, Stefanie Inzé, Petra Nelen, Katja Raets, Amber Roeland, Els Smekens, Martine Teirlynck, Tessa Thyssen, Kim Van Acoleyen, Frauke Van Goethem, Isabelle Van Houts. Woonwijzer Waasland kon vanaf 10 oktober 2022 tevens rekenen op de inzet van 0,16 VTE freelancers via VEKA (Joren Brouillard, Romy Heirwegh en Lina Maes).

Cluster cultuur (4,33 VTE)

Elke Clompen, Thijs Dekeukeleire, Gitte Derluyn, Sandy Van Handenhove, Niko Van Kemseke en Jerina Vanstraelen.

Cluster werk en welzijn (1,35 VTE)

Liesbeth Behiels, Masha Lopicic en Ina Verbraecken.

Wijk-werken Waas kon ook rekenen op de inzet van 0,2 FTE traject-begeleider (via terbeschikkingstelling door stadsbestuur Sint-Niklaas) en 3,69 VTE bemiddelaars van VDAB (Mark De Mars, Emmy De Smet, Debby Jacobs, Carla Meire, Eva Stoop en Jelle Windey).

Dienstverlening (Wegmarkeringen, rioolkolkenreiniging, handhaving en ter beschikkingstelling)(5,63 VTE)

Sebastian Arnold, Koen de Bouvré, Amadou Diabaté, Guy Puylaert, Ronny Steveninck, Kathleen Stevens, Kim Van Acoleyen en Wim Wuytack .

Streekbeleid (0,7 VTE)

Bart Casier en Kathleen Stevens.

Ondersteunende diensten (directie, onthaal en administratie, logistiek, boekhouding, communicatie, ICT, facility beheer, studie) (4,88 VTE)
Sandra Baetens, Liesbeth Behiels, Bart Casier, Birgit Deblieck, Koen Dewanckel, Saskia Fermont, Robin Hoste, Annicka Thoen, Véronique Van Duyse, Ina Verbraecken en Eddy Weyn.

Onze interne werking werd ondersteund door inzet van 0,63 VTE externe krachten voor IT (Wim Piron van ITOrg), boekhouding (Athena Jacquet en Anke De Maeyer van VGD) en Informatieveiligheid (Paul Schelleman van Polis provincie Oost-Vlaanderen).

Stagiairs

Dario Smets, 6^e Office – Logistiek, Broederschool Handel Sint-Niklaas (september 2021 – maart 2022)

Nissi Zino, 6^e Office – Klantendienst, Broederschool Handel Sint-Niklaas (september 2022 – maart 2023)

NETWERKING EN SAMENWERKING

Interwaas participeert in:

- Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied (MLSO): 1.730 aandelen op een totaal van 5.000 aandelen (= 34,6%).
- Bedrijvencentrum Waasland nv: 10 aandelen op een totaal van 2.495 aandelen (= 0,4%).
- EGTS Linieland van Waas en Hulst (Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking): 1 bestuurder en 1 plaatsvervanger (geen presentiegelden).
- VoedSaam vzw: twee bestuurders (geen presentiegelden).
- Wase Wind cvba: 1 aandeel omwille van elektriciteitslevering (geen bestuurder).

Interwaas biedt onderdak aan

- Interwaas bood in 2022 in haar kantoorgebouwen onderdak aan VoedSaam vzw.

2. TIEN STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1: DE RUIMTELIJKE KWALITEIT BINNEN HET WAASLAND VERSTERKEN EN VORMGEVEN IN TOONAANGEVENDE PROJECTEN

RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN (RUP)

Provincie Oost-Vlaanderen - Beleidsplan 'Maak ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050'

De provincie Oost-Vlaanderen maakt een provinciaal ruimtelijk beleidsplan op: 'Maak ruimte voor Oost-Vlaanderen 2050'. De deputatie keurde het voorontwerp goed op 7 april 2022. Dit voorontwerp vormt de basis voor het overlegtraject dat zal leiden naar het ontwerp en finaal de vaststelling van het nieuwe ruimtelijk beleidsplan.

De strategische visie 2050 wordt opgebouwd uit vier strategische doelstellingen:

1. Klimaatgezond zijn
2. Duurzame maatschappelijke groei realiseren
3. Circulair en geïntegreerd denken en handelen
4. Biodiversiteit en ecosysteemdiensten versterken

Het beleidsplan stelt dat om de strategische doelstellingen veilig te stellen, er een (gebiedsgerichte) ommekeer/transformatie nodig is in de manier waarop de ruimte wordt gebruikt. Het wil het evenwicht tussen de open en de bebouwde ruimte herstellen.

Over 2022

Interwaas nam het voorontwerp van het provinciaal ruimtelijk beleidsplan door en formuleerde opmerkingen en bezorgdheden. De raad van bestuur van Interwaas gaf opdracht deze bedenkingen aan de provincie over te maken. De raad vroeg om de visie(s) van de Wase gemeenten op het voorontwerp te verzamelen en hierover in overleg te gaan met de provincie.

Interwaas is dit gesprek aangegaan met de bevoegde diensten van de provincie en gaf de bezorgdheden vanuit het Waasland mee.

Sint-Niklaas - Beleidsplan 'Plan Bloei'

De stad Sint-Niklaas maakt onder de titel 'Plan Bloei' een Beleidsplan Ruimte voor Sint-Niklaas op. Het college van burgemeester en schepenen keurde op 4 juli 2022 als eerste stap de conceptnota van dit 'Plan Bloei' goed. Met dit plan wordt vorm gegeven aan de visie

op ruimtelijke ontwikkeling van de stad Sint-Niklaas. Het legt het beleid en de acties van de stad om daartoe te komen vast.

Over 2022

Interwaas formuleerde opmerkingen op de conceptnota voor het beleidsplan 'Plan Bloei' waarvan de raad van bestuur kennis nam.

Moerbeke – RUP Gedeeltelijke herziening suikerfabrieksite

Situering – Plaats

Het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'Gedeeltelijke herziening Suikerfabrieksite' omvat 4 verschillende deelgebieden met een totale oppervlakte van circa 12,2 ha. Die liggen verspreid over de gemeente.

Diverse partijen gingen aan de slag om vorm te geven aan het provinciale ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) 'Suikerfabrieksite en omgeving'. Dat moet de dorpsontwikkeling mogelijk maken. Bij de uitwerking van dit PRUP werden echter verschillende knelpunten vastgesteld. Die maken een werkbaar en haalbaar project moeilijk.

Met het RUP 'Gedeeltelijke herziening Suikerfabrieksite' wil het gemeentebestuur van Moerbeke de knelpunten uit het provinciale PRUP 'Suikerfabrieksite en omgeving' aanpakken en dat voor de verschillende deelgebieden.

Voor de verschillende deelplannen worden volgende doelstellingen vooropgesteld:

1. Deelplan 1: Alfaplant en compensatiegebieden
  - Een herbestemming van de terreinen van Alfaplant naar woongebied.
  - Een planologische compensatie om het bijkomend woonaanbod op de Alfaplantsite te compenseren. Hierbij worden verschillende compensatiegebieden - die momenteel gelegen zijn in woongebied of aanverwante - herbestemd naar een andere invulling.
2. Deelplan 2: Lindenplaats
  - Het beperkt aanpassen van de mogelijkheden volgens het PRUP 'Suikerfabrieksite en omgeving' naar werkbare en haalbare bepalingen, zodat het terrein binnen deelplan 2 kwalitatief ontwikkeld kan worden.
3. Deelplan 3: Recyclagepark en gemeenteloods
  - Het beperkt aanpassen van de mogelijkheden volgens het PRUP 'Suikerfabrieksite en omgeving' zodat een gemeentelijk recyclagepark en gemeenteloods met voldoende buffer kwalitatief ingepast kan worden.
  - Het realiseren van de parkzone aan de Moervaart, in relatie tot de ontwikkelingen rondom.
4. Deelplan 4: schrappen overdruk harde rand
  - Het schrappen van de overdruk harde rand binnen dit deelplan.

Over 2022

- Een publieke raadpleging en adviesvraag liep van 31 december 2021 tot en met 28 februari 2022, met inbegrip van een participatiemoment.
- De adviezen zijn verwerkt in het voorontwerp en besproken met de betrokken instanties.
- Aanvraag ontheffing plan-MER: november 2022.

- Opmaak voorontwerp: najaar 2022.

Temse – RUP Sint-Amelberga

Situering – Plaats

Het plangebied omvat de voormalige schoolsite van het 'Instituut Sint-Amelberga' (ISA) en twee aanpalende panden (Gasthuisstraat 4 en 6-6A). Het plangebied is circa 1 ha groot. Het situeert zich op de hoek van de Pastoor Boelstraat en de Gasthuisstraat, midden in het centrum van Temse.

Opdrachtomschrijving

Omwille van een tekort aan leerlingen sloot in 2010 het Sint-Amelberga Instituut de deuren, dit na 166 jaar.

Gezien de strategische ligging van de schoolsite in het centrum van de gemeente, dringt een kwalitatieve reconversie van de site zich op. De verlaten site met schoolgebouw en klooster werd in 2012 aangekocht door Interwaas.

In 2018 werd een masterplan voor de site opgemaakt, waarin de verschillende ontwikkelingsmogelijkheden van de oude schoolsite onderzocht werden.

Met het gemeentelijk RUP wenst men de herontwikkeling van de site juridisch mogelijk te maken en de noodzakelijke randvoorwaarden voor de herontwikkeling vast te leggen.

In september 2021 ging Interwaas aan de hand van een 'mededingingsprocedure met onderhandeling' een publiek private samenwerking aan met de ontwikkelaar CAAAP voor een kwalitatieve herontwikkeling van de site.

Over 2022

- Actualisatie woonprogramma en mobiliteitstoets: voorjaar 2022
- Opmaak voorontwerp-RUP: voorjaar 2022
- Plenaire vergadering/schriftelijke adviesvraag: november 2022
- Voorlopige vaststelling voorontwerp-RUP: 19 december 2022
- Voorbereiding openbaar onderzoek: eind 2022

Beveren – RUP Hotel Van der Valk

Situering – Plaats

Het plangebied omvat de volledige site van het bestaande hotel van der Valk aan de Gentseweg in Beveren. Het plangebied is 3,8 ha groot. Het ligt net buiten het centrum van Beveren ter hoogte van de N70.

Opdrachtomschrijving

Het hotel Van der Valk te Beveren is historisch ontstaan en gegroeid. Het ligt echter volgens het gewestplan, (deels) zonevreemd.

Het RUP 'Hotel Van der Valk' wordt opgemaakt in functie van een voorwaardelijk gunstig planologisch attest. Dat werd afgeleverd in 2019. Op basis van het planologisch attest werd in 2020 een omgevingsvergunning verleend voor de korte termijnvisie. In dit RUP worden de

korte en lange termijnvisies – zoals voorzien in het planologisch attest – vastgelegd. Er worden enkele bijkomende mogelijkheden onderzocht.

Het gemeentelijk RUP voorziet:

- Het toekennen van een gepaste planologische bestemming aan het gebied. Daarbij wordt de bestaande situatie bestendigd en de ontwikkelingsperspectieven (zoals voorzien in het planologisch attest uit 2019) mogelijk gemaakt. Ook de opgelegde randvoorwaarden bij de aflevering van het planologisch attest worden mee verwerkt.
- Het voorzien van een gepaste (groen)buffer aan de rand van het terrein om te bufferen naar de omliggende functies.
- Het opvangen van de parkeerdruk op eigen terrein.
- Zorgen voor een landschappelijke inpassing van hotel en parking.
- Zorgen voor een verkeersveilige ontsluiting van het gebied mee in functie van het fietsverkeer langs de fietssnelweg.
- Het onderzoeken van enkele bijkomende mogelijkheden.

Over 2022

- De start- en procesnota werd opgemaakt en goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen van Beveren in mei 2022.
- De publieke raadpleging en bijhorend participatiemoment ging door van 23 mei tot 22 juli 2022.
- Na ontvangst van de adviezen is de scopingnota voorbereid.

Waasmunster – RUP herziening zonevreemde woningen

Situering – Plaats

Het RUP 'Herziening zonevreemde woningen' omvat 80 zonevreemde woningen. Die zijn onderverdeeld in tien deelgebieden die verspreid zijn binnen de gemeente Waasmunster:

- deelgebied 1: Patotterijstraat
- deelgebied 2: Eekhoekstraat-Groendreef-Bremstraat-Mereldreef-Groenstraat
- deelgebied 3: Grauwe Zeestraat-Marktwegel-Oudeheerweg Heide-Schrikkelstraat
- deelgebied 4: Heidestraat
- deelgebied 5: Kuilstraat
- deelgebied 6: Nederheirweg
- deelgebied 7: Neerstraat even nummers
- deelgebied 8: Neerstraat oneven nummers
- deelgebied 9: Dommelstraat-Pelkemstraat-Potaardestraat
- deelgebied 10: Kasteelstraat

Opdrachtomschrijving

In 2013 maakte de gemeente Waasmunster het RUP 'Zonevreemde woningen' op voor 86 zonevreemde woningen. In dit RUP werden extra mogelijkheden gegeven aan deze

zonevreemde woningen aan de hand van overdrukbestemmingen (als overdruk op de bestemming van het gewestplan).

De Deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen keurde het RUP 'Zonevreemde woningen' goed, mits uitsluiting van 6 woningen gelegen in de overdrukbestemmingen artikel 1 'woningen in ruimtelijk kwetsbaar gebied' en artikel 2 'woningen in verstoorde ruimtelijk kwetsbare gebieden'.

In 2018 werd een nieuw RUP 'Zonevreemde woningen bis' opgemaakt voor de zes zonevreemde woningen die uit het RUP van 2013 werden geschrapt. In dit nieuwe RUP werden ze herbestemd naar zone voor wonen (effectieve herbestemming van de gewestplanbestemming).

Het gemeentebestuur van Waasmunster wil echter dezelfde mogelijkheden bieden aan de 80 zonevreemde woningen uit het RUP 'Zonevreemde woningen' van 2013 als de mogelijkheden die de 6 zonevreemde woningen in 2018 kregen in het RUP 'Zonevreemde woningen bis'.

Met de opmaak van dit RUP 'Herziening zonevreemde woningen' wordt het RUP 'zonevreemde woningen' uit 2013 herzien. Daarbij worden ook de 80 zonevreemde woningen uit het RUP van 2013 herbestemd naar zone voor wonen. Naast een herbestemming krijgen de 80 zonevreemde woningen in dit nieuwe RUP ook minimaal dezelfde mogelijkheden als de 6 zonevreemde woningen uit het RUP van 2018.

Over 2022

- De startnota voor het RUP is overgemaakt en voorgesteld aan de gemeenteraadscommissie. Er werd onderzocht hoe de voorschriften van een RUP en bepalingen van het vrijstellingsbesluit zich verhouden.

Planning 2023

- Opmaak van het voorontwerp RUP + participatie.

VERORDENINGEN

Moerbeke – visie meergezinswoningen

Situering – Plaats

De visie wordt opgemaakt voor het volledige grondgebied van Moerbeke.

Opdrachtomschrijving

De afgelopen jaren is de vraag naar het ontwikkelen van meergezinswoningen binnen de gemeente Moerbeke sterk gestegen. Het oprichten van meergezinswoningen is echter niet overal wenselijk. Er worden bijvoorbeeld projecten voorzien in gebieden waar verdichting niet wenselijk is. Ook worden meergezinswoningen ingeplant op te kleine percelen of voldoen projecten niet aan de minimale gewenste woon- en/of beeldkwaliteit. Het gemeentebestuur van Moerbeke wenst een kader te ontwikkelen om antwoord te bieden aan deze sterke vraag naar het ontwikkelen van meergezinswoningen.

Om te komen tot een onderbouwde visie wordt stapsgewijs een toetsingskader opgemaakt. Daarbij wordt duidelijk aangegeven of een meergezinswoning wenselijk is op een bepaald perceel en aan welke minimale normen voor woon- en beeldkwaliteit het project moet

voldoen. Deze beleidsnota dient de nodige duidelijkheid te bieden aan aanvragers/ontwikkelaars. Hiermee wordt hen een beleidsmatig toetsingskader aangereikt. Op basis daarvan zullen vergunningsaanvragen worden behandeld.

De visie meergezinswoningen kan in vier delen worden opgesplitst:

- 1) **Analyse.** Van de gemeente en de woonclusters (ruimtelijke analyse en planningscontext)
- 2) **Gebiedsniveau.** In deze stap worden de ontwikkelingsperspectieven en -ambities voor de verschillende woonclusters vastgesteld (o.a. gewenste woningdichtheid en gewenste woningtypologieën per zone). Er wordt onderzocht waar verdichting - onder vorm van meergezinswoningen - toegelaten kan worden.
- 3) **Perceelsniveau.** Door het doorlopen van een generieke woningtypetoets kan bepaald worden of een perceel geschikt is voor het realiseren van meergezinswoningen en/of andere woningtypologieën meer zijn aangewezen.
- 4) **Verankeren** van de visie in een juridisch instrument .Dit zal gebeuren in zowel een beleidsnota als in een algemeen stedenbouwkundige verordening. In de stedenbouwkundige verordening worden de minimale normen inzake woon- en beeldkwaliteit vastgelegd. Deze verordening zal de basis vormen voor het aftoetsen van omgevingsvergunningsaanvragen

Over 2022

- De stedenbouwkundige verordening werd opgemaakt en onderworpen aan juridische screening.
- Het dossier voor de plan-MER screening van de verordening werd voorbereid.

Sint-Gillis-Waas – Visie meergezinswoningen

Situering – Plaats

De visie wordt opgemaakt voor het volledige grondgebied van Sint-Gillis-Waas.

Opdrachtomschrijving

De afgelopen jaren is de vraag naar het bouwen van meergezinswoningen binnen de gemeente Sint-Gillis-Waas sterk gestegen. Bij het beoordelen van de aanvragen voor meergezinswoningen worden momenteel eigen richtlijnen gebruikt. Er wordt vastgesteld dat deze niet langer voldoen. Het gemeentebestuur van Sint-Gillis-Waas wenst een toetsingskader te ontwikkelen om antwoord te bieden aan de sterke vraag voor het ontwikkelen van meergezinswoningen.

Het gemeentebestuur wil dat in dit toetsingskader duidelijk wordt aangegeven:

- 1) of meergezinswoningen wenselijk zijn binnen een bepaald gebied.
- 2) of een perceel/beschikbaar zich leent tot het oprichten van meergezinswoningen.

Na het afronden van de visie zal bekeken worden hoe de visievorming en toetsingskader juridisch verankerd kunnen worden.

Over 2022

- De beleidsvisie meergezinswoningen Sint-Gillis-Waas is afgewerkt en goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen.
- De goedkeuring van de visie door de gemeenteraad wordt gepland in het voorjaar van 2023.

INRICHTINGSPLANNEN

In samenwerking met de collega's van huisvestingsprojecten en bedrijventerreinen, werkt het team van ruimtelijke planning mee aan inrichtingsplannen voor verschillende sites.

Moerbeke – Kerk Koewacht

In oktober 2021 werd het projectidee naar aanleiding van de oproep 'Ontmoeten en groen beleven' ingediend voor de herontwikkeling van het openbaar groen rondom de kerk van Koewacht. Deze subsidie wordt toegekend vanuit de provincie Oost-Vlaanderen.

Over 2022

In maart 2022 is het definitief projectdossier voor de subsidie 'Ontmoeten en groen beleven' ingediend. Het werd echter niet weerhouden door de provincie. Er werd een marktbevraging voorbereid om de potenties en toekomstige invullingen van het plangebied te onderzoeken.

Kwaliteitskamer VakWeRK

De streekontwikkelingsintercommunales Interwaas, Solva en Veneco richtten samen de kwaliteitskamer VakWeRK op. Lokale besturen worden steeds meer geconfronteerd met complexe ruimtelijke vraagstukken en uitdagingen. VakWeRK wenst lokale besturen te begeleiden in hun zoektocht naar meer ruimtelijke kwaliteit. VakWeRK wil zo de lokale expertise versterken om de omgevingskwaliteit te verhogen.

VakWeRK advseert

De kwaliteitskamer is een adviescommissie, bestaande uit een multidisciplinair team van 6 experts. Daarop kunnen lokale besturen binnen het werkingsgebied van Veneco, Solva en Interwaas een beroep doen. De kwaliteitskamer geeft advies over architecturale, stedenbouwkundige en ruimtelijke (gebiedsgerichte) projecten. Doel is een efficiënter ontwerpproces en een hogere ruimtelijke kwaliteit te bekomen. Het advies kan eenmalig zijn (bijvoorbeeld in het kader van een lopende vergunningsaanvraag). Het kan ook de vorm aannemen van een trajectbegeleiding, waarbij het project wordt opgevolgd vanaf het eerste ontwerpvoorstel tot aan de vergunningsaanvraag. Maatwerk en flexibiliteit staan hierbij centraal.

VakWeRK begeleidt

VakWeRK voorziet een begeleidingstraject om lokale besturen te ondersteunen bij de zoektocht naar kwaliteitsvolle ontwerpers en ontwerpteams – vakmensen – voor hun

projecten. De focus ligt op toonaangevende projecten in de regio. Het aanbod van VakWeRK:

1. Een begeleidingstraject bij de keuze van een goede ontwerper of ontwerpteam (op projectniveau).
2. De betrokken streekontwikkelingsintercommunale ondersteunt het lokaal bestuur bij het organiseren van een procedure in de zoektocht naar een kwaliteitsvol ontwerper en bij de daadwerkelijke selectie ervan.
3. Een regionale 'open oproep-procedure' waarbij alle overheidsopdrachten waarvoor een ontwerper wordt gezocht (op projectniveau), binnen het werkingsgebied van de drie intercommunales, worden gegroepeerd. Die worden tweejaarlijks gepubliceerd op een gezamenlijk platform.
4. Architectenpool (projectoverschrijdend): voor specifieke herhalende opdrachten worden gezamenlijke architectenpools aangelegd (bijvoorbeeld bij herbestemming van kerken).

Evaluatierapport

In het rapport 2021 – 2022 wordt een evaluatie gemaakt van de werking van de kwaliteitskamer gedurende het derde werkingsjaar (september 2021 – september 2022). Het rapport geeft een duidelijk beeld van de werkzaamheden. Het toont aan hoe de kwaliteitskamer daarmee heeft bijgedragen tot de ruimtelijke en architecturale kwaliteit in de regio. In een laatste hoofdstuk worden, op basis van de evaluatie van het werkingsjaar, afspraken en aanbevelingen gemaakt voor de toekomstige werking van de kwaliteitskamer.

Uit de evaluatie komt naar voren dat de algemene werking (frequentie en verloop van de vergaderingen, inhoud en opvolging van de adviezen, ed.) en de samenstelling (expertenpool en voorzitter) van de kwaliteitskamer op een goed spoor zit. Sinds de hernieuwde samenstelling in december 2021 (met nieuwe voorzitter Peter Lacoere, en experts Hans Druart en Nigel Jooren) verlopen de kwaliteitskamers op een meer gestructureerde manier, met een meer kwalitatieve adviesverlening tot gevolg.

Op basis van de evaluatie van de werking van de kwaliteitskamer in het voorbije werkingsjaar kunnen wel enkele aanbevelingen gedaan worden voor de toekomstige werking:

- De kosten verbonden aan de kwaliteitskamer dekken de werkelijke kost niet meer. De kostprijs wordt opgetrokken van 1.200 naar 1.400 euro per dossier om kostendekkend te kunnen werken.
- Het aantal dossiers is in 2022 is teruggevallen t.o.v. de voorgaande werkingsjaren. Deze terugval is grotendeels te wijten aan het feit dat het afgelopen jaar weinig of geen dossiers werden aangemeld vanuit de werkingsgebieden van Solva en Interwaas. Om de werking van de kwaliteitskamer (3 jaar na de lancering ervan) opnieuw onder de aandacht te brengen, wordt in de loop van 2023 een herlanceringsmoment georganiseerd.

Lijsten voor thematische referentiedossiers en ontwerpers

De kwaliteitskamer VakWeRK wenst voor de lokale besturen, bouwheren en projectontwikkelaars een overzicht aan te bieden van goede voorbeelden en ontwerp bureaus

die voeling hebben met de specifieke context binnen ons werkingsgebied. Om deze lijst op te maken werd een oproep gelanceerd in december 2022.

Die oproep geïnteresseerde ontwerpers omvat zes thema's:

1. Herbestemming erfgoed
2. Bouwen in een (stads)landschappelijke waardevolle omgeving = ingrijpen in een bestaande context/bebouwde ruimte/bestaande woonzone
3. In- en uitbreidingsprojecten (verkavelingen, meergezinswoningen, ed.) = creëren van een nieuwe context (nieuwe woonclusters, openbaar domein + architectuur)
4. Bouwen van kleine publieke opdrachten (bouwbudget kleiner dan 700.000 euro)
5. Ontwerpend onderzoek, ruimtelijke visievorming en masterplannen
6. Landschap en publieke ruimte (+ landschappelijke gehelen, stads- en dorpsgezichten, ...)

Per thema wordt een shortlist van max. 10 ontwerp bureaus of – teams geselecteerd door de kwaliteitskamer, en dit voor een termijn van 4 jaar.

WOONPROJECTEN

Kieldrecht - aanleunflats

Situering

In Kieldrecht in de Tuinwijkstraat.

Omschrijving project - over 2022

Interwaas bouwde in het kader van het sociaal begeleidingsplan Doel twintig aanleunflats op gronden van de vzw ViveS in Kieldrecht.

In de overeenkomst was afgesproken dat de flats gebouwd konden worden dankzij een opstalrecht. Na twintig jaar (eind 2024) zouden de flats aan boekwaarde overgaan naar ViveS. De vzw ViveS, inmiddels vzw Conecto, vroeg de vervroegde overdracht van deze flats.

De raad van bestuur ging akkoord met een vervroegde overdracht op 1 januari 2023 aan de dan geldende boekwaarde en mits een vergoeding voor het vervroegd afsluiten van de overeenkomst.

Planning 2023

Het opmaken van de notariële akte van overdracht bleek langer te duren dan voorzien. Ze werd op 28 maart 2023 verleden.

Lokeren – Hoedhaar

Situering

In Lokeren tussen de Veldstraat, Haarsnijderslaan en Koning Boudewijnlaan.

Omschrijving project

De stad Lokeren en Interwaas zijn al enkele jaren bezig met het ontwikkelen van een nieuwe toekomst voor de Hoedhaarsite. Na de sanering van de site door Interwaas, in samenwerking met OVAM, sloten de drie partners stad – Van Roey en Interwaas een publiek-private samenwerkingsovereenkomst:

1. Van Roey Vastgoed nv realiseerde 184 appartementen en 37 eengezinswoningen.
2. Interwaas verkocht 85 kavels voor gesloten, halfopen en open bebouwing met een oppervlakte van gemiddeld 230 m².

Ontwerp en uitvoering

De private ontwikkelaar nam de architect Stéphane Beel onder de arm om de plannen uit te tekenen. Michel Pauwels tekende het parkontwerp.

Over 2022

Eind 2021 werd een deel van de budgetkavels verkocht aan de Waasse Landmaatschappij (WLM). Deze kavels waren opgehoogd en dus was grondverzet nodig. Uit de resultaten van het bodemonderzoek in het kader van het grondverzet bleek dat de gevonden waarden voor kwik de norm voor vrij hergebruik van gronden overschreden, maar wel onder de terugsaneerwaarden liggen die in het kader van de eerdere sanering werden gehanteerd.

Het betrof destijds een risicogebaseerde sanering waarbij als terugsaneerwaarde voor wonen met siertuin 22.5 mg/kg ds (dit is ca. 4 keer de bodemsaneringsnorm) werd gehanteerd. Op basis van dit gegeven werd de volledige fabriekssite, sloot en Vondelbeek ontgraven tot waarden < 22.5 mg/kd ds.

Dat betekent dat er werd terug gesaneerd tot een veilige waarde die geen risico meer inhoudt voor de gezondheid van de toekomstige bewoners bij gebruik van de grond als siertuin. Geen verkoop van vervuilde grond aan de WLM dus, zoals sommigen communiceerden.

Dit nieuws werd snel opgepikt door de media, maar Interwaas koos ervoor om de buurt zelf te informeren via brieven. Op deze manier werd de buurt drie keer geïnformeerd doorheen 2022 over de stand van zaken van het onderzoek en wat de verdere stappen zijn.

Finaal besliste de raad om tot wederinkoop van deze gronden over te gaan, wat eind 2022 ook gebeurde.

Planning 2023

In 2023 zal Interwaas deze problematiek verder onderzoeken om de 12 loten van de wederinkoop te verkopen aan individuele bouwers.

Lokeren – Rijkswachtkazerne

Situering

De site van de voormalige rijkswachtkazerne is gelegen in de Kouter in het centrum van Lokeren.

Omschrijving project

De locatie heeft een lange geschiedenis achter de rug die teruggaat tot de 18e eeuw. Lang geleden was in de gebouwen van de kazerne het klooster van de Zwartzusters ondergebracht. Na jarenlang dienst te hebben gedaan als rijkswachtkazerne, zijn het gebouw en de site sinds 2014 eigendom van Interwaas.

Sinds 2006 organiseert vzw De Toevlucht van hieruit een maandelijkse voedselbedeling voor Lokeraars in nood. De site heeft een sociaal doel. De stad Lokeren wenst deze sociale invulling te bestendigen.

Ontwerp en uitvoering

Masterplan: Kollektif Landscape en Blaf architecten.

Over 2022

In september 2022 werd een oproep tot kandidaatstelling gelanceerd voor het ontwerpen van een masterplan voor de volledige site. De opdracht werd in november 2022 gegund aan Kollektif Landscape en Blaf architecten, respectievelijk uit Gent en Lokeren.

In december 2022 werd aangevangen met de analyse van het project als basis voor het ontwikkelen van het masterplan.

Planning 2023

In januari 2023 vond een druk bijgewoond en constructief eerste participatiemoment plaats. Daarbij werd in dialoog gegaan met de omwonenden van de kazerne. Met deze methodiek werd in kaart gebracht wat er leeft in de buurt. Suggesties en voorstellen vanuit de buurt vormen zo een deel van de analyse ter voorbereiding van het masterplan.

Naast de burens worden er ook gesprekken opgestart met de betrokken actoren, zijnde de stad Lokeren, vzw De Toevlucht, OCMW Lokeren, etc. De inbreng van al deze partijen wordt meegenomen in de ontwikkeling van een toekomstvisie voor de site.

In het voorjaar en de lente van 2023 zal het masterplan vorm krijgen door middel van scenario onderzoek. Bedoeling is om tegen de zomer van 2023 het masterplan klaar te hebben. Dit plan zal dienen als basis voor het verder uitwerken van de toekomstige bestemming van de site.

De procedure voor de opdracht van de architecturale uitwerking van het masterplan zal worden opgestart na voltooiing van het masterplan. Verwacht wordt dat in het najaar de ontwerpers gekend zullen zijn.

TESTIMONIAL

“We zijn blij dat de stad Lokeren met een sociale kruidenier wil starten en tegemoetkomen aan de armoede van veel Lokeraars. Het zou fijn zijn dat we bij de uitwerking van het masterplan voor de oude rijkswachtkazerne, eveneens verder betrokken blijven. De communicatie met Interwaas en het architectenbureau Blaf ervaren we als positief en transparant. De betrokkenheid van de buurtbewoners van de Kouter is bemoedigend. De

nood is groot, en hoe verschillend we ook zijn en denken, zien we een toekomst waar we kunnen samenwerken en iets mogen betekenen voor mensen die het moeilijk hebben. “

Van harte van An & Evert - De Toevlucht afdeling Lokeren

Melsele - Farnèselaan

Situering

In Melsele, tussen de N70, het Pareinpark, de Meersenbeek en de Alexander Farnèselaan.

Omschrijving project

Dit project omvat een 200-tal woongelegenheden, waaronder grondgebonden woningen, meergezinswoningen, sociale koopwoningen en budgetkavels voor zelfbouwers. Interwaas verkoopt 24 kavels voor zelfbouwers met architectenpool.

Ontwerp en uitvoering

- Alpha-Studieburo bvba
- Architecten opgenomen in de architectenpool: LDSRa architecten, MADE architecten, Tim Rogge, Marge architecten en MAN architecten

Over 2022

De verkoop van de 7 loten in de Eedverbondlaan werd goed onthaald. Ze waren in een mum van tijd toegewezen. Daarenboven kozen alle burens voor de samenwerking met eenzelfde architect om het ontwerpproces te bevorderen.

De overige loten rond de gemeenschappelijke tuin zijn bijna uitverkocht. Op het eind van 2022 zijn deze allemaal toegewezen. Eén lot werd wederingekocht.

In 2022 namen de eerste inwoners hun intrek in de woningen in de Willem Van Oranjelaan.

Planning 2023

Wanneer alle loten rond de gemeenschappelijke tuin verkocht zijn, zal Interwaas op zoek gaan naar een ontwerper voor de tuin. Dit doen we in samenspraak met de eigenaars om hen een aanzet te geven in dit proces van collectieve delen.

Sint-Gillis-Waas - Kopergieterij

Situering

De site van de voormalige kopergieterij is gelegen in de Nieuwstraat in het centrum van Sint-Gillis-Waas.

Omschrijving project

Het oorspronkelijke gebouw, daterend uit 1942, werd gebruikt als melkerij, kopergieterij en theaterzaal. Sinds 2010 was het gebouw verlaten. Na de aankoop in 2014 volgde de sloop en de grondige sanering van de site. Die was ernstig verontreinigd door de vroegere industriële activiteiten. Interwaas zal hier een woonproject realiseren.

Ontwerp en uitvoering

Orizon architectuur (voorheen Architectenbureau Goossens en Partners genaamd)

Over 2022

Het masterplan 'Groen Blauwe As Blokstraatbeek' is door de gemeente Sint-Gillis-Waas opgemaakt en goedgekeurd. Samen met Orizon (Architectenbureau Goossens en Partners) werd het reeds uitgewerkte ontwerp gescreend op inpassing binnen het masterplan. In samenwerking met LDSRA werd tevens een scenarioanalyse uitgewerkt voor mogelijke alternatieve invullingen op de site.

Na de scenarioanalyse werden de plannen voor het woonproject definitief ontworpen. In oktober 2022 werd een vergadering georganiseerd in GC De Route voor de burens van de site. Het project werd toegelicht en de timing van het ontwerp/bouw- proces verduidelijkt.

Het geheel of gedeeltelijk openleggen van de ingebuisde Blokstraatbeek op vraag van de gemeente Sint-Gillis-Waas, maakt deel uit van het project. De omgevingsvergunningsaanvraag voor de bebouwing werd eind december 2022 ingediend bij het omgevingsloket.

Planning 2023

Het saneringsproces dat werd gestart in 2014, zal worden afgerond in 2023. Dien aangaande zijn er nog staalnamen en analyses nodig. Die zullen uitgevoerd worden in de eerste maanden van 2023.

Tijdens het voorjaar van 2023 startte het openbaar onderzoek na ontvangst en volledig verklaring. Verwacht wordt dat deze procedure afgerond zal zijn voor de zomer.

Eens de vergunning is bekomen, kan de opdracht tot realisatie in de markt worden gezet.

In de loop van 2023 zal ook bij de provincie Oost-Vlaanderen het dossier voor het openleggen van de beek worden ingediend.

Sint-Niklaas - Clementwijk

Situering

Aan de noordrand van de stad Sint-Niklaas, tussen de Heistraat, Spieveldstraat en Bekelstraat en vlakbij het fietspad Mechelen-Terneuzen.

Omschrijving project

Voor het stadsuitbreidingsproject Clementwijk² werd een publiek-private samenwerking aangegaan tussen de stad Sint-Niklaas, de Waasse Landmaatschappij, de Sint-Niklase Huisvestingsmaatschappij, Matexi en Interwaas. Deze samenwerking zorgt voor een mooie mix van woonvormen. Daarbij focust Interwaas op het aanbieden van betaalbare kavels voor bouwheren die graag zelf hun eigen woning laten ontwerpen en bouwen.

In een eerste fase (16 ha) biedt Clementwijk² plaats aan 400 energiezuinige woningen bestemd voor verschillende bewonersgroepen en een stadsdeelpark van 4 ha. In de tweede fase (12 ha) wordt de wijk verder uitgebreid met 300 woningen en gemeenschappelijke voorzieningen.

In de eerste fase biedt Interwaas 28 kavels aan op veld 24 met toepassing van de architectenpool.

Ontwerp en uitvoering

Architecten opgenomen in de architectenpool: LDSRa architecten, MADE architecten, EA+ architecten, BAST architecten en Rooilijn architectuur.

Over 2022

In 2022 werden 8 kavels toegewezen aan geïnteresseerde kopers. In de tweede helft van het jaar werden de interne infrastructuurwerken (parkeerzones en tuinpad) gegund en aangevat.

De verkavelingsvergunning voor het veld 24 is komen te vervallen in de loop van het jaar. Daardoor moest opnieuw een aanvraag worden ingediend bij de stad Sint-Niklaas.

Voor de tweede fase van de Clementwijk (ten noorden van het Stockholmplein) werden de eerste concepten en plannen opgemaakt door studiebureau Sweco en besproken met alle partners.

Planning 2023

De hernieuwde verkavelingsvergunning is verleend 18 januari 2023. De infrastructuurwerken worden afgerond tijdens het voorjaar.

De verkoop van de budgetkavels wordt verder gezet in 2023. Verwacht wordt dat de resterende kavels in de loop van het jaar kunnen worden toegewezen.

Voor de uitbreiding van de Clementwijk is er een timing vooropgezet waarbij in de eerste helft van het jaar studiebureau Sweco een voorontwerp opmaakt. Goedkeuring hiervan is voorzien in de zomer. Daarna volgt het definitieve ontwerp. Na goedkeuring van de betrokken actoren zal de omgevingsvergunning worden aangevraagd tegen het einde van het jaar of begin 2024.

Sint-Niklaas - Paterssite

Situering

In het centrum van Sint-Niklaas op de hoek van de Truweelstraat en Leopold II-laan, vlakbij het station.

Omschrijving project

De Paterssite wordt herontwikkeld tot een kwaliteitsvol stedelijk binnengebied. De Heilig Hartkerk (Paterskerk) werd gerenoveerd. Rond de publieke buurttuin wordt een woonontwikkeling gerealiseerd.

Ontwerp en uitvoering

Het ontwerpteam bestaat uit Stéphane Beel Architecten (architectuur), Landschaap (landschapsarchitectuur), Mouton (stabiliteit) en IRS (technieken).

Over 2022

Kelder onder water

De restauratie van de Paterskerk en omvorming tot gemeenschapscentrum werd op 30 april 2021 opgeleverd en officieel geopend op 5 februari 2021. Vanaf de opening en van toen corona het toeliet was het gebruik van de kerk een succes.

'In toepassing van de wet van Murphy' liep - als gevolg van een incident met de technieken op 6 maart 2022 - de kelder volledig onder water. De kerk werd onbruikbaar.

Na veel overleg en beraadslaging slaagde Interwaas er in om net voor de zomer 2022 met alle betrokken partijen (stad, hoofdaannemer, onderaannemers, leveranciers, Interwaas en hun respectieve verzekeraars) tot een akkoord te komen over minstens een voorlopig herstel van sanitair en ventilatie. Daardoor kon de kerk in de zomer (buiten het stookseizoen) alvast opnieuw in gebruik worden. Bij het begin van de zomervakantie werd evenwel een rechtszaak in kortgeding aangespannen door KBC, verzekeraar van de stad. Dit leidde er toe dat de onderaannemer technieken niet langer de afgesproken werken wilde uitvoeren en eerst de uitspraak van de rechter wou afwachten. Er is bij de opmaak van dit jaarverslag nog geen uitspraak. Maar met bemiddeling van de door de rechtbank aangestelde deskundige werden afspraken gemaakt over het voorlopig herstel (zonder verwarming) tegen eind maart 2023 en een definitief herstel tegen eind mei 2023.

Interwaas heeft GSJ advocaten aangesteld om in deze zaak haar belangen te verdedigen.

De definitieve oplevering (voorzien voor 30 april 2022) werd geweigerd.

Alternatieve woonvormen

Interwaas bevestigde in het kader van het ondersteunen van alternatieve woonvormen het akkoord voor een tweede lening na verder onderzoek aan wooncoop.

Begin 2023 konden beide leningen effectief worden afgesloten met de start van de werken (na een procedure van betwisting van de omgevingsvergunning) .

Verdere opvolging

Het project werd in 2022 afgerekend met de stad Sint-Niklaas. De aanleg van het openbaar domein zal verder door de stad worden opgevolgd.

Planning 2023

De werken aan de twee woonblokken (wooncoop en Sint-Niklase huisvestingsmaatschappij) worden voortgezet. Nadien volgt de aanleg van het openbaar domein. Los van de verdere opvolging van de kerk tot definitieve oplevering en de leningen, zit de taak van Interwaas er op voor deze site. Daarop geldt één uitzondering: in 2022 werden afspraken gemaakt om het kunstwerk 50 jaar Interwaas van Niko Van Stichel en Lut Vandebos op de Paterssite een definitieve stek te geven na aanleg van het park.

Sint-Niklaas – De Vakschool

Situering

De Vakschool is gelegen in het centrum van Sint-Niklaas, tussen het Onze-Lieve-Vrouwplein en de Collegestraat.

Omschrijving project

De site van de vroegere Vrije Technische Scholen (VTS) tussen het Onze-Lieve-Vrouwplein en de Stadsschouwburg verandert in de eigentijdse stedelijke woonwijk 'De Vakschool'. Er werden in totaal een 60-tal nieuwe woongelegenheden gerealiseerd, aangevuld met ruimte

voor de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans (SAMWD) en de Stadsschouwburg.

Ontwerp en uitvoering

Loft-gebouw en Scharniergebouw: Denc-Blaf- VOLT architecten

Openbaar domein: Omgeving cvba

Over 2022

In 2022 werden het Scharniergebouw en het openbaar domein voorlopig opgeleverd. De lofts werden definitief opgeleverd.

Nu de aanleg van het openbaar domein afgerond is, kon De Vakschool plechtig en feestelijk geopend worden tijdens het R-oh-de Loperweekend op 19-20 maart. Er worden nog enkele woongelegenheden gerealiseerd in het Herenhuis, door privé-partner Mevaco. Oplevering wordt voorzien in 2024.

Het dossier voor de uitbetaling van erfgoedsubsidie van het scharniergebouw is gefinaliseerd.

Begin 2022 ging de verkoop in het Loftgebouw echt van start. Een grote online en offline campagne zorgde de eerste weken voor heel wat bezoekers. Ook werd ervoor gekozen om kopers te bereiken via Immoweb, en met resultaat. Eind 2022 zijn 6 van de 12 lofts toegewezen aan hun toekomstige bewoners.

Planning 2023

In maart 2023 zijn reeds 9 van de 12 lofts toegewezen, dus vermoedelijk is dit jaar het Loftgebouw uitverkocht. Het Scharniergebouw zal definitief opgeleverd worden. De verkoop van de twee duplex-appartementen zal van start gaan.

Nieuwkerken - Wallenhofwijk

Situering

De Wallenhofwijk betreft twee zones in het vroegere woonuitbreidingsgebied. Een RUP bepaalt de mogelijkheden voor de inrichting van deze gebieden.

Omschrijving project

Eerder werden gronden verworven en werd een samenwerkingsovereenkomst met de stad, het OCMW en de twee huisvestingsmaatschappijen afgesloten. Met Patridan gebeurde een ruiling van gronden.

Ontwerp en uitvoering

Verkaveling en infrastructuur: Debat Architectuur Design Urbanisme (Debardeur) bvba uit Jette met in onderaanneming studiebureau Jonckheere bvba uit Brugge

Over 2022

Interwaas sloot een samenwerkingsovereenkomst met Danneels voor een gezamenlijke ontwikkeling van de westelijke zone. Verder werd een aanbesteding gelanceerd voor een ontwerper voor de opmaak van de verkaveling en de infrastructuur in beide delen. Deze opdracht werd gegund aan Debardeur Architecten uit Jette.

Binnen de klijlijnen van het RUP wordt de verkaveling verder uitgewerkt in overleg alle betrokken partijen, zijnde Interwaas, Danneels, Debardeur architecten, de Sint-Niklase maatschappij voor de Huisvesting en de stad Sint-Niklaas.

Planning 2023

Het ontwerp van de verkaveling en de infrastructuur zal in de eerste helft van 2023 worden afgerond. Het indienen van de omgevingsvergunning volgt aansluitend hierop.

De start van de infrastructuurwerken zal ten vroegste plaats hebben einde van eind 2023 begin 2024.

Temse – Sint-Amelberga (ISA)

Situering

Het Sint-Amelberga-instituut, kortweg ISA, is gelegen op de hoek van de Gasthuisstraat en Pastoor Boelstraat in het centrum van Temse.

Omschrijving project

De voormalige schoolsite Sint-Amelberga werd aangekocht door Interwaas. Het doel is om van dit project een attractieve werk-, woon-, winkel- en recreatieplek te maken, met betaalbare huisvesting voor verschillende doelgroepen in een groene omgeving. Er worden in totaal een 100-tal woonegelegenheden voorzien, aangevuld met handel en diensten.

Ontwerp en uitvoering

Een overeenkomst met ontwikkelaar CAAAP werd afgesloten in 2021.

Over 2022

In 2022 werd het RUP verder uitgewerkt. De gemeenteraad keurde de voorlopige vaststelling ervan goed op 19 december 2022. Het openbaar onderzoek liep van januari tot maart 2023.

Daarnaast is er nog steeds tijdelijk gebruik en bewoning op de site. Voor de coördinatie hiervan wordt samengewerkt met Interim Vastgoedbeheer.

Planning 2023

In 2023 wordt het RUP definitief. Dan kan CAAAP het dossier verder uitwerken en indienen voor omgevingsvergunning. Een stuurgroep, waarin CAAAP, Temse en Interwaas regelmatig samenkomen, volgt dit op.

Waasmunster - Hoogendonck

Situering

Het voormalig vrijetijdscentrum van de gemeente Waasmunster is gelegen aan de Nijverheidslaan en paalt tevens aan de Ommegangsdreef.

Omschrijving project

Door de bouw van het nieuwe vrijetijdscentrum 'De Meermin' aan de Abdij van Roosenberglaan en de verhuis van de brandweerkazerne, werd het complex Hoogendonck niet langer gebruikt voor de gemeentelijke openbare dienstverlening. Interwaas en de

gemeente Waasmunster sloten een koop-verkoopbelofte en een samenwerkingsovereenkomst af voor de site met oog op de kwalitatieve ontwikkeling ervan door Interwaas.

Ontwerp en uitvoering

Masterplan: Orizon

Ontwerper: nog aan te stellen

Over 2022

Door de aanwezigheid van de brandweerkazerne wordt het project Hoogendonck geconfronteerd met een PFAS-contaminatie. In 2022 werd het oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd en in juli goedgekeurd door de OVAM. De OVAM oordeelt dat op basis van het oriënterend bodemonderzoek bijkomend onderzoek nodig is, met name een beschrijvend bodemonderzoek (BBO). De onderzoekscampagne voor het BBO is opgestart in september 2022. Uitgaande van de resultaten van de stalen zijn vervolgens een tweede en derde fase uitgevoerd met extra analyses op het grondwater.

De sloop van de gebouwen werd gerealiseerd in 2022, op het uitbreken van de verharding en wegvoeren van het staal na.

Planning 2023

Na een periode van relatieve stilstand zijn de sloopwerken nu afgelopen.

In februari 2023 werden de staalconstructies afgevoerd. De sloop werd afgerond met het uitbreken van de laatste verhardingen en de ondergrond van de parking.

De onderzoekscampagne naar de PFAS-vervuiling in het grondwater is nog steeds lopende. Dit onderzoek moet uitwijzen of het terrein al dan niet moet worden gesaneerd en zo ja, in welke mate en op welke manier. De impact van deze sanering bepaalt mee wat de toekomstplannen voor de site kunnen zijn. Interwaas wacht op deze informatie vooraleer het masterplan voor het gebied wordt heropgestart.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: BEDRIJVIGHEID EN ONDERNEMERSCHAP IN HET WAASLAND FACILITEREN

BEDRIJVENTERREINMANAGEMENT (BTM)

Naast het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen, bleef het beheren van de reeds ontwikkelde zones ook in 2022 een permanente opdracht voor Interwaas. Er werd verder gewerkt rond milieu- en duurzaamheid gerelateerde projecten met thema's als circulaire economie, het energielandschap van het Waasland en het mitigatieplan/klimaatplan voor het Waasland. Door continu overleg gaan we na waar we in de komende jaren deze projecten kunnen versterken en een grotere kans op slagen geven.

Binnen het BTM-verhaal is ook het hele bewegwijzeringsplan voor de bedrijventerreinen van Sint-Niklaas en Temse uitgerold. Dat bewegwijzeringsplan vond ook zijn weg richting Beveren, Stekene, Kruibeke en Moerbeke. Daar wordt het in 2023 uitgerold. Tevens is de bewegwijzering op de E17 bij AWV in de planning van 2023 opgenomen.

Een ander project van 2022 is het platform 'regioleverancier.be'. Begin december 2021 werd dit platform boven de doopvont gehouden. Doel is lokale overheden de mogelijkheid te geven aan lokale ondernemers en handelaars om hun opdrachten en aanbestedingen bekend te maken. Eind 2022 hebben zich 217 bedrijven geregistreerd als potentiële uitvoerder van overheidsopdrachten. 7 van onze gemeenten schreven zich in op dat platform: Kruibeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht.

SINT-NIKLAAS - METALUNION

Situering

Gelegen aan de Atomiumstraat (tussen Heistraat en Driekoningen).

Omschrijving project

In de verkoopvoorwaarden van de site Metalunion staat gestipuleerd dat de bedrijven zullen samenwerken in een door Interwaas georganiseerd bedrijventerreinmanagement.

Over 2022

Voor de verkoop van het laatste lot werd gekeken welke onderneming die reeds op de site actief is, het beste dossier kon voorleggen om de aankoop van een extra stuk grond te verrechtvaardigen. De toewijzing gebeurde begin 2023.

Ook werden maatregelen besproken met de stad Sint-Niklaas omtrent de drukte rond de moskee. Een evaluatie drong zich op. Ook wordt aan de slag gegaan met opmerkingen over vandalisme, overhangend groen, bewegwijzering, ...

VERREBROEK – AVEN ACKERS

Situering

Gelegen naast de Verrebroekstraat, ten noorden van het Logistiek Park Waasland.

Omschrijving project

Interwaas organiseert reeds enkele jaren bedrijventerreinmanagement samen met enkele zeer actieve bedrijfsleiders.

Over 2022

De jaarlijkse nieuwjaarsreceptie hebben we in 2022 door de opeenvolgende crisissituaties moeten overslaan. De draad werd in 2023 wel weer ruimschoots opgepikt.

Er werd er veel werk verzet in het dossier Lumet/Altrad. In 2022 kwam de vraag van de beide firma's om het terrein dat nu door Alltrad wordt gepacht, aan te kopen. De twee werken al jaren samen en dienden eerder al vruchteloos hun gezamenlijke kandidatuur in voor het Logistiek Park Waasland. Lumet zou aankopen en de nodige voorzieningen voor Alltrad uitbouwen en aan hen verhuren. De raad besliste nu onder voorwaarden tot deze verkoop.

Verder werd alles afgerond met betrekking tot de terug- en verkoop van lot 8.

Er waren meetings rond de vijver/wadi-aanleg, de controle van de brandblusapparaten en de procedure rond de foutief gelegde waterleiding. Ook werd weer geparticipeerd aan de jobbeurs.

Er werden ook stappen gezet voor de toenadering en daaruit mogelijk voortvloeiende samenwerking tussen de bedrijven van Aven Ackers en Logistiek Park Waasland West.

WAASMUNSTER – MANTA

Situering

Manta is het bedrijventerrein dat een tiental jaren terug door Interwaas werd ontwikkeld op de voormalige terreinen van textielfabrikant Manta (van o.a. de Sole Mio dekens).

Omschrijving project

In de verkoopvoorwaarden van de Manta staan nog geen verwijzingen naar het participeren in bedrijventerreinmanagement. Toch willen we ook op dit terrein proberen de bedrijven dichter bij elkaar te brengen en gezamenlijk een aantal zaken aan te pakken.

Over 2022

In een samenwerking met Unizo werd er een ontbijtsessie georganiseerd waar de bedrijven de kans kregen om elkaar wat beter te leren kennen. Daar werd ook gepolst naar de interesse om te participeren in een BTM-verhaal.

Na de zomer werd via een bevraging gepoogd een beter beeld te krijgen van elk bedrijf en te polsen naar thema's om rond te werken. Deze enquête werd door driekwart van de bedrijven ingevuld.

BEVEREN – BEDRIJVENTERREINEN

Situering

BTM-project voor de overige bedrijventerreinen op het grondgebied van de gemeente Beveren.

Omschrijving project

Interwaas ontving het voorstel om ook voor de andere bedrijventerreinen van Beveren (Doornpark, Beverpark, Pareinpark en Schaarbeek) een BTM te ontwikkelen. Dit loopt over 3 jaar en is een proefproject.

Over 2022

Afspraak is elk jaar een nieuw bedrijvenpark in het BTM op te nemen. Als eerste werd Doornpark naar voren geschoven. Er vonden 2 netwerkingsactiviteiten plaats: in het voorjaar een voorjaarsdrink en in het najaar een zeer gesmaakte open bedrijvenavond. Uit de bevraging bleek dat de bewegwijzering een zeer heikel punt is. Daarom werd het bewegwijzeringsplan dat al over Sint-Niklaas en Temse was uitgerold, naar Doornpark als eerste ander bedrijventerrein geëxporteerd. De uitrol is voorzien voor 2023.

ONTWIKKELING BEDRIJVENTERREINEN

SINT-NIKLAAS – HEIDEBAAN NOORD

Situering

Aan gewestweg N70 (Heidebaan), aan de oostrand van Sint-Niklaas in het verlengde van de Moerputstraat.

Omschrijving project

De ontwikkeling van dit bedrijventerrein kadert binnen het GRUP regionaal stedelijk gebied Sint-Niklaas en het masterplan Bellestraat-Zonneken.

De eerste fase van het project werd ontwikkeld door een private partner met ruimte voor 4 bedrijven. Aansluitend wordt de tweede fase van Heidebaan Noord aangelegd en gecommmercialiseerd door Interwaas. De ontwikkeling van dit bedrijventerrein legt de focus op de integratie van bedrijvigheid in de ruimere omgeving. Bij de ontwikkeling wordt dan ook de nodige aandacht besteed aan ruimere groenbuffers, waterbergend vermogen, groene doorsteek voorzien voor fietsers van de aangrenzende wijk naar de N70, ...

Ontwerp en uitvoering

Inrichtingsplan en infrastructuur: studiegroep Irtas

Over 2022

De omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden werd aangevraagd in april en verworven in oktober.

Op 26 april 2022 werd er een infoavond georganiseerd voor de omwonenden van dit bedrijventerrein. Die had als doel inzicht te geven in de ontwikkeling en de mogelijkheid om vragen te stellen. 24 omwonenden schreven zich in.

Het technisch verslag bracht verhoogde concentraties PFAS aan het licht. Dat leidde tot verder onderzoek en afbakening van de gecontamineerde zone. De aanbesteding voor de aanleg van wegenis en infrastructuur werd gepubliceerd in september, op basis van een voorlopig technisch verslag. De gunning werd toegekend op de raad van bestuur van 7 december maar na betwisting van de prijsverantwoording door een kandidaat-inschrijving, ingetrokken op 28 december.

Na grondige analyse van de opdracht voor de aanleg van wegenis en infrastructuur werd beslist om de opdracht stop te zetten en te heraanbesteden op basis van een aangepast bestek. Deze beslissing werd genomen om twee redenen: 1) mogelijke onduidelijkheid m.b.t. een aantal posten incl. hoeveelheden en 2) gewijzigde hoeveelheden i.k.v. grondverzet op basis van het finale technische verslag.

De raad van bestuur van Interwaas keurde ook het voorstel goed voor de toewijzing van de loten te werken met erfpacht i.p.v. verkoop. In 2022 melden zich 13 extra kandidaten. Dat brengt het totaal op 73.

Planning 2023

Heraanbesteding van de opdracht voor aanleg van wegenis en infrastructuur. Doelstelling is om na het zomerbouwverlof te starten met de werken.

Selectie van kandidaatsbedrijven voor de 5 loten op basis van criteria afgestemd met stad Sint-Niklaas en rekening houdend met hun toekomstvisie.

MOERBEKE – SUIKERSITE

Situering

Gelegen tussen de Moervaart en de Terweststraat, op de voormalige gronden van de suikerfabriek.

Omschrijving project

Na de stopzetting van de suikerfabriek in Moerbeke kwamen de terreinen aan de Terweststraat – Opperstraat vrij. Op basis van een masterplan werd deze ruimte, tezamen met de ruimere omgeving, hertekend naar een aangename ruimte om te wonen, werken en voor recreatie. Een deel van deze site, 4.5 ha, werd in een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) bestemd voor kleinere en meer lokale ondernemingen. Dit deel wordt door Interwaas ontwikkeld als de kmo-zone Suikersite.

Ontwerp en uitvoering

Inrichtingsplan en infrastructuur: studiegroep Irtas

Over 2022

De indiening van de omgevingsvergunning liep wat vertraging op door extra vragen van De Vlaamse Waterweg en noodzakelijke aanpassingen van de plannen als gevolg. Begin augustus werd de vergunning ingediend.

Het archeologisch vlakdekkend vervolgonderzoek naar de steentijdperiode werd gegund aan BAAC. Het vond plaats in oktober en november. In samenwerking met de heemkundige kring Ercus werd dagelijks een stand van zaken gecommuniceerd via facebook en werden ook 2 publieksmomenten georganiseerd.

Testimonial

“In oktober en november 2022 konden wij met ons archeologisch bureau BAAC Vlaanderen een onderzoek uitvoeren aan de Terweststraat in Moerbeke in opdracht van Interwaas. De projectverantwoordelijken van Interwaas waren niet erg bekend met archeologisch onderzoek, maar toonden veel interesse voor ons werk en begrip voor de soms niet-alledaagse vragen die we stelden. Door een wederzijds vertrouwen en respect voor elkaars werk verliep het project zeer vlot en kunnen we terugkijken op een mooie samenwerking. We hopen dat er nog mogen volgen in de toekomst!”

Inger Woltinge – archeoloog en directielid BAAC Vlaanderen

In samenwerking met de gemeente Moerbeke werd een selectieprocedure vastgelegd en een verkoopbrochure samengesteld. Op 13 december werd een webinar georganiseerd met toelichting van de verkoopprocedure aan de geïnteresseerde kandidaten. Dit werd heel actief gecommuniceerd via de sociale mediakanalen en website van Interwaas en de gemeente Moerbeke. 27 deelnemers woonden het webinar bij. Eind december klopten we een lijst af van 59 geïnteresseerde kandidaten. De sluiting van de indiening van de kandidaturen is voorzien op 20 januari 2023.

Planning 2023

Op 23 januari vond een infomoment voor omwonenden van de Suikersite plaats. Daarbij kregen ze toelichting over de stand van zaken van de kmo-zone, het skatepark dat in de zone zal worden geïntegreerd en het containerpark dat naast de zone zal worden ontwikkeld.

Selectie van de kandidaat kopers gebeurt op basis van de ingediende dossiers en de vastgelegde criteria voor de toewijzing van de gronden.

Publiceren van het bestek i.v.m. de aanleg van de wegenis, infrastructuur en groenpark.

Afstemming over publicatie bestek i.v.m. design en build van het skatepark en jury van de ingediende offertes.

DIGITALE TRANSITIE BEDRIJVENTERREINBEHEER

GIS-bedrijventerreinen van VLAIO is dé databron – en erkend als authentieke bron - van het aanbod aan bedrijventerreinen in Vlaanderen. Het up-to-date houden van die data gebeurt vandaag voornamelijk op basis van een jaarlijkse visuele inspectie op het terrein door VLAIO. Dat is niet efficiënt en ook niet effectief. Vanuit VLAIO, in samenwerking met de streekintercommunales, werd een ‘Project Decentraal Medebeheer’ (omgedoopt tot BizGis) opgestart om hen te ondersteunen bij de inventarisatie van de bedrijventerreinen. Doelstelling van dit project is het bekomen van een uniform en gebruiksvriendelijk systeem om de nodige gegevens van bedrijventerreinen binnen Vlaanderen onderling uit te wisselen en te verwerken.

Dit project was de aanzet om intern na te denken over de digitalisatie van de data van de 16 bedrijventerreinen die Interwaas in beheer heeft. Die zijn samen goed voor 531 bedrijfspcelen.

Het beheer van bedrijventerreinen, maar zeker ook het bedrijventerreinmanagement wordt immers steeds complexer. Het gaat niet alleen over het registreren van leegstand, opvolgen van verkoopvoorwaarden maar evenzeer over het verbinden van bedrijven, het toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen, bedrijven ondersteunen in diverse vraagstukken waaronder duurzaamheid. Ook bij het geven van advies aan bedrijven en gemeenten over bouwvergunningen is het noodzakelijk om onmiddellijk een up-to-date beeld te hebben van het bedrijf, de historiek en de omgeving. Momenteel zijn deze data alleen beschikbaar via papieren dragers of verspreid op de server van Interwaas. Vandaar dat digitalisering zich dan ook opdringt.

Over 2022

Als vertrekpunt voor dit project, werd een datamodel opgesteld met de databehoeften van Interwaas vanuit bedrijventerreinbeheer en -management. Dit model werd gekoppeld aan de data die dienen aangeleverd te worden aan VLAIO om de GIS-databank te voeden. Op basis van dit geïntegreerde model werden formulieren geprogrammeerd om de data makkelijk te kunnen inputten in QGIS.

Intussen werd het papieren archief van zeven terreinen gescreend en omgezet in online dragers die in QGIS kunnen worden geïntegreerd.

Twee bedrijventerreinen zijn intussen volledig gedigitaliseerd en reeds doorgestuurd naar VLAIO.

Planning 2023

Volledige digitalisatie van minstens vijf extra terreinen.

Vertaalslag van het papieren archief naar digitale dragers voor minstens vier bijkomende terreinen.

Inventariseren van de onbenutte delen van de bedrijventerreinen en opstarten van acties.

REVITALISATIE BEDRIJVENTERREIN TTS

Situering

TTS is een regionaal bedrijventerrein van 216 ha op het grondgebied van de gemeente Temse en de stad Sint-Niklaas. Het bedrijventerrein ligt aan de N16, dicht bij het afrittencomplex E17.

Omschrijving project

TTS werd ontwikkeld begin jaren '70. Er zijn ruim 200 bedrijven gevestigd met een zeer uiteenlopend profiel qua bedrijfsvoering: van grote tot kleine logistieke bedrijven, groot- en detailhandel, concessiehouders, opleidingscentra en maakindustrie. Het bedrijventerrein beantwoordt niet meer aan de normen van een eigentijds industriegebied. Het kampt met diverse ruimtelijke en praktische problemen. Om TTS leefbaar en toekomstbestendig te maken, gaf Interwaas de opdracht om een masterplan op te stellen, met subsidies van VLAIO.

Ontwerp en uitvoering

Studiebureau D+A, met Quares en Suunta als onderaannemers.

Over 2022

Begin 2022 werd het masterplan goedgekeurd door gemeente Temse en door stad Sint-Niklaas. Er werd kennis van genomen en toestemming gegeven om verder te communiceren. Op 21 april werd via een webinar, waar zowel de bedrijven van TTS als de omwonenden waren uitgenodigd, inzicht gegeven in het masterplan en de eventuele vervolgstappen. 63 deelnemers schreven zich in. De helft nam ook effectief deel aan het webinar.

In het voorjaar van 2022 werd samen met de gemeente Temse gekeken naar 'quick wins' op het terrein. Die werden intussen deels uitgevoerd: opvolgen zwerfvuil, herinrichting éénrichtingsstraten, ...

In het kader van de doelstelling om TTS te ontharden, werd contact opgenomen met een tiental bedrijven om een gezamenlijk project in te dienen. Jammer genoeg was er bij deze bedrijven weinig animo om hieraan mee te werken.

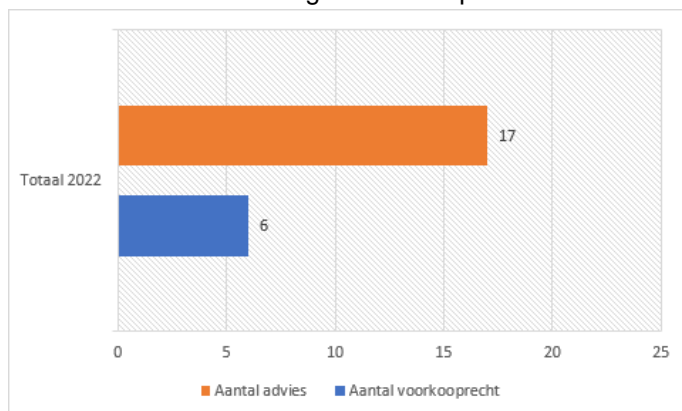
Planning 2023

Via projectwerking op zoek gaan naar middelen om op vlak van water verdere stappen te zetten in de uitvoering van het masterplan. Binnen 'Waasland in Balans' neemt de POM ook het energieluik op.

Cijfers

Belangstelling nieuwe bedrijventerreinen

- Sint-Niklaas Heidebaan-Noord fase 2:
  - Geïnteresseerden: 73
- Moerbeke Suikersite:
  - Geïnteresseerden: 68
  - Effectieve kandidaten: 18
- Adviesverlening en voorkeurechten in 2022

HAVEN EN HINTER

Omschrijving project

Dit project is een oefening om met alle betrokken overheden actief in en rond de haven van Antwerpen en het hinterland, een methodiek te ontwikkelen om de juiste ondernemingen op

de juiste plaats te krijgen. Interwaas maakt van in het begin deel uit van dit project dat een samenwerking is tussen het Havenbedrijf, MLSO, de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen, de POM's van beide provincies, De Vlaamse Waterweg en VLAIO.

In maart 2020 werd een intentieverklaring getekend tussen alle partijen.

Er werd over 2020 en 2021 één en ander uitgewerkt binnen werkgroepen, gecoördineerd door een driemaandelijks stuurgroep.

Er werd gewerkt rond het verzamelen van correct cijfermateriaal over wie waar actief is op welk bedrijventerrein. Dit idee vindt zijn verdere uitwerking in het andere 'Project Decentraal Medebeheer' BizGis. Er werd ook een methodiek opgemaakt om een paspoort te kunnen maken van elk bedrijventerrein. Er werden dossiers naar voren geschoven waarbij men zou nagaan hoe men nu best in de praktijk die zaken aanpakt. Dat betekent concreet proberen om effectief een bedrijf van één locatie naar een andere, meer geschikter locatie te verplaatsen.

Ook in deze bredere context was er aandacht voor het in kaart brengen van de vraagzijde naar ruimte om te ondernemen. Dit onderdeel werd getrokken door Interwaas.

Over 2022

In 2022 ontwikkelde een werkgroep een model van vragenformulier. Dat heeft als doel om iedereen (gemeente, POM, Intercommunale, provincie, ...) die een vraag binnenkrijgt van een bedrijf of een tussenpersoon naar een geschikte locatie, op een uniforme manier die info te laten bijhouden.

Deze informatie zou dan in een centraal bijgehouden databank worden verzameld. Zo wordt die een belangrijk instrument om enerzijds het juiste bedrijf op de juiste plaats te krijgen en anderzijds cijfermateriaal te verzamelen dat aantoont waar en hoeveel nood er is aan ruimte om te ondernemen.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3: DE BEREIKBAARHEID, VERKEERSVEILIGHEID EN -LEEFBAARHEID IN HET WAASLAND VERZEKEREN

Interwaas werkt in overleg met de steden en gemeenten aan een coherente regionale visie op mobiliteit. Die is gericht op het verhogen van de leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

BELEIDSVOORBEREIDING EN VISIEVORMING M.B.T. MOBILITEIT

Vervoerregio Waasland

2022 stond in het teken van de verdere opmaak van het regionaal mobiliteitsplan, met name fase 2 'Synthesenota'. Daarin werden de doelen en het toekomstscenario bepaald.

Het regionaal mobiliteitsplan legt de globale mobiliteitsvisie voor een langere termijn vast voor de vervoerregio, en dat voor alle vervoersmodi. De tijdshorizon is 2030. De mobiliteitsvisie die de vervoerregio verder concretiseerde in de synthesenota, geeft aan hoe de regio de verandering van de modal shift in de hand werkt. Doel is de mobiliteit en leefbaarheid in de regio op een duurzame manier te waarborgen.

De synthesenota werd in de vervoerregioraad van 15 september unaniem goedgekeurd. Eerder bestond er al consensus over de categorisering van de N403 en was er het engagement tot verder onderzoek omtrent de taakstelling van de zuidelijke parallelweg E34.

Volgende strategische doelstellingen werden weerhouden in de synthesenota:

SD1 'Anders': Modale verschuiving personen- en goederenvervoer naar duurzame modi;

SD2 'Vlotter': Waarborgen selectieve bereikbaarheid van knooppunten en vlotte doorstroming per modus;

SD3 'Veiliger': Realiseren van een slachtoffervrij vervoerssysteem tegen 2050 met prioritaire aandacht voor zwakke weggebruiker;

SD4 'Leefbaarder': Verbeteren verkeersleefbaarheid in stedelijke gebieden en kernen van gemeenten;

SD5 'Duurzamer': Streven naar klimaatneutraliteit, verminderen milieudruk en energieverbruik, ondanks toenemende vraag mobiliteit;

SD6 'Socialer': Iedereen op selectieve wijze de vrijheid bieden om zich te verplaatsen.

De concrete vertaling van deze doelstellingen naar een actieplan gebeurt in Fase 3. Die is reeds gestart in 2022 maar zal pas tegen de zomer van 2023 ter goedkeuring worden voorgelegd.

Eind 2022 werd ook de wegcategorisering voor het hoofdwegennet en het dragend wegennet goedgekeurd. Het dragend wegennet bestaat uit regionale en interlokale wegen. De Wase gewestwegen, met uitzondering van N47 (zuid) en N41, zullen behoren tot het interlokale wegennet, de laagste categorie binnen het dragend wegennet. Deze wegen

verbinden niet-aanpalende gemeenten, maar zijn niet geschikt voor doorgaand verkeer tussen het hoofdwegenet (E17, E34, N16).

Hoppinpunten

Binnen de nieuwe mobiliteitsvisie van Vlaanderen zijn Hoppinpunten een belangrijk onderdeel. Dit zijn vervoersknooppunten die een vlotte overstap van verkeersmodi (auto, fiets, bus, trein, ...) moeten faciliteren. Hoppinpunten worden aangelegd volgens strikte toegankelijkheidscriteria.

In 2021 werd een netwerk bepaald van 101 Hoppinpunten in het Waasland. De realisatie van die punten verloopt via een geijkte procedure. Die start bij een Unieke Verantwoordingsnota (UVN). Vervolgens wordt dit vertaald naar een uitvoeringsontwerp waaruit een meetstaat voor aanbesteding en realisatie komt.

Midden 2022 sloot Interwaas twee raamcontracten af met studiebureaus die UVN's en uitvoeringsontwerpen kunnen maken. Het eerste tegen een gunstige forfaitaire prijs en het tweede met een pool van studiebureaus die na een minicompetitie opdrachten kunnen krijgen.

Begin 2023 stond de teller op 23 bestelde UVN's en 4 uitvoeringsontwerpen. Stad Lokeren en Sint-Niklaas nemen het voortouw met respectievelijk 12 en 7 bestelde unieke verantwoordingsnota's.

Ook de aankoopcentrale voor Hoppininfrastructuur kreeg in 2022 vorm. Het is een initiatief van de Oost-Vlaamse streekontwikkelingsintercommunales (+ IGEMO) dat getrokken wordt door SOLVA. De aankoopcentrale bevat o.a. schuilinfrastructuur, fietsbeugels, banken, fietsherstelkits en Hoppinzuilen. De aankoopcentrale zal ook in 2023 nog aangevuld worden. Interwaas droeg bij aan de opmaak van de bestekken en beoordeling van offertes. Verder heeft het een intermediërende rol tussen de aankoopcentrale en de Wase steden en gemeenten.

MKBA E17 tussen Temse en Kruibeke

Begin 2021 stelde de Vlaamse overheid het studiebureau Transport & Mobility Leuven aan om een maatschappelijke kosten-batenanalyse voor de aanpak (verbredingen of doortrekken parallelweg) van de E17 tussen Temse en Kruibeke op te maken.

Hiermee wordt verder gebouwd op de resultaten van de studie 'Mobiliteit op de weg in het Waasland' uit 2011. De mobiliteitsvisie en -principes uit de studie (o.a. dubbele kamstructuur) blijven na ruim 10 jaar nog steeds actueel en gedragen.

De studie bestaat uit 3 onderdelen:

1. Studie met contextanalyse
2. Selectie van beloftevolle alternatieven en kosten-batenanalyse
  - (in)directe economische effecten
  - veiligheidseffecten
  - externe effecten: o.a. geluid, lucht, visueel, klimaat, ruimte
3. Afhankelijk van de uitkomst van voorgaande fases, inhoudelijk advies m.b.t. opmaak bestek voor opmaak van een plan-MER-studie en een GRUP.

Begin 2022 zijn een aantal context- en infrastructuurscenario's bepaald waarop verkeersmodellen zullen toegepast worden. Door de lange wachtrij voor berekeningen met verkeersmodellen (omwille van de regionale mobiliteitsplannen die in de Vervoersregio's opgemaakt worden) zal de studie later afgerond worden dan voorzien. De studie wordt afgerond voor de zomer van 2023.

Weren doorgaand verkeer

Eind 2020 werd een onderzoek afgerond naar collectieve maatregelen tegen sluipverkeer voor zowel vrachtvervoer als personenwagens door het Waasland. Het onderzoek werd uitgevoerd door Tractebel en REBEL.

De studie bestond uit drie fasen:

1. Inventaris en analyse
2. Maatregelencatalogus en fasering
3. Plan van aanpak voor realisatie

Op 10 november 2021 stond het Burgemeestersoverleg in teken van de studie en intentieverklaring. De Wase burgemeesters besloten, na goedkeuring in de colleges, de intentieverklaring te ondertekenen. Eind januari 2022 was dit voor de 10 Wase gemeenten gebeurd.

Eind 2022 werden de eerste stappen gezet naar de opstart van een technische en functionele haalbaarheidsstudie voor een ANPR-schild in het Waasland. In januari 2023 kwam de stuurgroep van deze studie een eerste keer samen. De studie zal afgestemd worden op de resultaten van studie over vrachtwagensluizen die binnen ECA zal opgeleverd worden in april 2023.

ECA – extra containercapaciteit Antwerpen

De Waaslandhaven vormt een belangrijke economische cluster die veel welvaart creëert voor het Waasland en Vlaanderen. De containerbehandeling in de Waaslandhaven laat jaar na jaar recordcijfers optekenen. Om de verwachte groei van containertrafiëk tot 2030 op te kunnen vangen, wil de Vlaamse Regering extra mogelijkheden voor containerbehandeling in het havengebied voorzien.

Einde maart vonden 13 partijen elkaar in het alomvattend 'verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen, de polders van Linkerscheldeoever.' Interwaas volgt de vooruitgang op van de ontwikkeling van ECA, in het bijzonder de realisatie van Westelijke Ontsluitingsweg (WOW) en de impact op de mobiliteit in het Waasland.

Mobiliteitsoverleg

In 2022 ging Interwaas opnieuw van start met een periodiek mobiliteitsoverleg voor ambtenaren en schepenen. Het overleg heeft als doelstelling het informeren en delen van kennis en ervaringen binnen de Wase gemeenten.

Het overleg werd 4x georganiseerd, per kwartaal, en kende telkens mooie opkomst met vertegenwoordigers van de meeste steden en gemeenten. Onderwerpen die aan bod

kwamen werden voorgesteld door Interwaas of de gemeenten zelf en er werd telkens gezocht naar een evenwicht van externe sprekers en eigen presentaties.

Onderwerpen die aan bod kwamen, waren de voorstellingen van oa. Donkey Republic, Fietsroutekaarten van de Provincie Oost-Vlaanderen, Hulpverleningszone Waasland, Gestroomd.be, High Five, Wegencategorisering en inrichtingsprincipes, ongevallencijfers, mobiliteitsonderzoek obv. mobiele data, ...

Actuele onderwerpen zoals Hoppinpunten en de uitrol van laadinfrastructuur waren terugkerende onderwerpen. De ambitie is om het overleg in de toekomst eens per kwartaal te blijven organiseren.

Testimonial

“Door de prefinanciering en raamcontracten van Interwaas kon de stad Lokeren sneller van start gaan met de uitrol van al haar Hoppinpunten. Hierdoor kan de vooropgestelde timing makkelijker gehaald worden.”

Jeroen Rottiers – Mobiliteitsambtenaar Lokeren

INITIATIEVEN EN PROJECTEN TOT VERHOGING VAN DE VERKEERSVEILIGHEID IN DE WASE GEMEENTEN EN INITIATIEVEN DIE DE BEREIKBAARHEID VERHOGEN

Bewegwijzering industrieterreinen

Tegen het einde van de zomer van 2021 waren bijna 700 aanwijs- en nummerborden geplaatst in de ruim 20 industrie- en bedrijvenparken in Sint-Niklaas en Temse. Meer dan 500 bedrijven kregen een uniek nummer.

In 2022 maakten we er een echt Waas project van. Er werd een aangepast concept uitgewerkt. Daardoor kunnen nieuwe gemeenten toetreden zonder het bestaande te moeten wijzigen. Interwaas sloot een raamovereenkomst af met Trafiroad voor de productie en plaatsing van bewegwijzering op afroep. Gemeenten Beveren en Stekene zullen in de eerste helft van 2023 toetreden.

Door het vergroten van de scope van het project diende ook AWV haar huiswerk opnieuw te doen. AWV is verantwoordelijk voor de bewegwijzering vanaf het hoofdwegennet (E17 en E34) en gewestwegen (N16, N70, N41, ...). Eind 2022 konden zij een aangepast signalisatieplan voorleggen en werd de bestelling van nieuwe borden geplaatst. Deze zal vanaf maart/april 2023 geplaatst worden aan de kant van snel- en gewestwegen.

Dit project komt de bereikbaarheid van onze bedrijven en het imago van het Waasland als economisch gezonde regio ten goede. Met de bewegwijzering leiden we vrachtverkeer via

de meest optimale route van/naar de bedrijvzones. Daarmee dragen we ook ons steentje bij in het terugdringen van sluipverkeer.

Aankoopcentrale duurzame voertuigen

In april 2022 ging de aankoopcentrale 'Gestroomd.be' van start. De gezamenlijke aankoop van (elektrische) voertuigen was tot 2021 een gewaardeerde dienstverlening van Fluvius. Het ontzorgde lokale besturen en leverde de nodige besparingen op. Aangezien Fluvius stopte met de aankoopcentrale besloten de 11 Vlaamse streekintercommunales om die dienstverlening over te nemen en een nieuwe aankoopcentrale duurzame voertuigen op te richten.

Door onze samenwerking met andere streekintercommunales, garanderen we de nodige schaal. Onze verwevenheid met de lokale besturen verzekert ook de nodige nabijheid en betrokkenheid. IGEMO, streekintercommunale van de regio Rivierenland (arrondissement Mechelen), nam binnen deze dienstverlening een overkoepelende rol op zich. Interwaas neemt de communicatie op zich. Het neemt een intermediërende rol op tussen het lokale bestuur en het bestelportaal www.gestroomd.be. Het ontzorgt hiermee steden en gemeenten in de administratieve verwerking en opvolging van de bestelde voertuigen.

Met 108 verschillende voertuigen in uiteenlopende categorieën en kortingen tot 40% is de aankoopcentrale een succes. In 1 jaar tijd werden reeds 11 voertuigen besteld via Interwaas voor een totaalbedrag van 540.000 euro! Gemeente Kruibeke bestelde 5 voertuigen. Voor heel Vlaanderen stond de teller begin januari 2023 op 86 bestelde voertuigen.

Testimonial

“Dankzij de aankoopcentrale hebben wij op een snelle en efficiënte manier twee elektrische bestelwagens kunnen aankopen. De ondersteuning van Interwaas in het proces was een absolute meerwaarde!”

Jelle Van Bogaert – afdelingshoofd technische dienst & mobiliteit Kruibeke

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4: KWALITEITSVOL EN DUURZAAM WONEN BEVORDEREN – WOONWIJZER WAASLAND

INTERGEMEENTEIJKE SAMENWERKING (IGS) WONEN

Bestrijding van leegstaande en/of verwaarloosde panden

Bestrijding van leegstaande (LS) en/of verwaarloosde (VW) panden draagt bij aan een betaalbaar woonaanbod en een aangename woonomgeving. Woonwijzer Waasland heeft in 2022 Lokeren, Moerbeke, Sint-Gillis-Waas, Stekene (leegstand en verwaarlozing) en Temse (alleen verwaarlozing), Kruibeke, Hamme (alleen verwaarlozing) ondersteund bij het opsporen en aanpakken van leegstaande en/of verwaarloosde panden.

In het totaal werd een 1.000-tal adressen waarvoor een vermoeden van leegstand was, gescreend. Lang niet alle screenings leidden tot een dossier. Bij deze adressen werd een onderzoek ter plaatse uitgevoerd om al dan niet leegstand vast te stellen. In Stekene en Moerbeke staat Woonwijzer Waasland daarnaast ook in voor de verdere administratieve verwerking en opvolging van de dossiers.

Eigenaars die aangeschreven worden voor leegstand, krijgen een brochure van Woonwijzer Waasland waarin ze extra goed worden geïnformeerd over de gevolgen van leegstand en de mogelijke oplossingen. Zitten de eigenaars nog met vragen, dan helpen we ze telefonisch en per mail verder. Elk jaar worden proactief brieven verstuurd ter herinnering aan leegstand. Eigenaars worden aangespoord om leegstand aan te pakken. Dit resulteert in schrappingen vanwege nieuwe ingebruikname en vrijstellingen vanwege renovaties.

	Lokeren	Stekene	Moerbeke	SGW	Kruibeke	Hamme	Temse
Aantal onderzoeken ter plaatse	177	237 (LS) en 28 (VW)	67	463	17	7 (VW)	9 (VW)

Voor de opvolging van leegstaande woningen en gebouwen werken we sinds 2021 met een software programma Neglect X. Dit zorgt ervoor dat de verwerking en opvolging voor deze woningen eenvoudiger gebeurt. Nieuw in 2022 is de aankoop van een aantal koppelingen waardoor we als IGS zelf eigenaar- en kadastragegevens kunnen opzoeken. Hierdoor moeten we de gemeenten niet meer raadplegen.

Woningkwaliteit van huurwoningen bewaken

Algemeen

Woonwijzer Waasland voerde in Moerbeke, Temse, Kruibeke, Stekene, Sint-Gillis-Waas, Lokeren, Hamme en Beveren onderzoeken uit naar de woningkwaliteit. Dat ging zowel over het aanvragen van een conformiteitsattest (CA) als controle bij klachten. We ondersteunen de gemeenten ook in bepaalde gevallen met de administratie voor woningkwaliteit. Indien de aard van de gebreken het toelaat, start Woonwijzer Waasland de waarschuwingsprocedure (WP) op en schrijven we de eigenaars aan. In het beste geval herstelt de eigenaar alle gebreken snel genoeg en moeten de gemeenten geen administratieve procedure opstarten. Zo is de woning snel terug in orde voor de huurder en wordt de gemeente administratief ontlast.

Gemeente	Aantal controles	Aantal WP	Aantal CA
Temse	203	30	103
Kruibeke	47	9	23
Stekene	41	5	26
Sint-Gillis-Waas	3	0	1
Lokeren	8	0	0
Hamme	18	3	12
Beveren	27	4	16
Moerbeke	3	0	4

Verplicht conformiteitsattest

In Temse werd begin 2021 het verplicht conformiteitsattest gefaseerd ingevoerd. Eigenaars/verhuurders met huurwoningen in het centrum van Temse werden door Woonwijzer Waasland aangeschreven om hen over deze verplichting te informeren. In 2021 werden vier straten aangeschreven, in 2022 zes straten. De woningcontroles in kader van het verplicht conformiteitsattest werden uitgevoerd door Woonwijzer Waasland.

Eind 2021 werd ook in Kruibeke het verplicht conformiteitsattest ingevoerd. Om dit bekend te maken vond er in juni 2022 een succesvol infomoment plaats. Dit was een samenwerking tussen Woonwijzer Waasland, de gemeente en het OCMW.

Voorjaar 2023 zullen we ook in deze gemeente beginnen met het aanschrijven van eigenaars. We zullen ons hier eerst concentreren op woningen met een minder goed EPC.

Woningcontroles in functie van opvang vluchtelingen uit Oekraïne

Verder werden er in Temse ook controles uitgevoerd naar aanleiding van de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne. Eigenaars die hun woning ter beschikking wilden stellen voor deze mensen, konden hiervoor een beroep doen op ons. We kregen een tiental aanvragen.

---

testimonial

“Ik werk sinds april '20 als woningcontroleur voor Woonwijzer Waasland. Een boeiende en veelzijdige job dus die ik al jaren met veel plezier en passie uitvoer. Samen met mijn collega's zetten wij dagelijks onze schouders onder alles wat met woningkwaliteit en leegstand te maken heeft. Vergeleken met 2020 is ons werkingsgebied intussen uitgebreid tot Kruibeke, Stekene, Beveren, Temse en Hamme. In veel dossiers hebben wij ondertussen al iets kunnen betekenen voor de woningmarkt door te proberen iedereen te voorzien van een gezonde woning met het nodige comfort.

Ook op gebied van leegstand hebben wij veel kunnen betekenen voor Stekene, Sint-Gillis-Waas, Lokeren, Moerbeke en vanaf 2023 ook voor Waasmunster. Tal van leegstaande panden hebben een nieuwe bestemming gevonden, zijn opnieuw in gebruik genomen, of werden gerenoveerd. Fijn om te zien dat onze dagelijkse inspanningen hun vruchten afwerpen!”

Xhevat Dobratiqi - woningcontroleur Woonwijzer Waasland

Detachering medewerkers naar stad Sint-Niklaas

Ook Sint-Niklaas moedigt alle eigenaar-verhuurders aan om het conformiteitsattest aan te vragen. De stad spoort leegstand zeer actief op. Dit is mogelijk dankzij onze samenwerking. Deels met middelen van het IGS en deels met middelen van de stad zelf waren er in 2022 hiervoor opnieuw een extra controleur en een extra administratief medewerker actief.

De woonmeter als instrument ter verbetering van de woonkwaliteit

In 2021 verwerfde Woonwijzer Waasland subsidies van de provincie Oost-Vlaanderen voor het aankopen en verdelen van woonmeters. De verdeling van deze 460 meters vond plaats in 2022. Deze woonmeters meten de luchtvochtigheid en temperatuur in de kamer. Via deze toestellen willen we huurders sensibiliseren over goed ventileren en verluchten om zo minder energie te verbruiken maar vooral vochtproblemen te voorkomen en dus de woningkwaliteit te verbeteren. Voor dit project werkten we samen met verschillende organisaties zoals vzw Den Azalee, SVK Waasland, SAAMO, twee sociale huisvestingsmaatschappijen, drie OCMW's en een voedselbedelingsinitiatief (OC 't Verhoog in Hamme).

De medewerkers van vzw Den Azalee en SVK Waasland kregen een vorming over woonmeters en woningkwaliteit aangeboden. Zo kunnen zij huurders beter informeren en ingrijpen in ernstige situaties.

We deden beroep op de energiescanners van vzw Den Azalee om een groot deel van de woonmeters te bedelen. Dat gebeurde bij de mensen thuis met daarbij de nodige informatie over hoe deze woonmeter te gebruiken. Tegelijkertijd voerden ze een gratis energiescan uit en boden ze via Fluvius een besparingspakket van 25 euro aan.

Er werden ook woonmeters bedeld aan het Sociaal Huis van Beveren en Temse zodat de sociaal werkers deze woonmeters konden uitdelen in de LOI-woningen (LOI staat voor Lokaal Opvang Initiatief).

Onze bevraging naar interesse in de bedeling van woonmeters werd ook opgepikt door Avansa Waas en Dender en armoedevereniging De Springplank vzw. SAAMO vzw, één van de samenwerkingspartners van Woonwijzer Waasland, heeft op onze vraag een infosessie verzorgd over energie en de woonmeter. Daarbij was er aandacht voor correct verwarmen, verluchten en ventileren met de hulp van een woonmeter. Ook ABLLO vzw werd betrokken bij deze infosessie en gaf tips hoe je kosten kan besparen op energie.

Ten slotte werden nog woonmeters bedeld in het SOC 't Verhoog te Hamme. Tijdens de voedselbedeling werden de mensen aangesproken door Hanne Couckuyt (SAAMO vzw) en

de energiescanners. Wie dat wenste, kreeg een woonmeter en uitleg over correct verwarmen, verluchten en ventileren met behulp van een woonmeter. Wie wou, kon zich ook opgeven om een gratis energiescan aan huis te krijgen door vzw Den Azalee.

Project waardig wonen

Woonwijzer Waasland vindt het belangrijk om te streven naar een proactief woningkwaliteitsbeleid. Dat begint bij helder communiceren, begeleiding en constructief samenwerken, zowel tussen de gemeentediensten als met de relevante lokale partners. Woonwijzer Waasland wil daarom structurele samenwerking in het Waasland bevorderen. In 2022 organiseerden we om die reden een infomoment woonkwaliteit voor Home2Home. Zij voorzien renovatiebegeleiding in het kader van het project Waardig Wonen.

Vlaanderen heeft ambitieuze doelstellingen om de woningkwaliteit en energiezuinigheid van het Vlaamse woningpatrimonium te verbeteren. Er bestaan hiervoor reeds renovatiebegeleidingstrajecten, maar die bereiken meestal niet veel eigenaar-verhuurders. Daarom achtte Woonwijzer Waasland het zinvol om een project op te starten dat zich expliciet richt op eigenaar-verhuurders. De ervaring met andere renovatiebegeleidingsprojecten leert ons dat verhuurders een moeilijk te bereiken doelgroep zijn.

Door de energiecrisis werd de energiefactuur voor veel kwetsbare huishoudens onbetaalbaar. Mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie wonen veelal in huurhuizen, maar hangen af van de verhuurder om de woning energiezuiniger te maken (met een lagere energiefactuur voor de huurder).

Woonwijzer Waasland startte in 2022 met de voorbereidingen voor dit project. De bedoeling is om met 'gratis renovatiebegeleiding voor verhuurders' te starten in het voorjaar van 2023 in twee pilotgemeenten: Kruibeke en Sint-Gillis-Waas.

Voor deze renovatiebegeleiding werd een samenwerking op poten gezet met een door Fluvius erkende Benovatiecoach, Home2Home. Zij zorgen voor een volledige ontzorging over het gehele renovatietraject. Van een woningbezoek om de prioriteiten te bepalen, over het zoeken, vergelijken en aanschrijven van aannemers tot de opvolging van de werken.

Project Housing First

Woonwijzer Waasland verwierf via de oproep voor projecten met een vernieuwend of experimenteel karakter (wonen-Vlaanderen) subsidies voor een project opgezet voor dak- en thuislozen. Doel is om via intense begeleiding een stabiele woonsituatie te creëren. Momenteel zijn hiervoor 10 woningen gereserveerd bij het Sociaal Verhuurkantoor Waasland. Doel is om dit uit te breiden naar 16 woningen verspreid over de drie nieuwe woonmaatschappijen waar SVK Waasland vanaf 1 juli 2023 zal in opgenomen worden. Woningen worden in principe gespreid over de deelnemende Wase gemeenten.

De middelen worden doorgestuurd naar de gemeente Beveren. Dat heeft een extra personeelslid heeft aangeworven voor de begeleiding van deze dak- en thuislozen. In 2022 werden in het kader van dit project zeven woningen toegewezen aan dak- en thuislozen.

Een visie over (sociaal) wonen vorm geven

Ondanks het feit dat de meeste inwoners in kwalitatieve woningen wonen, is er bezorgdheid over een aantal kwetsbare doelgroepen die moeilijk een woning vinden. In samenspraak met de lokale besturen werd er gekozen om de noden van twee kwetsbare doelgroepen in kaart te brengen. De eerste doelgroep zijn de grote gezinnen die moeilijk een woning vinden op de private huurmarkt. De tweede doelgroep is de groep van dak- en thuislozen en zij die dak- en thuisloos dreigen te worden.

Eenzijds werden de noden van deze doelgroepen in kaart gebracht. Anderzijds werden ook beleidsaanbevelingen uitgewerkt. Het is de bedoeling dat we een aantal van de voorgestelde acties de komende jaren realiseren. Alles werd samengevat in een rapport dat er niet zou liggen zonder de samenwerking met de Wase huisvestingsambtenaren, OCMW-medewerkers en CAW-medewerkers en het Bovenlokaal Netwerk ter Bestrijding van Dak- en Thuisloosheid.

Op dit moment zijn de sociale huisvestingsmaatschappijen in volle transitie. Nieuwe toewijsreglementen zijn op komst. Zowel de bevindingen in het rapport als andere cijfers, die door Woonwijzer Waasland worden voorbereid op het lokaal woonoverleg, kunnen helpen om een doelgroepenplan voor deze reglementen op te stellen.

Om het gemeentelijk (sociaal) woonbeleid vorm te geven en tot uitvoering te brengen, vindt minstens twee keer per jaar een lokaal woonoverleg plaats per gemeente. Vanuit Woonwijzer Waasland werden een aantal woongerelateerde thema's geagendeerd en de bespreking voorbereid. Het gaat onder meer over: kerncijfers premies, woonkwaliteit en woningmarkt en rapport sociale huur.

Daarnaast faciliteren we ook kennisuitwisseling met en tussen de negen gemeenten van Woonwijzer Waasland. Alle negen worden minstens een keer per jaar uitgenodigd voor een Overlegplatform Woonwijzer Waasland. Dit is een ambtelijk platform met als doel kennis- en ervaringsuitwisseling rond wonen. In 2022 heeft het overlegplatform twee keer plaatsgevonden.

VLAAMS ENERGIEHUIS

Renteloze Vlaamse Energielening wordt Mijn VerbouwLening

Op 1 september 2022 startte de Mijn VerbouwLening. Deze vervangt de Vlaamse energielening en de Energielening+. Het aantal dossiers nam sindsdien exponentieel toe. De Mijn VerbouwLening beoogt dan ook een veel ruimere doelgroep en laat een groter kredietbedrag en langere looptijd toe.

Om de stijging van het aantal kredietaanvragen op te vangen, werd ook versterking gezocht met een medewerker die halftijdse instond voor de verwerking van de renteloze Vlaamse energielening en halftijds voor de opvolging van leegstand. Vanaf september 2022 werd deze collega voltijds ingeschakeld voor de MijnVerbouwLening. Op 5 september en op 1 december 2022 startten ook twee nieuwe halftijdse administratieve medewerkers.

aantal aanvragen

	BE	KR	LO	MO	SGW	SN	ST	TE	WA	TOTAAL
januari		1			1	1	1	1		5
februari		1	2			1	1		1	6
maart	1					3	1	1		6
april	1				1	4		1	1	8
mei	1		1		1	5				8
juni	2		1			4	1	1		9
juli	1					1		2		4
augustus	2					4	1			7
september	5	3	7	2	5	23	3	9	2	59
oktober	14	4	13	2	9	27	9	5	5	88
november	3	4	13	1	3	25	4	4	3	60
december	14	2	14	1	5	34	6	7	1	84
TOTAAL	44	15	51	6	25	132	27	31	13	344

subtotaal 53

De Vlaamse energielening was gratis tot 31 januari 2023. De afspraak was dat die 2,50% onder de marktrente moest blijven. In februari 2023 steeg de rentevoet van de Mijn VerbouwLening naar 2,25%. We merken een vermindering van het aantal aanvragen tot ongeveer de helft van de 75 aanvragen in januari 2023. Dat is wel nog steeds een grote toename t.o.v. het aantal aanvragen voor de renteloze Vlaamse energielening. Sinds 5 december 2022 kan de Mijn VerbouwLening ook online aangevraagd worden.

aantal aktes

	BE	KR	LO	MO	SGW	SN	ST	TE	WA	TOTAAL
januari	1					1				2
februari	2		1			6		1		10
maart		2				2	1			5
april		1	1			2	2	1	1	8
mei	1		1			6		1		9
juni	2		1		1	3			1	8
juli	1				1	3				5
augustus	1					3		2		6
september	4		1			5	2	1		13
oktober	1	2	3		2	5	1	3		17
november	2		1	2	1	7	1	3	2	19
december			6		3	11	1	1		22
TOTAAL	15	5	15	2	8	54	8	13	4	124

subtotaal 53

Renovatiebegeleiding

In oktober 2022 ging Woonwijzer Waasland een samenwerking aan met Home2Home Vastgoed uit Temse. In opdracht van Interwaas begeleidt Home2Home inwoners in het Waasland van A tot Z bij hun renovatieplannen. Dit begint met een plaatsbezoek. Na deze audit van de woning krijgt de bewoner een rapport met aanbevelingen om de woning te renoveren tot een A-label. Welke werken voer je best eerst uit, wat is de kostprijs van deze werken, welke energiebesparing zullen deze werken mij opleveren, voor welke premies kom ik in aanmerking? De renovatiebegeleider geeft een antwoord op al deze vragen. Hij ondersteunt bovendien, indien gewenst, bij het opvragen en vergelijken van offertes en bij het opvolgen van de werkzaamheden tot en met het aanvragen van de premies.

In 2022 (vanaf oktober) werden 32 renovatiebegeleidingen opgestart.

Papillon Waasland

Woonwijzer Waasland ontvangt subsidies van de provincie Oost-Vlaanderen als energieambassadeur 2022 voor het project Papillon Waasland. In dit project krijgen 150 kwetsbare gezinnen de mogelijkheid om een energiezuinig huishoudtoestel te huren met als doel hun elektriciteitsfactuur te doen dalen. Het project is een initiatief van SAAMO (vroeger Samenlevingsopbouw) West-Vlaanderen, in samenwerking met Bosch. Doordat Bosch eigenaar blijft van het toestel, garandeert het bedrijf steeds een energiezuinig, werkend toestel voor de huurder. Bosch staat ook in voor herstel, hergebruik en recyclage van afgedankte toestellen. Zo sluit het project aan bij het idee van de circulaire economie. Zeven Wase OCMW's stapten in dit project: Beveren, Kruike, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse en Waasmunster.

Vooraleer van start kon gegaan worden, dienden in overleg tussen SAAMO, de deelnemende gemeenten en Interwaas de nodige afspraken worden gemaakt. Deze werden vastgelegd in een driepartijenovereenkomst. Om dit ook praktisch te verduidelijken, maakte Woonwijzer Waasland een draaiboek op en een Teams-omgeving om vlot informatie uit te wisselen. Sinds november 2022 kunnen kandidaat-huurders zich effectief melden. In 2022 zelf werd er nog geen toestel verhuurd/geleverd/geplaatst.

Verhoging werkingsmiddelen voor integratie woon- en energieloketten

Het betreft een verhoging van de werkingsmiddelen met 50% vanaf 1 juli 2022 en alvast tot en met 31 december 2024. Tegenover deze verhoging worden wel enkele tegenprestaties verwacht rond de verdere integratie van de woon- en energieloketten. Elk energiehuis moet in een addendum aan het lopende meerjarenplan mijlpalen en streefwaarden koppelen aan dit nieuwe activiteitluik. Het betreft dus geen loutere verhoging van werkingsmiddelen aangezien er een bijkomende inspannings-/resultaatsverplichting aan wordt gekoppeld. Voordeel is wel dat Woonwijzer Waasland, door de combinatie IGS wonen en energiehuis al een geïntegreerd woon- en energieloket heeft.

WOON- EN ENERGIELOKET

Informereren, adviseren en begeleiden van inwoners met vragen over wonen en energie

	jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	TOTAAL
BE	23	21	11	20	26	18	4	42	51	49	42	40	347
KR	17	10	7	12	8	2	4	19	16	18	10	28	151
LO	16	24	15	16	5	19	7	18	30	38	47	44	279
MO	5	2	3	2	5	1	0	6	3	3	13	3	46
SGW	6	11	15	0	0	10	3	13	15	23	30	13	139
SN	24	39	26	36	35	26	17	70	59	36	84	89	541
ST	7	9	5	7	3	10	4	10	25	25	18	16	139
TE	12	10	12	7	3	6	14	35	27	25	29	15	195
WA	3	4	6	3	0	9	2	11	8	18	18	10	92
HA	4	1	7	0	0	2	1	2	0	0	5	1	23
TOTAAL	117	131	107	103	85	103	56	226	234	235	296	259	1952

Het gaat hier eveneens over een sterke toename van het aantal klantencontacten t.o.v. 2021. De 1.952 contacten staan voor 1.169 unieke klanten, dus meerdere mensen contacteren ons 2 tot 3 keer.

De sterke stijging is een gevolg van de energiecrisis waarmee we sinds eind 2021 worden geconfronteerd en met de invoering van de Mijn VerbouwLening (1/09/2022) en Mijn VerbouwPremie (1/10/2022).

Uitbreiding van het team

Door de verhoging van de werkingsmiddelen voor integratie woon- en energieloketten werd geopteerd om de vertrekkende halftijdse deskundige wonen en energie te vervangen door een voltijdse deskundige wonen en energie. Dat gebeurde vanaf 15 november 2022.

Om de toegenomen werkdruk aan de loketten van de energiehuizen te verlichten, werden freelancers ter beschikking gesteld van de energiehuizen gefinancierd door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA). Elk energiehuis kon uit architecten, energiedeskundigen, EPB-verslaggevers en benovatiecoaches die zich bij een plaatselijk energiehuis aanmelden een selectie maken. Uiteindelijk heeft Woonwijzer Waasland drie freelancers geselecteerd die samen voor ongeveer 1 VTE ondersteuning bieden.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 5: HET WAASLAND UITBOUWEN TOT EEN 'KLIMAATNEUTRALE REGIO'

Waasland Klimaatland is een samenwerking tussen Interwaas, de 10 Wase gemeenten, Hamme en de provincie Oost-Vlaanderen. Het Waasland uitbouwen tot klimaatneutrale regio doen we door acties uit te werken die de oorzaak van de klimaatverandering aanpakken en gericht zijn op het reduceren van de broeikasgasuitstoot. Anderzijds is het minstens even belangrijk om onze regio aan te passen aan de huidige en toekomstige klimaatveranderingen zoals langere hitte- en droogteperioden, veranderende neerslagpatronen, wateroverlast, ... 2022 stond in het teken van de vernieuwing van het burgemeestersconvenant en de opmaak van het regionaal klimaatplan 2030. Dit wil zeggen dat we tegen 2030 minstens 40% reductie van CO₂ willen behalen om uiteindelijk tegen 2050 een klimaatneutrale regio te bekomen.

In 2022 organiseerden we samen met de Provincie Oost-Vlaanderen, dienst klimaat, milieu en natuur vijf stuurgroepen Waasland Klimaatland. Tijdens deze stuurgroep wordt de stand van zaken van de lopende projecten en de koers van Waasland Klimaatland besproken. Ook kennisdeling tussen de partners behoort tot onze focus.

REGIONALE VISIE OP KLIMAATMITIGATIE, KLIMAATADAPTATIE EN HERNIEUWBARE ENERGIE

Burgemeestersconvenant 2030

Interwaas treedt samen met de Provincie Oost-Vlaanderen nog steeds op als territoriaal coördinator van het Burgemeestersconvenant. Zowel bij de opmaak van het klimaatplan als bij de uitvoering van regionale klimaatacties maakt de samenwerking met de provincie ons sterker.

Regionaal Klimaatplan 2030

Eind 2022 werd het regionaal klimaatplan 2030 ingediend bij het Burgemeestersconvenant. Dit plan bestaat uit acties om de effecten als gevolg van de klimaatverandering te verzachten (adaptatie) en acties waarmee we de oorzaken van de klimaatverandering aanpakken (mitigatie). Het uiteindelijke doel is om de regio klimaatneutraal te maken tegen 2050. Waasland Klimaatland heeft in 2022 het studiewerk voor de opmaak van het mitigatiedeel volledig opgenomen. Hiervoor werd er een beroep gedaan op het online platform Futureproofedcities. Het mitigatieplan is opgebouwd uit een visie, een contextanalyse, een CO₂-nulmeting, het toekomstscenario met de strategische doelstellingen en tenslotte het actieplan.

Het regionale plan werd door alle gemeenteraden goedgekeurd en voorgesteld tijdens een persmoment op 13 december in het SteM in Sint-Niklaas. Op dit persmoment werd het plan symbolisch 'bestempeld' door de aanwezige burgemeesters en schepenen.

2023 wordt het jaar van de actie. Om de lokale en regionale acties te bepalen werd zowel in de gemeenten als intern bij Interwaas een klimaatteam samengeroepen. Dit multidisciplinair team bevat naast de milieu- of duurzaamheidsambtenaar ook andere deskundigen van domeinen als mobiliteit, ruimtelijke ordening, huisvesting, ...

BURGEMEESTERS EN SCHEPENEN DRUKKEN STEMPEL OP REGIONAAL KLIMAATPLAN 2030

Op dinsdag 13 december organiseerde Waasland Klimaatland in het SteM in Sint-Niklaas een persmoment rond het 'regionaal klimaatplan' voor het Waasland. De burgemeesters of bevoegde schepenen van de elf steden en gemeenten die deel uitmaken van Waasland Klimaatland, drukten letterlijk hun stempel op het plan. Daarmee benadrukten ze op ludieke wijze het engagement van hun stad of gemeente.

Testimonial

“Het lokaal bestuur Hamme is eigenlijk een beetje de vreemde eend in de bijt maar we zijn zeer blij dat we deel kunnen uitmaken van Waasland Klimaatland.

Waasland Klimaatland zorgde voor belangrijke ondersteuning en ontzorging bij de opmaak van het regionaal klimaatadaptatie- en mitigatieplan, dit in samenwerking met de Provincie Oost-Vlaanderen. Zonder hun hulp waren projecten zoals ‘energiecoaching voor lokale handelaars en bedrijven’ en het project autodelen mogelijk nog niet opgestart in onze gemeente.”

Ellen De Decker - deskundige duurzaamheid en klimaat Hamme

WAAS ENERGIELANDSCHAP 2050

De ‘Regionale Ruimtelijke Energievisie en Strategie – Energielandschap 2050 Waasland’ heeft als doel om op regionaal niveau maximaal CO₂ te reduceren door productie, opslag en omslag van hernieuwbare en duurzame energie. De visie is eigenlijk een ruimtelijke invulling

van de Europese en Vlaamse energiedoelstellingen. Ze geeft aan waar de zonnevelden en de windlandschappen zullen komen, waar energie uit water kan gewonnen worden en waar uit biomassa. Ook opslag van energie wordt in kaart gebracht.

In 2022 werden, rekening houdend met het ambitiekader dat in 2021 opgemaakt werd, de landschapslezing en de bouwstenen (zoals windturbines, biomassacentrales, grote batterijen...) afgerond. In 2023 worden de visie en het actieprogramma gefinaliseerd en kan de uitvoering van start gaan.

Lokaal energie- en klimaatpact

Vlaanderen en de lokale besturen slaan de handen in elkaar om samen de nodige transitie in het energie- en klimaatbeleid waar te maken. Dat doen ze aan de hand van het Lokaal Energie- en Klimaatpact of kortweg het LEKP. De lokale besturen krijgen middelen om concrete klimaatacties op te starten en sluiten nauw aan bij reeds lopende en wellicht ook komende klimaatacties BC2030. Interwaas, alsook de provincie Oost-Vlaanderen, is ondersteunende partner voor het LEKP en begeleidt de gemeenten bij het behalen van de LEKP-doelstellingen. Alle Wase gemeenten en Hamme hebben het LEKP 1.0 ondertekend. Ondertussen is er reeds een LEKP 2.0 gelanceerd en hebben ook 10 Wase gemeenten dit ondertekend.

OPZETTEN VAN REGIONALE KLIMAATACTIES

In 2022 zetten we een aantal acties uit 2021 succesvol verder. Zo promootten we de 20 elektrische deelwagens in de verschillende gemeenten, werd aan 13 bedrijven een energiescan en bijhorend coachingtraject aangeboden en schreven 25 landbouwbedrijven zich in voor een gratis PV-scan uitgevoerd door MegaWattPuur. In 2022 gingen ook twee belangrijke nieuwe projecten van start: de communicatiecampagne 'Boer en Energie' en 'Groenblauwe Parels'.

PV-scans landbouwbedrijven

In 2018 werd door Interwaas het project 'Hernieuwbare Energie in Wase Velden en Steden – fase 2' opgestart met subsidies PDPO III 2014-2020. Na een verlenging van het project liep dit eind 2022 ten einde. Het project bood de landbouwers een gratis PV-scan aan. Deze scan werden door de burgerenergiecoöperatie, MegaWattPuur cv, uitgevoerd en er werd gefocust op het potentieel voor zonne-energie bij de landbouwers. Het is de bedoeling landbouwers te stimuleren en te ondersteunen in de realisatie van een PV-installatie.

- 25 inschrijvingen
- 23 PV-scans uitgevoerd:
  - 10 realisaties
    - 7 landbouwers zelfstandig
    - 2 met burgercoöperatie Ampère
    - 1 met MegaWattPuur
  - 13 geen project

Communicatiecampagne 'Boer en Energie'

Verspreid in het Waasland en in de gemeente Hamme trokken van eind december 2022 tot half februari 2023 enkele affiches de aandacht van voorbijgangers. Er waren twee slogans: 'Landbouwers Monique en Peter, producenten van geitenkaas, licht en warmte' (Geitenboerderij 'Eikenhof' in Lokeren) en 'Landbouwer Alexander, producent van aardappelen, licht en warmte' (Arenberghoeve in Beveren). De affiches waren onderdeel van de campagne 'Boer en Energie', een actie van Waasland Klimaatland om het aandeel hernieuwbare energie in de landbouwsector te doen toenemen.

Het primaire doel van het project was landbouwers uit het Waasland te informeren over verschillende hernieuwbare energiebronnen. Daarnaast was er ook de hartverwarmende boodschap naar alle inwoners van het Waasland: ook onze landbouwers dragen al hun steentje bij in het hele klimaatverhaal

Voor de plaatsing van de grote afficheborden werd samengewerkt met Jomi vzw uit Sint-Niklaas.

Voor dit project werkten we succesvol samen met communicatiebureau Kaplus X Kompagnon. Zo ontvingen alle landbouwers uit de regio een kerstkaart in de bus die hen de weg wees naar de webpagina www.boer-en-energie.be. Op deze webpagina vonden ze heel wat informatie over hernieuwbare energie, specifiek voor hun sector én konden ze een brochure over energiedelen en -verkoop downloaden.

Eind januari en begin februari 2023 werden dan ook vijf interessante infoavonden georganiseerd. We adverteerden uitvoerig op sociale media. De gemeenten stuurden mooi opgemaakte uitnodigingen via mail. Onze inzet werd beloond: we mochten 119 landbouwers verwelkomen.

Heel wat landbouwers zijn al aan de slag gegaan met hernieuwbare energie of hebben ze hierin interesse. De grootste motivator hiervoor is, niet onverwacht, het financiële aspect. De grootste belemmeringen zijn de onzekerheid over het voortbestaan omwille van toenemende, strenge Vlaamse en Europese regelgeving, en hiermee gecorreleerd ook de afwezigheid van een opvolger om het bedrijf over te nemen.

Groenblauwe Parels

Interwaas deed in de zomer van 2022 succesvol mee aan de subsidieoproep Groenblauwe Parels van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid. Dat wil het uitbreiden van verharding en de vervanging ervan door natuur stimuleren. We dienden in met 3 subprojecten: een project van de gemeente Zwijndrecht en twee projecten van Sleutelzorg Temse. De projecten starten in mei 2023. Interwaas zal als promotor de projectcoördinatie van het partnerschap opnemen. In Temse zal ingezet worden op ontharding en het aanleggen van een wadi. Er wordt ook gekeken hoe met de beplanting kan worden ingezet op watercaptatie en -infiltratie. Het subproject van de gemeente Zwijndrecht wil de parking in de Idsteinlaan ontharden en in de plaats waterdoorlatende verharding en beplanting voorzien. Door deze subsidie kan 245.000 euro worden besteed in onze regio.

Cijfers

ELEKTRISCH AUTODELEN WAASLAND

20 extra elektrische deelwagens

periode maart-december 1.190 ritten gemaakt.

507 ritten door de gemeentelijke diensten geboekt.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 6: HET WAASLAND ALS CULTUURREGIO VERSTERKEN VIA EEN BOVENLOKAAL CULTUURBELEID EN GEMEENSCHAPPELIJKE ERFGOEDWERKING

CLUSTER CULTUUR

Regiopublicatie

Op 16 december werd in Lokeren het eerste nummer van het Wase cultuurmagazine WAAHZ! voorgesteld. WAAHZ! is een logische nieuwe stap in een proces dat door het Vlaamse decreet bovenlokaal cultuurwerk van 1 januari 2019 in gang werd gezet. Dat had als doel kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerkingen uit te bouwen.

Een van de doelstellingen van het decreet is het bevorderen en versterken van cultuurparticipatie. Een regionale cultuurpublicatie vormt daartoe een uitstekend medium. Cultureel Waasland had een magazine-traditie met acc'enten dat in het beperkte segment van de cultuur- en gemeenschapscentra opereerde. Daarnaast was er korte tijd Bibliowijs, met het aanbod van de Wase bibs. Toen deze verdwenen, voelden meerdere tenoren, cultuurschepenen en anderen, een lacune. Ze droomden van een laagdrempelig regionaal magazine rond cultuur voor het Waasland. Interwaas kreeg twee jaar geleden de vraag de realisatie van zo'n magazine te coördineren. Cultuurtuin WAAS en Erfgoedcel Waasland zetten er hun schouders onder.

Een diverse werkgroep met enthousiaste politici, cultuurambtenaren van de lokale besturen, medewerkers van Cultuurtuin WAAS, Erfgoedcel Waasland, Erfpunt en Avansa-Waas-en-Dender, boog zich over de vraag hoe zo'n regionale cultuurpublicatie eruit moest zien.

Ze kwamen tot de conclusie dat het een magazine moest zijn waarbij het publiek centraal staat als deelnemer aan culturele activiteiten. Hoofddoel is het promoten van het Waasland als cultuurregio en wat er op cultureel vlak te beleven valt. De focus ligt op het actieve, het frisse, het creatieve en hedendaagse ervan.

Als titel werd gekozen voor WAAHZ! De naam klinkt eigenlijk gewoon als 'WAAS' en toch is het iets anders. Het heeft een jonge en hedendaagse (beetje 'urban') twist. Het is een kleurrijke uitroep. Het legt een onbeschaamde link naar het WHAAA-gevoel.

Voor de praktische realisatie ging Interwaas scheid met een creatieve partner met ervaring: het team van Sophie Coppens. Zij nam de opdracht aan en startte een rondgang bij de tien steden en gemeenten. Uit al deze gesprekken, haalden Sophie & co drie inhoudelijke pijlers waaraan de rubrieken van het magazine worden opgehangen:

- **DNA blootleggen** (het 'Wase DNA') – vanuit het aanvoelen dat het Waasland soms wat 'wazig' blijft tussen de grote stedelijke gebieden Gent en Antwerpen – maar zonder in identitair denken te vervallen uiteraard

- **Verwondering door diversiteit** – vanuit de vaststelling dat er echt een groot en divers aanbod is, en dat we best wat minder bescheiden mogen zijn
- **Verbinden en (samenwerking) versterken**

WAAHZ! telt 24 pagina's. Het verschijnt drie keer per jaar op telkens 20.000 exemplaren. Het wordt gefinancierd door Interwaas, vanuit de middelen van Cultuurtuin WAAS, Erfgoedcel Waasland en de algemene middelen, door de tien Wase steden en gemeenten, beperkt aangevuld door enkele advertenties.

WAAHZ! LAAT ZICH VOOR HET EERST ZIEN IN STADSMUSEUM LOKEREN

Het eerste nummer van de nieuwe regionale cultuurpublicatie WAAHZ! werd voorgesteld op vrijdag 16 december in het stadsmuseum van Lokeren. Dat gebeurde in aanwezigheid van al wie van ver of dichtbij aan de realisatie had meegewerkt. Met de locatie werd de link gelegd met een artikel in het magazine over de tentoonstelling over het caféleven in Lokeren. De langverwachte eerste editie werd enthousiast onthaald.

Inspiratiedag voor Wase Vrijwilligers

Erfgoed- en cultuurvrijwilligers ondersteunen en versterken is een doel van zowel Cultuurtuin WAAS als van de Erfgoedcel Waasland. Ook Erfpunt Academie en Avansa Waas-en-Dender zetten hierop in. Op 7 mei organiseerden we in het gloednieuwe Vrijtijdscentrum De Meermin (Waasmunster) samen een Inspiratiedag voor Wase vrijwilligers, waarbij bestuursvrijwilligers en professionals ideeën en ervaringen uitwisselden rond inspirerende sessies. Thema's waren o.a. geluk en engagement (keynote door prof Dr Lieven Annemans), diversiteit, verjonging, amateurkunsten en het lokale advies- en participatiegebeuren. Het was een leerrijk treffen dat de dynamiek na de coronastilstand terug op gang hielp in het Wase cultuur- en erfgoedveld.

Het Steunpunt voor bovenlokale Cultuur OP/TIL was er bij die dag, en geeft een inkijk met een korte videoreportage.

CULTUURTUIN WAAS

De culturele Waaslandreflex

Cultuurtuindag 2022

Met een blik op de toekomst gooide keynotespreker Tom Palmaerts (Trendwolves) ons de vraag *Ready or not?!* voor de voeten. Herkenbaar en toch verrassend wat er ons mogelijks te wachten staat! Het Wase cultuurveld verzamelde op 8 december in GC De Route (Sint-Gillis-Waas) voor een 'cultuurtuindag' vol uitwisseling, info en inspiratie, rond thema's die actueel zijn binnen ons IGS. Denk aan vrijetijdsparticipatie en inclusie, het MAAKMAAK-project voor creatieve jongeren, cultuurcommunicatie, bibliotheekwerking, een regionale UiTPAS, en duurzaamheid. Er waren een zeventigtal deelnemers uit de 10 Wase gemeenten. De fijne sfeer bevorderde de uitwisseling, de ontmoeting en het leerproces.

verKEN-sessies van het Waas Kunstenoverleg

Hoe zoek je als kunstenaar je eigen plek? Hoe vind je een plek om te repeteren, te creëren of te presenteren? Met deze vraag ging Cultuurtuin WAAS en het Waas Kunstenoverleg aan de slag tijdens de 'verKEN-sessies' van 5 oktober en 9 november bij Kunstplatform WARP in Sint-Niklaas.

---

testimonial

“Het werden avonden met boeiende sprekers en inspirerende gesprekken. Frederik Sioen (Gents Kunstenoverleg), Stef Van Bellingen (WARP), De Vieze Gasten (Gent) maar ook Kabinet (Gent), Hrins (De Clinge), Stefaan Van Biesen (Beveren) en JJ Colective (Gent) getuigden over hun aanpak en parcours. Daarna gingen ze in dialoog met de andere deelnemende kunstenaars. Pasklare antwoorden vonden we niet, wel veel drive en mogelijkheden om zelf het heft in handen te nemen. In onze uitgestrekte regio vormen de sessies ook een middel tot ontmoeting en verbinding tussen de Wase kunstenaars. Laten we hopen dat we een zaadje geplant hebben dat groeit: meer connecties en sterkere samenwerking in het Wase kunstenlandschap.”

Sarah De Geyter - mode-ontwerpster, trekker van Galery Nanda (Lokeren) en het Waas Kunstenoverleg

Cultuurcommunicatie: videoclip podiumseizoen 2022-2023 cultuurhuizen

Op 27 augustus lanceerden de Wase Cultuur- en Gemeenschapscentra de ticketverkoop van hun podiumaanbod 2022–2023. Hierbij creëerden ze samen met Cultuurtuin WAAS een krachtige videoclip: 'Wij zijn er. Nu jij nog'.

De clip maakte het publiek warm voor het uitgebreide en gevarieerde programma vol humor, theater, dans, kleinschalige concerten, vertelmomenten, festivals, expo's, circus, films en workshops. De Wase cultuurhuizen waren er na twee ongewone jaren klaar voor om de artiesten maar vooral ook het publiek te ontvangen. Het filmpje werd via alle mogelijke kanalen verspreid en zette het aanbod van de huizen in de kijker.

Artiesten van alle slag, live voor jou op een podium.

Emoties, verwondering, vreugde en verdriet.

Euforie, herkenning, ontroering. Een kippenvelmoment.

Samen levende kunst beleven. 'Wij zijn er. Nu jij nog'.

Gelaagde projecten op maat van het Waasland

Poëzie in actie in het Waasland

2022 was het jaar van fijne poëzieprojecten. In januari beten we de spits af met **Weesgedichten**, een straatpoëzieproject dat ontstond in de bibliotheek van Aalst te midden van de coronapandemie. Ook na corona bleek Weesgedichten een ideale manier om poëzie bij het brede publiek te brengen, door de straten letterlijk te overspoelen met gedichten. Het project werd verder uitgerold in Vlaanderen en vond ook vruchtbare bodem in het Waasland.

---

testimonial

---

*“De liefde voor poëzie is erg voelbaar in het Waasland. In Sint-Niklaas heeft men een traditie van activiteiten rond poëzie. Zo is er tweejaarlijks Dichters thuis in Puivelde, een ode aan poëzie waarbij 5 dichters hun werk voorlezen in gezellige huiskamersfeer, bij mensen thuis, en dit in een landelijke setting. We hebben het concept in 2022 voor het eerst ook uitgerold in een andere Wase gemeente, in Stekene. Voor **Dichters thuis in Klein-Sinaai** mochten we Norbert De Beule, Emma Crebolder, Frank Pollet, Elvis Peeters en Delphine Lecompte ontvangen. Het was heel fijn om samen met de bib van Stekene aan dit project te werken. Het is een project waar ik met voldoening op terugblik, en dat ik met veel enthousiasme ook de komende jaren in andere gemeenten zal ondersteunen.”*

Jerina Vanstraelen - projectmedewerker Cultuurtuin WAAS

Mee werk maken van geletterdheid (taal, digitaal, media)

Mee werk maken van geletterdheid is een belangrijke doelstelling waar Cultuurtuin WAAS samen met onder meer de tien Wase bibs aan werkt. De bibs zetten ieder jaar tal van activiteiten op om aan leesbevordering te doen, en jong en oud leeskriebels te bezorgen. Veerle Van Aken van bib Sint-Niklaas nam het voortouw voor de organisatie van de Voorleesweek. Hilde Rogge, verhalenverstelster pur sang, nam kinderen uit de Wase lagere scholen mee in de wereld van verhalen. Zij bracht met haar verhalentournee ‘Melodietje voor elk Verdrietje’ 46 vertelsessies, gespreid over de 10 Wase bibs.

---

testimonial

“Wat een ongelooflijk plezier was het om met jullie te mogen samenwerken. Al die stralende kindergezichten! De aanstekelijke lachbuien, de magische stiltes, de spontane knuffels en de slurperijen en hunker naar verhalen maken van mij een heel gelukkig mens. Om nog maar te zwijgen van de warme ontvangst in elke bib, stoelen en banken die klaarstonden, theaterzaaltjes met de juiste belichting, de speelse decorelementen, lekkere snoeperijtjes, de mailtjes en telefoontjes vooraf, de hulp van techniekers en meehelpende handen en vooral ook de grote betrokkenheid van alle medewerkers. Jullie hebben nog maar eens bewezen dat de pure kracht van verhalen vertellen niet ouderwets is, maar integendeel heel

verbindend en een noodzakelijk, voedend gegeven is in een digitaal tijdperk als het onze. Bravo voor de bib!”

Hilde Rogge - verhalenverstelster pur sang

Ook de volwassen lezers werden niet vergeten. De lezingenreeks **Buitenbeentjes** bracht vele mensen naar de bibliotheek. In elke Wase bib werd een auteurslezing aangeboden met het thema 'vrijheid' als rode draad. Deze lezingenreeks heeft een lange traditie in het Waasland en toont dat de bibliotheken hun krachten bundelen voor een gemeenschappelijke missie. De Buitenbeentjes-lezingenreeks bracht meer dan 500 mensen naar de bib.

Elk kind en elke jongere neemt deel aan cultuur

Buitenspeeldag creatief & Kunstendag voor Kinderen

Cultuurtuin WAAS bouwt aan een netwerk van cultuur- en jeugdwerkers via een begeleid traject gekoppeld aan de twee 'hoogdagen voor kinderen', de Buitenspeeldag (20 april) en Kunstendag voor Kinderen (20 november). Naast gezamenlijke communicatie-acties (o.a. drukwerk, foto- of filmreportage), en een kleine financiële ondersteuning, zetten we vooral in op expertise- en ervaringsuitwisseling tussen de gemeenten. We coachen met als doel een (nog) inclusievere aanpak en (nog) meer lokale samenwerking.

---

testimonial

“Dankzij de ondersteuning van Cultuurtuin WAAS kunnen we bij de Buitenspeeldag en de Kunstendag meer omkadering geven en professionelere promo voeren, zaken die we als kleinere gemeente moeilijker alleen kunnen realiseren. Zo was er uniform, herkenbaar drukwerk alsook visuals voor sociale media. Met de promofilm van Kunstendag bijvoorbeeld, gemaakt met beelden uit onze eigen regio, kon je publiek overtuigen.

Cultuurtuin WAAS ontwikkelde een leuk Buitenspeelzakboekje dat door 5 Wase gemeenten werd bezorgd aan alle lagere scholen, met als doel creativiteit te stimuleren bij het buitenspelen.”

Elke De Schryver (cultuurdienst) en Ilse De Winter (jeugddienst) Waasmunster

Een meer gedetailleerd verslag van de werking van Cultuurtuin WAAS kan worden aangevraagd via cultuurtuin@interwaas.be.

ERFGOEDCEL WAASLAND

Cultureel-erfgoedconvenant

Interwaas sloot eind 2020 een vierde cultureel-erfgoedconvenant af met de Vlaamse Overheid, voor de periode 2021-2026. In deze beleidsperiode van zes jaar bouwen we verder op voorbije convenanten. Tegelijk leggen we een nieuwe focus op vijf doelen. We versterken de Wase erfgoedtrots door streekbrede samenwerking, werken aan een duurzame én een digitale toekomst voor het erfgoed, zetten in op een eigentijdse publiekswerking, en verzekeren de kwaliteit van onze eigen werking. De ondersteuning en verbinding van het rijke en diverse Wase erfgoedlandschap, daar gaan we voor!

Erfgoed in de kijker

Inventarisatie religieus erfgoed

De Erfgoedcel Waasland zet in op de inventarisatie, waardering en bewaring van het religieus erfgoed in de streek en op visievorming hierover. Dat doen we samen met de betrokkenen, de onroerend-erfgoedsector en de gemeenten. We voorzien begeleiding op maat om het erfgoed te inventariseren, te registreren en in het Erfgoedregister in te voeren. In 2022 hielpen we met de opstart van de inventarisatie van de Sint-Egidiuskerk in Sint-Gillis-Waas.

---

testimonial

“Vanuit haar wettelijke taak moet een kerkfabriek instaan voor de materiële ondersteuning van de eredienst. Maar meer en meer groeit het besef dat de kerk ook een schat aan cultureel erfgoed bevat. Het is belangrijk dat dat goed wordt geïnventariseerd. We vonden in de Erfgoedcel Waasland een partner en begeleider. We richtten een werkgroep op met mensen uit de kerkraad, leden van de heemkring De Kluize en vrijwilligers. We volgden bij PARCUM en FARO een vorming. Elke twee weken kwamen we samen in de kerk, beschreven we objecten en discussieerden soms over het doel of het materiaal. We maten de objecten op en fotografeerden ze. We beginnen bijna aan de laatste stap: de invoering van de gegevens in het Erfgoedregister. We hopen tijdens de activiteiten rond het jubileum ‘150 jaar eerste steenlegging’ van onze kerk in september 2023 een eerste mooie tentoonstelling te houden.”

Rudy Van Puyvelde - medewerker Sint-Egidiusparochie Sint-Gillis-Waas

Waas Erfgoedcafé

Jaarlijks organiseert de Erfgoedcel Waasland met partner Erfpunt een Waas Erfgoedcafé. Dat is een ideaal moment om de lokale besturen en het bredere erfgoedveld inspraak te

geven in het regionale erfgoedbeleid. Het werd een zomerse editie, op 23 juni. We waren te gast bij Vagevuur vzw in Lokeren, dat zich inzet voor open jeugdwerking. Zo knoopten we aan bij de bestaande noden van erfgoedverenigingen op vlak van verjonging en publieksverbreding. In dit inspirerende kader en met een hapje en een drankje wisselden de deelnemers kennis en ideeën uit rond drie thema's: erfgoededucatie, funerair erfgoed en landschapskarakterisatie. We gaan verder aan de slag met de bevindingen van de avond.

Erfgoed ontmoet Toerisme

Op 17 november organiseerde de Erfgoedcel Waasland in kasteel Cortewalle in Beveren Waasland samen met Toerisme Waasland en Erfpunt een netwerkmoment waar de Wase erfgoedsector en de Wase toeristische sector elkaar ontmoetten. Toerisme-ondernemers, erfgoedspelers, beheerders en eigenaars van erfgoedsites, schepenen en lokale ambtenaren bevoegd voor Cultuur/Erfgoed/Toerisme, gidsen... lieten er zich inspireren en exploreerden mogelijke samenwerkingen.

Peter De Wilde, administrateur-generaal van het agentschap Onroerend Erfgoed en waarnemend administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen, had het over de positieve kracht van toerisme en hoe Toerisme Vlaanderen inzet op erfgoedbeleving. Els Maes, regiocoördinator bij Toerisme Oost-Vlaanderen, lichtte het onderzoek toe naar de toeristische mogelijkheden van kastelen en andere erfgoedsites in het Waasland. De aanwezigen maakten ook kennis met drie inspirerende verhalen over erfgoed en de toeristische ontwikkeling ervan: Fort Liefkenshoek, Huis Beaucarne en Vijldland.

Wase Erfgoedprijs 2022

Ook voor de Wase Erfgoedprijs slaat de Erfgoedcel Waasland jaarlijks de handen in elkaar met Erfpunt. In deze editie stond onroerend erfgoed centraal. De uitreiking van prijzen is een uitgelezen kans om de initiatieven in de Wase erfgoedsector in de kijker te zetten en de creativiteit, passie en expertise van de voortrekkers te vieren. Het hele jaar lang werken we naar de uitreiking toe, met o.a. een brede oproep voor kandidaturen, de samenstelling van een vakjury en een publiciteitscampagne.

Op 22 oktober reikten we in de Mosterdpot in Steendorp (Temse) de hoofdprijs uit aan BAKEN, het project van Maatschappij Linkerscheldeover dat herinnert aan de prehistorische opgravingen die er plaatsvonden, met o.a. een kunstwerk van Niko Van Stichel en Lut Vandebos. De twee andere laureaten waren de herbesteding van de Paterskerk door de stad Sint-Niklaas en het project 'Erfgoedhuizen in Stekene' door Basisschool de Molenberg. De publieksprijs ging naar de Erfgoedzoektocht doorheen Stekene van Vrije Basisschool 7-sprong en de prijs van Algemene Verdienste naar erfgoeddeskundige Richard Willems.

“Apetrots zijn we op ons erfgoedproject! Samen met onze leerlingen hebben we er dan ook hard voor gewerkt. We trokken er samen op uit in de gemeente, om het onroerend erfgoed te ontdekken dat ons omringt. Terug in de klas bouwden we met z'n allen een tentoonstelling uit met knutselwerken geïnspireerd op de gebouwen. Het is zo belangrijk om al op jonge leeftijd een erfgoedbewustzijn aan te moedigen. Met de Wase Erfgoedprijs voelen we ons gesterkt om het project in de toekomst te herhalen!”

Zulaika de Meester - Basisschool De Molenberg

Colloquium ‘Meer dan de muze Clio!’

Vrouwen zijn alom aanwezig in de geschiedenis van onze regio en verdienen een plek op de onderzoekstafel van de historicus. Toch staan ze niet op het voorplan van lokaal en regionaal onderzoek. De 125ste verjaardag van de Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas vormde de gelegenheid voor een colloquium rond deze kwestie, op 19 november in de Abdij van Roosenberg in Waasmunster. Vrouwelijke historici waren aan het woord over de maatschappelijke relevantie van geschiedschrijving vandaag.

Dit studiemoment rond een onderbelicht maar actueel erfgoedthema is een voorbeeld van de rol die de Erfgoedcel Waasland opneemt in eigentijdse publiekswerking, met ruimte voor vernieuwende perspectieven. De Erfgoedcel ondersteunde in 2022 ook andere activiteiten voor het brede publiek, zoals het Martinuscongres in Beveren (met o.a. de lancering van de Martinusroute) en de talrijke regionale initiatieven rond Erfgoeddag.

De erfgoedcel in cijfers: tot uw dienst!

De Erfgoedcel Waasland ondersteunt het hele jaar door iedereen die het cultureel erfgoed van het Waasland een warm hart toedraagt. Naast het opzetten van projecten, doet ze dat door financiële, inhoudelijke en logistieke steun aan te bieden.

5012,5 euro ontvingen 5 erfgoedprojecten via het projectsubsidiereglement

8 organisaties die verpakkingsmateriaal bestelden via het groepsaanbod van de Provincie Oost-Vlaanderen kregen samen 1572,14 euro

10 keer werden de Keuvelkoffers ter beschikking gesteld van ergotherapeuten, vrijwilligers, leerkrachten en leerlingen

7850 euro kregen 10 erfgoedpublicaties via het publicatiesubsidiereglement

16 keer ondersteunde de erfgoedcel periodieke erfgoedpublicaties voor een totaalbedrag van 10.500 euro

1813 mensen stemden voor de Publieksprijs van de Wase Erfgoedprijs 2022

31 Erfgoeddagactiviteiten kregen promotionele en inhoudelijke ondersteuning

20.000 exemplaren van de eerste editie van ons gloednieuwe cultuur- en erfgoedmagazine WAAHZ! werden verspreid

Een meer gedetailleerd verslag van de werking van Erfgoedcel Waasland kan worden aangevraagd via erfgoedcel@interwaas.be.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 7: WERK EN WELZIJN VOOR ALLE WAASLANDERS

KANSEN CREËREN VOOR MENSEN MET EEN AFSTAND TOT DE ARBEIDSMARKT

Regierol 2023-2025

De bestaande regierol 'sociale economie', waarvoor Interwaas voor de periode 2020-2025 een subsidiedossier voor onze regio heeft ingediend bij het Departement Werk en Sociale Economie, wordt door Vlaanderen verbreed naar 'sociale economie en werk'.

Om vanaf 2023 nog aanspraak te kunnen maken op de middelen regisseur 'sociale economie en werk' is er een nieuwe open oproep gelanceerd en hebben we als regio in 2022 opnieuw een dossier moeten indienen. De verkregen middelen voor de regio worden pas in 2023 meegedeeld.

Stuurgroep SEC en samenwerking met VDAB

2022 startte met de plechtige ondertekening van het samenwerkingsverband tussen VDAB en de negen Wase gemeenten (Sint-Niklaas sloot als centrumstad een eigen overeenkomst af met VDAB). Vanuit dit samenwerkingsverband werken we verder om de tewerkstellingsgraad in onze regio te verhogen.

We organiseerden vier stuurgroepen (winter, lente, zomer en herfst). Het is tijdens deze stuurgroepen dat noden worden gedetecteerd en richting wordt bepaald. Eveneens is het enorm belangrijk om alle partners dichter bij elkaar te brengen. Voor deze stuurgroep worden gemeenten/OCMW's, de sociaal economiebedrijven en VDAB uitgenodigd. Twee stuurgroepen vonden respectievelijk plaats bij Jomi vzw en Spoor 2. Beide maatwerkbedrijven lichtten hun werking toe en deelden hun ervaringen. Verder inzetten op kennisdelen en inspireren blijft zeer belangrijk.

Flankerend taalbeleid

Met subsidiemiddelen toegekend in 2021 door de Provincie Oost-Vlaanderen heeft Interwaas als regisseur sociale economie 18 taal- en jobcoachingstrajecten gerealiseerd in 2022. I-diverso werd aangesteld om de taalcoaching uit te voeren. Flankerend inzetten op taal en job-attitude bleek een grote meerwaarde te zijn en zal in de toekomst herhaald worden.

Fietsherstelcursus

Interwaas heeft samen met haar partners Den Azalee, VDAB, Stad Sint-Niklaas en CVO Focus in Sint-Niklaas mee vorm gegeven aan een gratis opleiding tot fietshersteller voor werkzoekenden en medewerkers van onze maatwerkbedrijven. Dit partnerschap brengt alle nodige expertise en ervaring samen binnen één project voor de arbeidsmarkt in het Waasland. De opleiding startte begin januari 2023.

De opleiding fietshersteller is een unieke leeromgeving, waar werkzoekenden in dagonderwijs de kans krijgen om te leren van ervaren fietsmecaniciërs en toegang hebben tot alle gereedschappen en technologieën. Zij leren naast het herstellen van klassieke fietsen ook het herstellen en onderhouden van nieuwe elektrische fietsen en andere geavanceerde toepassingen die moderne fietsen hebben.

De opleiding bevat tegelijk een stage op de werkvloer, die de cursisten in de praktijk heel wat kennis bijbrengt.

Via Interwaas hebben we niet alleen mee voorzien in werkingsmiddelen. We ondersteunen ook de cursisten tijdens het traject door het voorzien van een geletterdheidscoach van Ligo Waas & Dender. Met deze extra ondersteuning willen we de toekomstkansen voor de cursisten vergroten. Zij nemen deel aan dit project met het oog op doorstroming naar het normaal economisch circuit (NEC). Ook bekijken we om de opleiding voor heel het Waasland uit te breiden.

De opleiding gaat door bij het maatwerkbedrijf Den Azalee die eveneens de initiële vraag stelde op onze stuurgroep Sociale economie en werk.

Digibanken: digitale inclusie in de regio

Samen met acht Wase lokale besturen, (Lokeren, Moerbeke, Kruibeke, Sint-Gillis-Waas, Stekene, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht), digibank Sint-Niklaas en al onze partners uit het werkveld (Ligo Waas & Dender, GO! CVO Focus, Avansa Waas-en-Dender, VDAB en Repair & Share), slaan we de handen in elkaar om met de digibank 'Weerbaar digitaal' kwetsbare mensen te ondersteunen en te begeleiden in hun digitale vaardigheden. We versterken de huidige digipunten. Daar hebben mensen gratis toegang tot hardware. Ze kunnen er ook terecht bij een digicoach voor digitale vragen en ondersteuning of voor een gerichte vorming. In die gemeenten waar nog geen digibank aanwezig is, bouwen we minstens één goedwerkend digipunt uit. In samenwerking met Ligo Waas & Dender zal een professionele digihelper de basis leggen voor goede ondersteuning en begeleiding van de doelgroep. We versterken evenzeer onze vrijwilligers door hen vormingen tot digibuddy aan te bieden.

Vanuit de regierol sociale economie en werk hebben we in het voortraject samen met de gemeenten 'Weerbaar digitaal' vormgegeven en ingediend. Voor het implementeren van het project krijgen we 500.000 euro.

WIJK-WERKEN WAAS

Een positieve evolutie op de arbeidsmarkt

Sinds 1 januari 2018 is Interwaas onder de noemer Wijk-Werken Waas organisator van het wijk-werken voor zeven Wase lokale besturen (Beveren, Kruibeke, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Temse, Waasmunster en Zwijndrecht). Wijk-werken is een activeringsmaatregel die kansen biedt aan werkzoekenden en leefloongerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zij hebben nood hebben aan begeleiding en ondersteuning om succesvol in te stromen in een betekenisvolle job in het normale economische arbeidscircuit (NEC). Het is een activeringsmaatregel waarbij de wijk-werker gedurende maximaal twaalf maanden begeleid wordt door een bemiddelaar. Dat laat hem/haar toe werkervaring op de doen op één of meerdere werkplekken.

We kenden een positieve evolutie op de arbeidsmarkt. Oost-Vlaanderen ken een werkloosheidsgraad van slecht 5,6%. Wat gunstig is voor de arbeidsmarkt, is dan weer minder gunstig voor wijk-Werken. Het leidt tot een daling in de toeleidingen van nieuwe wijk-werkers. Velen stromen sneller en direct door naar het NEC zonder vooraf van activeringsmaatregelen gebruik te maken.

Door de dalende trend in de toeleidingen zien we ook dat minder werkplekken ingevuld geraken. Bovendien werden begin 2022 omwille van coronamaatregelen nog niet alle werkplekken terug opengesteld voor wijk-werkers. Dit leidde ertoe dat er minder uren werden gepresteerd in 2022. Daardoor komt de financiële werking van dit project in het gedrang komen in de toekomst.

Sinds 2022 organiseren we infosessies om meer wijk-werkers aan te trekken en om de toeleiders van VDAB te informeren. Hiermee focussen we op et creëren van effectieve instroom aan nieuwe wijk-werkers.

Anderzijds zetten wij in samenwerking met de gemeenten nog sterker in op het ontwikkelen van betekenisvolle werkplekken met een variatie aan verschillende type opdrachten, niet enkel fysiek belastende taken, maar ook bijvoorbeeld administratieve taken, opdienen bij een seniorenclub, administratieve hulp in een inloophuis, chrysantenopruiming op begraafplaatsen, voorleesuurtje,...

Ook in 2022 werd verder ingezet op opleidingen voor de wijk-werkers.

Het takenpakket van het team werd grondig gewijzigd in 2022. We startten begin 2022 met een halftijds coördinator, een trajectbegeleider, 3,6 bemiddelaars van VDAB en 1 bemiddelaar van Interwaas. De trajectbegeleider heeft het project verlaten, en deze werd niet vervangen. De bemiddelaars hebben daardoor een bredere en uitdagendere functie omdat zij niet alleen zorgen voor de toeleiding van de wijk-werker tot de juiste opdracht, maar ook voor de volledige opvolging van hun dossier, begeleiding en advies tot aan het einde van hun opdracht.

De cijfers op een rij

55.346 gepresteerde uren in **2022** voor Wijk-Werken Waas.

65.985 gepresteerde uren in 2021

57.789 gepresteerde uren in 2020

89.824 gepresteerde uren in 2019

89.621 gepresteerde uren in 2018

Aantal **wijk-werkers**:

212 in 2022

273 in 2021

405 in 2020

323 in 2019

276 in 2018

Instromers:

84 in 2022

130 in 2021
96 in 2020
133 in 2019
193 in 2018

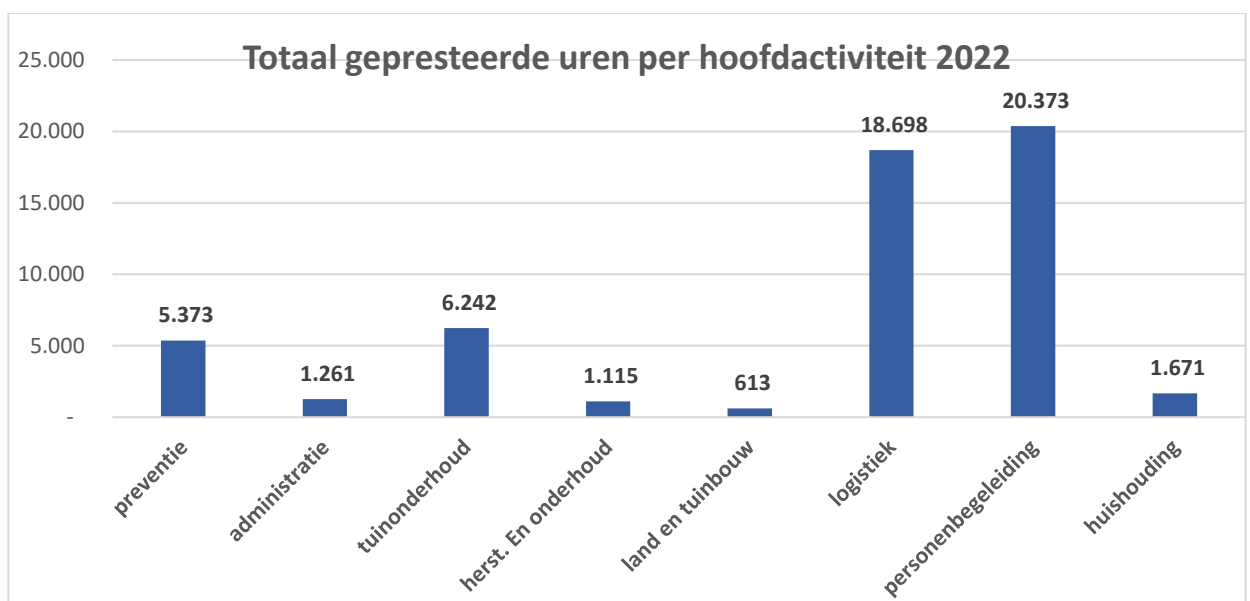
Uitstromers

139 in 2022
133 in 2021
143 in 2020
215 in 2019
98 in 2018

Het aantal uitstromers is in 2022 gelijkaardig gebleven aan de twee voorgaande jaren, maar het aantal instromers is enorm gedaald ten opzichte van het jaar ervoor.

De top drie van hoofdactiviteiten, waaronder werkplekken worden gecatalogeerd, blijft sinds jaren dezelfde:

1. Personenbegeleiding (onderhoud en hulp begeleiding van personen, vooral in scholen)
2. Logistieke taken (maaltijdbedeling in woonzorgcentra, ondersteuning recepties, faciliteitenpand)
3. Tuinonderhoud (groenonderhoud, hulp bij tuintjes)

“Net zoals de situatie op de arbeidsmarkt, waar een krapte heerst, evolueert team Wijk-Werken Waas mee. We bestaan uit een team van vijf bemiddelaars die gemotiveerd deze nieuwe uitdagingen aangaan. De profielen van wijk-werkers evolueren. Daardoor betekent het vinden van geschikte opdrachten een uitdaging. Met veel energie gaan we deze uitdaging aan.”

Jelle Windhey – bemiddelaar Wijk-Werken Waas

ONDERSTEUNING VZW VOEDSAAM

In 2016 was Interwaas een van de stichtende leden van de vzw VoedSaam, een sociaal distributieplatform dat voedseloverschotten detecteert, transporteert, stockeert en distribueert. Dat gebeurt naar Wase OCMW's en vzw's die via voedselondersteuning gezinnen met een beperkt budget begeleiden. VoedSaam bereikte in 2021 ruim 6.600 personen in armoede in het Waasland en Hamme samen.

Om de continuïteit van de werking van VoedSaam te garanderen, ondersteunt Interwaas de vzw op logistiek, administratief en financieel vlak.

De vzw stockeerde en distribueerde in 2022 zowel droge voeding van FEAD als verse groenten en fruit van veilingen en vlees, zuivelproducten en andere voedseloverschotten van supermarkten, eenmalige schenkingen en andere. In totaal kon Voedsaam 283 ton voeding verdelen met een totale winkelwaarde van 636.700 euro.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 8: DE BESTUURSKRACHT VAN DE GEMEENTEN VERSTERKEN DOOR HET DELEN VAN EXPERTISE

TER BESCHIKKING STELLEN VAN EXPERTISE AAN DE GEMEENTEN

Rioolkolkenreiniging

De raad van bestuur besliste op 10 november 2021 geen nieuwe kolkenzuiger meer aan te kopen. De nodige investering in een nieuwe kolkenzuiger woog niet op tegen de vraag van slechts drie gemeenten om deze dienstverlening op hun grondgebied uit te voeren. Daarom werd beslist deze op 31 december 2022 officieel stop te zetten.

De rioolkolkenreiniging speelde een belangrijke rol in de geschiedenis van Interwaas. Voor de fusie van de gemeenten in 1976 bestond het samenwerkingsverband immers uit 27 gemeenten, waaronder heel wat kleine. Die konden zich een eigen rioolkolkenzuiger niet permitteren. Het idee om te gaan samenwerken en twee kolkenzuigers in te zetten voor het Waasland bracht de gemeenten dichter bij elkaar.

Het stopzetten van deze service door Interwaas heeft vooral economische redenen:

- Heel wat Wase gemeenten zijn de voorbije jaren toegetreden tot RioPact en doen bijgevolg geen beroep meer op Interwaas voor deze dienstverlening.
- De twee vrachtwagens die hiervoor werden ingezet, zijn versleten en er diende ook geïnvesteerd te worden in de slibverwerking. Een kosten-baten analyse viel negatief uit.
- Tegenwoordig opereren ook diverse grote privé-bedrijven in deze sector.
- Een deel van de ploeg ging met pensioen in 2021.

TEAM W&R REINIGT NA MEER DAN VIJFTIG JAAR ZIJN LAATSTE RIOOLKOLK

Na meer dan 50 jaar dienstverlening, werd op woensdag 21 december 2022 symbolisch de laatste kolk gereinigd. Interwaas bedankte bij dit afscheid de vroegere en huidige medewerkers van de dienst voor hun inzet.

Wegmarkeringen

Uit een rondvraag bij de gemeenten die een beroep deden op deze dienstverlening, bleek een grote interesse om dit verder te blijven doen. De flexibele dienstverlening op maat van de noden van onze gemeenten wordt erg op prijs gesteld. Op 7 december 2022 gaf de raad van bestuur een principiële akkoord om te investeren in nieuw materiaal. Er werd opdracht gegeven om offertes op te vragen voor een nieuwe bestelwagen en verfmachines.

Omdat deze activiteiten enkel tijdens de periode april-november (afhankelijk van het weer) kunnen worden uitgevoerd, werd ook opdracht gegeven te zoeken naar mogelijke tewerkstelling van de ploeg tijdens de overige maanden.

Handhaver ruimtelijke ordening en milieu

Half augustus 2022 Koen de Bouvré aan als voltijds handhaver ruimtelijke ordening en milieu. Hij moet de Wase gemeenten ondersteunen op vlak van ruimtelijke ordening en milieu. Handhaving vormt, na het plannings- en vergunningenbeleid, het sluitstuk van een effectief beleid om tot een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en gezonde leefomgeving te komen. Het handhavingsbeleid is erop gericht om overtredingen aan te pakken, maar ook om inwoners te informeren en sensibiliseren. De handhavingscel werd ondergebracht in de cluster ondersteunende diensten.

Ondertussen kregen we al opdrachten van de gemeenten Waasmunster, Sint-Gillis-Waas, Stekene en Moerbeke.

Sloop gebouwen Kattestraat voor Wase Golf

In 2022 maakte Wase Golf verder werk van de tweede fase van het golfterrein in Sint-Gillis-Waas. Die tweede fase is grotendeels gelegen op de gronden van Interwaas aan de Kattestraat. Eerder werd beslist deze gronden in erfpacht te geven. Op 27 september 2022 werd de akte verleden.

De aanvraag omgevingsvergunning tot aanleg van het golfterrein en de sloop van de resterende constructies werd najaar 2022 aangevraagd en begin 2023 bekomen. Interwaas brak de gebouwen af voorjaar 2023 en Wase Golf legt het terrein aan met het oog op ingebruikname vanaf 2024.

Begin 2023 werd vastgesteld dat in de 'bergen' afgezeefd slib PFAS aanwezig is. Die bergen grond waren bedoeld om het reliëf van het golfterrein mee vorm te geven. Ze waren na eerder onderzoek (toen gronden nog niet werden onderzocht op PFAS) geschikt bevonden als bouwstof. Er zal verder worden nagegaan hoe met deze problematiek dient omgegaan.

Cijfers en statistiek

WEGMARKERINGEN EN RIOOLKOLKREINIGING

JAAR	TOTAAL AANTAL GEREINIGDE RIOOLKOLKEN	JAAR	TOTAAL AANTAL M ² WEGMARKERINGEN
2016	91.351	2016	18.532
2017	68.615	2017	16.475
2018	59.061	2018	15.785
2019	62.279	2019	24.369
2020	73.569	2020	25.235
2021	58.118	2021	17.882
2022	50.240	2022	18.198

	AANTAL GEREINIGDE RIOOLKOLKEN IN 2022	AANTAL M ² WEGMARKERINGEN IN 2022		
		Handmarkeringen	Lijnmarkeringen	Thermoplastische markeringen
Beveren	14.561	1.525,52	595,83	211,50
Kruikeke	0	807,13	2.809,05	17,68
Moerbeke	0	1.076,61	886,85	19,78
Sint-Gillis- Waas	6.374	2.026,64	4.011,85	69,61
Sint-Niklaas	29.305	0	0	0
Stekene	0	0	0	0
Temse	0	1.746,92	1.238,17	680,40
Waasmunster	0	417,46	56,65	0
TOTAAL	50.240	7.600,28	9.598,40	998,97

ERVARINGSUITWISSELING TUSSEN WASE GEMEENTEN

Ook in 2022 ondersteunde Interwaas collega-groepen zodat positieve ervaringen en deskundigheid konden worden gedeeld. De collega-groepen bestaan binnen de meeste domeinen waarop Interwaas actief is: omgeving (ruimte en milieu), mobiliteit, wonen, klimaat, energielandschap, sociale economie, wijk-werken, Socio-economische Raad Waasland, erfgoed en cultuur. Ook de gemeentelijke communicatiediensten deelden hun ervaringen.

Interwaas is een heel geschikt forum voor ervaringsuitwisseling. Als intergemeentelijk samenwerkingsverband heeft het contacten met ambtenaren en organisaties in alle steden en gemeenten van het Waasland. Het als overkoepelende organisatie de contacten tussen de individuele steden en gemeenten coördineren en faciliteren. Dit laat toe 'over het muurtje te kijken, te leren van elkaars best practices en van ideeën te wisselen over hoe problemen kunnen worden aangepakt. Interwaas heeft op heel diverse domeinen know how in huis, wat ook een cross-over overlegmodellen mogelijk maakt.

Het overlegmodel is ook belangrijk omdat het de basis vormt voor de werking van Interwaas. Het beleid is gebaseerd op inspraak via diverse stuurgroepen en adviescomités. Daarin zijn zowel het beleids- als ambtelijk niveau vertegenwoordigd. De raad van bestuur neemt akte van al dit voorbereidend werk en beslist finaal.

GEMEENSCHAPPELIJKE TOOLS OF DATABANKEN, BRUIKBAAR VOOR DE VERSCHILLENDE STEDEN EN GEMEENTEN

Wase beeldbank

Tijdens het overleg tussen de Wase communicatiediensten in de loop van 2020 bleek belangstelling voor het gebruik van het beeldbeheersysteem Mediahaven 2.0 van de firma Zeticon voor bestaand beeldmateriaal. De raad van bestuur van Interwaas keurde op 5 februari 2020 een proefproject goed. Dat bestond erin dat Interwaas het systeem coördineerde en financierde tijdens de proefperiode van een jaar vanuit het Waas Fonds. Alle Wase gemeenten deden mee, behalve Sint-Niklaas. Dat werkte zelf al samen met Zeticon.

Het proefproject startte in maart 2021. Het werd geëvalueerd tijdens het overleg van de gemeentelijke communicatiediensten in juni 2022 in Lokeren. De kans om de mogelijkheden van Mediahaven 2.0 van Zeticon te leren kennen, werd als positief ervaren. Een kritische noot was dat er teveel tijd was verstreken tussen de workshops in het voorjaar van 2021 (waarna alles nog vers in het geheugen zat) en het oefenen in de praktijk.

Die praktijk leerde dat het werken met MediaHaven heel tijdsintensief was. Dat bleek een doorslaggevend argument voor de communicatiemedewerkers van de meeste deelnemers om er na het proefproject niet meer mee verder te gaan. De kostprijs vormde een tweede bezwaar. Na afloop van het proefproject vertoonde vooral Lokeren nog interesse in een verdere samenwerking met Zeticon.

PIT

De raad van bestuur zette op 1 juni 2022 het licht op groen voor de financiële ondersteuning van drie extra paramedische interventieteams (PIT) in het Waasland. Om de dringende geneeskundige hulp in het Waasland naar een hoger niveau te tillen, investeren Vitaz, de Hulpverleningszone Waasland, Interwaas en de ziekenwagendienst van de Haven van Antwerpen Siwha in drie extra PIT's. Een PIT is een paramedisch interventieteam bestaande uit een ambulance met een verpleegkundige aan boord. Hiermee kan op het grondgebied van het volledige Waasland binnen de 15 minuten sneller dringende geneeskundige hulp worden aangeboden.

De meerkost van de nieuwe manier van werken, werd geraamd op 600.000 euro per jaar. Die meerkost werd verdeeld over VITAZ (41,7%) en Hulpverleningszone Waasland via Interwaas (58,3% of ca. 350.00 euro).

Samenwerkingsprotocol Zwijndrecht – IGEMO – Interwaas

In Zwijndrecht werd bodemverontreiniging met PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) afkomstig van het bedrijf 3M vastgesteld. Er werd in samenspraak met de Vlaamse overheid een grote saneringsoperatie opgestart. Een van de elementen in deze sanering is het begeleiden van de bevolking gedurende het saneringstraject.

In die begeleiding van de bewoners wil de gemeente ook inzetten op een onafhankelijke ombudsdienst. Hiervoor werd een samenwerking met de collega's van IGEMO opgezet. Het gaat over 2,5 krachten voor een periode van vijf jaar (mogelijks nog uit te breiden), waarbij wij vanuit Interwaas mee opvolgen en ondersteunen.

Er werd een protocol tussen IGEMO en Interwaas enerzijds en Zwijndrecht anderzijds opgesteld. Het werd eind 2022 besproken en begin 2023 goedgekeurd. Doel van de ombudsdienst is om een neutraal en onafhankelijk aanspreekpunt te zijn voor alle betrokkenen waarvan hun eigendom / woonplaats, op basis van de gegevens van OVM, werd vervuild met PFAS en dit door de activiteiten van 3M. De ombudsdienst vormt het eerstelijns aanspreekpunt voor deze burgers voor alle vragen in verband met deze verontreiniging, voorzorgsmaatregelen en sanerings- en herstelwerkzaamheden. De ombudsdienst staat onder leiding van IGEMO. Interwaas stelt een 0.5 VTE ombudsconsulent aan gedurende de looptijd van het project, waarbij de taakstelling zowel op inhoudelijke ondersteuning als communicatie kan liggen.

Groepsaankoop lokale groene stroom

2022 was het tweede jaar van de groepsaankoop lokale groene stroom. De gemeenten Beveren, Sint-Gillis-Waas, Stekene, Moerbeke, Kruikeke, Zwijndrecht, Hamme en Zorgpunt Waasland nemen deel aan deze groepsaankoop lokale groene stroom.

Voor 2022 werden de tarieven aangepast. Wase Wind vroeg najaar 2021 om een prijsaanpassing en baseerde zich hiervoor op onvoorzienbare omstandigheden. Na onderhandelingen en overleg met de gemeenten en de burgemeesters gaf de raad opdracht het voorstel van prijsaanpassing verder uit te werken en voor te leggen aan de betrokken besturen. Uiteindelijk werd op de valreep van 2021 een akkoord over een meerprijs gevonden.

In de loop van 2022 swingden de energieprijzen verder de pan uit. Opnieuw werd in het najaar van 2022 een vraag voorgelegd naar een bijkomende prijsverhoging voor 2023. De vraag werd uitgebreid gemotiveerd en er werd ook vergeleken wat de aankoop via Wase Wind betekent in vergelijking met een aankoop bij het Vlaams Energiebedrijf (een 'vermeden uitgave' van samen bijna 4,6 miljoen euro over 2022).

Op basis van de gestegen profielkost enerzijds en de onbalanskost ELIA anderzijds werd finaal een meerprijs onderhandeld. Die werd voorgelegd aan de colleges en Zorgpunt Waasland wat leidde tot een prijsaanpassing voor 2023.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 9: GEÏNTEGREERDE STREEKONTWIKKELING EN REGIONALE COÖRDINATIE

GEÏNTEGREERDE STREEKONTWIKKELING

Socio-economische Raad Waasland (SERW)

Met de ontbinding en vereffening van de vzw ERSV Oost-Vlaanderen is sinds juli 2021 het streekoverleg ingebed in de intercommunales Interwaas (voor het Waasland) en DDS (voor regio Dendermonde).

De Socio-economische Raad Waasland kende zijn opstart in oktober 2021. De raad is samengesteld uit:

- 6 vertegenwoordigers van de sociale partners: waarvan 3 van de werkgeversorganisaties zijnde Boerenbond, Unizo en Voka Antwerpen-Waasland en 3 van de werknemersorganisaties zijnde ACLVB Waas & Dender, ABVV en ACV Oost-Vlaanderen
- 6 vertegenwoordigers van de lokale besturen:
  - o Filip Kegels (Beveren)
  - o Dirk De Ketelaere (Kruibeke)
  - o Pascal Buytaert (Sint-Gillis-Waas)
  - o Ine Somers (Sint-Niklaas)
  - o Stephan Van der Gucht (Temse)
  - o Ann Van Damme (Zwijndrecht)
- deskundigen (zonder stemrecht):
  - o Interwaas en VDAB zijn permanente deskundigen.
  - o Andere deskundigen zoals de provincie Oost-Vlaanderen, POM Oost-Vlaanderen, onderwijspartners, ... kunnen ad hoc in functie van een bepaald thema uitgenodigd worden.
- Voorzitter van de Socio-economische Raad Waasland is schepen Pascal Buytaert (Sint-Gillis-Waas). Ondervoorzitter is Frank Van Dorsselaer namens ABVV Oost-Vlaanderen.

De SERW kwam in 2022 vier keer samen.

Op **17 februari 2022** kwamen aan bod:

- een aanzet van aanstelling van een voorzitter en ondervoorzitter
- regioscan volwassenenonderwijs
- samenwerkingsovereenkomst VDAB – Interwaas – lokale besturen
- mobiliteit in het Waasland (o.a. studies Mobiliteit in het Waasland en een stand van zaken van de werking van de Vervoersregio Waasland)
- leren en werken in het Waasland

Op **19 mei 2022** kwamen aan bod:

- unanieme aanstelling van Pascal Buytaert (Sint-Gillis-Waas) als voorzitter en Frank Van Dorsselaer (ABVV) als ondervoorzitter

- referentieregio's
- mitigatieplan Waasland Klimaatland
- diverse projectoproepen (o.a. Pendelfonds, Digibanken, ...)
- overleg met verschillende partners van het volwassenonderwijs (CVO LBC, Ligo W&D) in het kader van concrete samenwerkingsmogelijkheden
- ROF duaal leren
- lerend netwerk OCMW's
- intentieverklaring regionale aanpak sluijverkeer
- leren en werken in het Waasland

Op **22 september 2022** kwamen aan bod:

- Fonds Emma Leclercq door POM Oost-Vlaanderen
- Edusprong 2 door het volwassenenonderwijs
- regionaal mobiliteitsplan VVR Waasland
- digibanken Waasland
- EFRO operationeel programma 2021-2027
- personeel in de kinderopvang
- Actieplan 2023 SE-Raad Waasland

Op **14 december 2022** vond een gezamenlijke vergadering van de SE-Raad Waasland en SE-Raad Dender plaats in maatwerkbedrijf Spoor2 in Hamme met op de agenda:.

- stand van zaken van de overdracht van de ERSV-middelen naar de intercommunales en naar de POM Oost-Vlaanderen
- ESF Capacity Building lokale partnerschappen
- gemeenschapdienst
- transitiepunten
- digibankprojecten in het Waasland en de Denderstreek
- ROF duaal leren Waas & Dender
- Lerend Netwerk OCMW's Waas & Dender
- personeel in de kinderopvang

De vergadering werd afgesloten met een netwerkmoment.

Regionale overlegplatformen (ROF) duaal leren Waas & Dender

Het ROF duaal leren Waas & Dender is samengesteld uit onderwijspartners die in de regio Waas en Dender duaal leren aanbieden (voltijdse secundaire scholen, Centra Leren & Werken, Syntra Midden-Vlaanderen), aanbieders ondersteuning alternerend leren, Vrij CLB Waas & Dender, GO! CLB Prisma, een afvaardiging van de sociale partners, van VDAB, een vertegenwoordiging van het departement Onderwijs en Vorming, van departement Werk en Sociale economie, van de dienst flankerend onderwijsbeleid provincie Oost-Vlaanderen.

Het platform kwam in 2022 drie keer samen:

Op **29 april 2022** kwamen aan bod:

- goedkeuring van het regionale protocol voor de verdeling van het door Vlaanderen (departement onderwijs en vorming) toegekende budget voor de regio voor de

'Ondersteuning alternerend leren' van jongeren voor de komende drie schooljaren (2022-2025)

Op **16 juni 2022** kwamen aan bod:

- arbeidsmarktinformatie over de regio Waas en Dender aangereikt door VDAB, sectorale opleidingsfondsen, ... als input voor het programmeren van nieuwe duale opleidingen en werd aan ervaringsuitwisseling gedaan

Op **24 oktober 2022** kwamen aan bod:

- het VDAB-schoolverlatersrapport
- ROF-rapport Waas en Dender
- ervaringsuitwisseling (o.a. over de nieuw gestarte opleidingen duaal leren, het aantal leerlingen in duaal leren, ervaren knelpunten, aandachtspunten, ...)
- nieuwe programmatieaanvragen duaal leren voor het schooljaar 2023-2024 toegelicht

In 2023 wordt de werking van de Socio-economische Raad Waasland bestendig en het goedgekeurde actieplan uitgevoerd.

Lerend netwerk OCMW's Waas & Dender

Dit kwam in 2022 drie keer samen. De sessies kenden steeds een zeer hoge opkomst.

Op **10 maart 2022** kwamen aan bod:

- Hoger Opgeleide Anderstaligen (HOA)
- Mentoring naar Werk
- werking van de VDAB-Dienst Gespecialiseerde Screening
- Team TOM (TewerkstellingsOndersteunende Maatregelen)
- Cluster Business Support Retail en ICT binnen de VDAB-werking in de regio
- TWE OCMW art 60

Op **16 juni 2022** kwamen aan bod:

- toelichting over werking en rondleiding in het VDAB Competentiecentrum Hout en Bouw in Hamme
- TWE OCMW art 60

Op **22 november 2022** kwamen aan bod:

- TWE OCMW art 60
- ESF Capacity lokale partnerschappen
- vernieuwingen in het klantendossier

In 2023 wordt de werking van het ROF duaal leren Waas & Dender en van het Lerend netwerk OCMW's Waas & Dender verdergezet.

Waasland in balans

Na de goedkeuring van de projectennota en de afsprakennota eind 2020 kwam in 2021 Waasland in Balans op kruissnelheid. Ook in 2022 werd verder werk gemaakt van de 12 hefboomprojecten. Hefboomprojecten zijn concrete, realisatiegerichte acties, die op een specifieke plek gepland worden met een eigen specifiek (lokaal) partnerschap. Dergelijke projecten wijken af van andere lokale projecten omdat ze een hoge mate van complexiteit hebben en een (potentieel) grote impact (kunnen) hebben op het ruimere gebied.

De 12 hefboomprojecten zijn:

Werf mobiliteit en ruimte

- HP 1.1. Afstemming en actualisatie (mobiliteits)studies – Interwaas trekt
- HP 1.2. Geïntegreerd ontwikkelingsperspectief N 70 – provincie trekt
- HP 1.3. Ontwikkelingsmogelijkheden kernen in het buitengebied in het spanningsveld van haven en (groot)stedelijke gebieden – provincie trekt
- HP 1.4. Afstemming doorstroming en verkeersleefbaarheid tussen de verschillende Wase gemeenten – Interwaas trekt

Werf economie en tewerkstelling

- HP 2.1. Revitalisatie TTS : masterplan Energie – Interwaas trekt + POM voor luik energie
- HP 2.2. Platform lokale handelaars – Interwaas trekt
- HP 2.3. Coördinatie beleid naar bedrijven en bedrijventerreinen – Interwaas trekt

Werf energie, klimaat en duurzaamheid

- HP 3.1. Opmaak adaptatieplannen voor de regio Waasland – provincie trekt
- HP 3.2. Opmaak mitigatieplannen voor de regio Waasland – Interwaas trekt
- HP 3.3. Ontharding van speelplaatsen en publieke ruimten – provincie trekt
- HP 3.4. Klimaatgezonde bossen – provincie trekt
- HP 3.5. Sensibilisering huishoudens – Interwaas trekt

In februari 2022 had een bestuurlijk overleg 'Waasland in Balans' plaats. Een keer per jaar wordt daarbij overleg gepleegd tussen de deputatie aan de ene kant en de voorzitter en ondervoorzitter van Interwaas aan de andere kant, over de voortgang en de geactualiseerde projectfiches. Er werd ook afgesproken een eerste schijf van de middelen op te vragen, wat in september gebeurde.

In september 2022 werd coördinator Aline Vercruyssen vervangen door Karen Dhollander.

Streekfonds #een hart voor Waas

Na de opstart in 2020 met de eerste oproep, werden eind januari 2021 negen projecten geselecteerd. De projecten werden opgestart zomer of najaar 2021 en afgewerkt of bestendigd in 2022. In het najaar 2021 gebeurde een tweede projectoproep, wat begin 2022 leidde tot een selectie van zeven nieuwe projecten:

1. Drempelvrij genieten van de natuur in Belsele, De Raaklijn vzw
2. Beweegtuint Hof ter Clipsen, Vrienden van Hof ter Clipsen, Lokeren
3. Welkom in onze tuin !, VZW De Klaproos, Kallo
4. Babbelbank Otti, VZW Otti, Expertiseteam Angst, Vrasene
5. Be-leefboerderij Holdamhoeve, vzw Holdamhoeve, Sint-Gillis-Waas

6. Binnenspeelruimte en avontuurlijk speelterrein voor kinderen en jongeren in Zwijndrecht
Vlaamse Kerels vzw/KSA Vlaamse Kerels, Zwijndrecht
7. A room with a view, VZW Lia Sombeké

Op 25 april 2022 ging een projectenbeurs door, waar de projecten van de tweede oproep werden voorgesteld.

Eind 2022 gebeurde de derde oproep, opnieuw succesvol, want er werden dertien projecten ingediend. In december selecteerde de jury er negen:

1. Stedelijke groene oasen voor mens, klimaat en biodiversiteit. We bieden plantenpakketten aan in het Waasland.
ABLLO vzw, Waasland
2. Raakpunt: Groene ontmoetingsplek in de stad
Raakzaam, Sint-Niklaas
3. Muren die verbinden - Muurschildering 11.11.11
Lokeren
4. Mamadepot, waar duurzaamheid, warme solidariteit en lokale verbinding samen gaan. Een 2de hands winkel, een buurtpunt, een belevenis voor iedereen omdat elk kind telt!
Sint-Gillis-Waas
5. Krolleleute. Krolleleute is een ondersteuningsproject waar personen met een beperking de kans krijgen zich te ontplooiën met als eindresultaat samen een zomerbar op te richten.
Meerdonk
6. Sociale moestuintjes met voedselweek met en door de kansarme doelgroep uit Kruibeke
VZW Kruibeke Centraal
7. Kinderboerderij De Welle Wei
Vzw Hof ter Welle, Beveren
8. Troostplek
vzw Woonzorg Samen Ouder, wzc Het Hof, Sint-Niklaas
9. Elektrische duo-fiets voor de bewoners van het WZC om de buurt te verkennen
vzw Samen Ouder, Sint-Niklaas

REGIONALE VERTEGENWOORDIGING

Vertegenwoordiging in maatschappij Linkerscheldeoever (MLSO)

Maatschappij Linkerscheldeoever (MLSO) neemt een centrale plaats in de beheerstructuur van de Waaslandhaven in. Ze staat in voor het grondbeleid en vestigingsbeleid, met uitzondering van de kadegebonden terreinen voor maritieme goederen op- en overslag. Ook het Havenbedrijf Antwerpen, in 2022 omgevormd door fusie naar Port of Antwerp – Bruges (PoAB) speelt een grote rol in de Waaslandhaven (uitbouw en beheer van de maritieme infrastructuur, het scheepvaartverkeer, het bestuur en de exploitatie van de haven).

Interwaas beschikt over 34,6% van de aandelen in MLSO. Samen met de gemeente Beveren (10,4%) en Zwijndrecht (2,5%) beschikt het Waasland over 47,5% van de aandelen. Dit garandeert een belangrijke Wase inbreng in MLSO en een betrokkenheid van het Waasland bij het beheer van de hele Waaslandhaven.

De raad van bestuur van MLSO telt 12 bestuurders:

- 2 bestuurders op voordracht van het Vlaamse gewest
- 4 bestuurders op voordracht van Havenbedrijf Antwerpen
- 3 bestuurders op voordracht van Interwaas
- 2 bestuurders op voordracht van de gemeente Beveren
- 1 bestuurder op voordracht van de gemeente Zwijndrecht

De bestuurders voor Interwaas zijn Marc Van de Vijver, André Van de Vyver en Lieve Truymen. In de raad van bestuur van Interwaas wordt telkenmale kort terug gekoppeld over de beslissingen van de raad van bestuur van MLSO.

Naar de resultaatsbestemming 2021 van MLSO werd in 2022 een dividend ten bedrage van bruto 1.225.110 euro ten voordele van Interwaas goedgekeurd.

Voor meer info over Maatschappij Linkerscheldeoever verwijzen wij naar het jaarverslag 2022 van MLSO en naar de website van MLSO www.mlso.be

Logistiek Park Waasland

Het Logistiek Park Waasland (LPW) in de zuidwesthoek van de Waaslandhaven biedt ruimte aan bedrijven uit de logistieke sector die voor hun activiteiten op de haven gericht zijn, maar niet aan de dokken zelf gelegen moeten zijn. De realisatie gebeurt door MLSO dat ook instaat voor het beheer.

In 2019 werden de laatste concessies toegekend. Het Logistiek Park Waasland, fase west is hiermee volledig ingevuld. Rest nu enkel nog de oostelijke zone. Die staat ingekleurd als tijdelijk natuurgebied waarvan de realisatie nog wat jaren op zich zal laten wachten gezien voorafgaandelijk een (gewestelijk) ruimtelijk uitvoeringsplan nodig is.

In 1998 werd beslist tot het graven van het Deurganckdok. In 2000 werd een Beleidsovereenkomst betreffende het logistiek park Waasland gesloten tussen het Vlaamse gewest, het Havenbedrijf en MLSO. Die houdt in dat de opbrengst (het positief saldo) van het LPW aan Interwaas toekomt als compensatie (schadevergoeding) voor het verlies aan industriële terreinen door de realisatie van het Deurganckdok. Een en ander werd geconcretiseerd in een overeenkomst MLSO – Interwaas tot bepaling van de onderlinge voorwaarden in uitvoering van de Beleidsovereenkomst betreffende het Logistiek Park Waasland van 2013. Het gecumuleerd exploitatieresultaat was eind 2019 voor de eerste maal positief. De eerste opbrengsten van het LPW ten voordele van Interwaas werden in 2020 aan Interwaas uitgekeerd. De schadevergoeding over het netto-exploitatieresultaat van het boekjaar 2021 ten voordele van Interwaas bedraagt 2.482.669 euro.

ECA

Op 31 januari 2020 besliste de Vlaamse regering tot definitieve vaststelling van het voorkeursbesluit van het complexe project 'Realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen' (ECA).

Dit complex project heeft als doelstelling de realisatie van extra containerbehandelingscapaciteit in het havengebied Antwerpen. Die moet de verwachte groei tot 2030 kunnen accommoderen, en de daarmee samenhangende ontwikkeling van industriële/logistieke gronden en de multimodale ontsluiting tot aan het hoofdnet.

Een aantal organisaties trokken naar de Raad van State. Intensief overleg vanuit de Vlaamse overheid met deze organisaties en andere betrokken partners in 2021 en begin 2022, leidde eind februari 2022 naar een 'Verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het

ommeland van de haven van Antwerpen, de polders op Linkerscheldeoever' (gemakshalve benoemd als het Toekomstverbond).

In dit Toekomstverbond verbinden het Vlaamse gewest, de Vlaamse Waterweg NV, de gemeente Beveren, de Polder van het Land van Waas, de kerkfabriek OLV Ten Hemel Opgenomen Doel, MLSO, het Havenbedrijf Antwerpen, Doel 2020, de vzw Landbouwgemeenschap Wase Polders, de vzw Erfgemeenschap Doel en Polder, de vzw Boerenbond, de vzw Natuurpunt en de vzw VOKA – Alfaport zich tot de volgende consensus:

- Er komt een project zoals voorzien in het voorkeurbesluit 'extra containercapaciteit haven Antwerpen', waaronder een Tweede Getijdendok, dat continu operationeel kan zijn, 7 dagen per week en 24 u per dag;
- Doel blijft bestaan en krijgt een toekomstperspectief met verscheidene functies waaronder wonen;
- Er komen maatregelen om :
  - de leefbaarheid van de landbouw op LSO te verhogen;
  - het landschap en erfgoed in Doel en omliggende polders te waarderen;
  - de havenexploitatie te bufferen ten opzichte van de omliggende polders;
  - te voldoen aan de compensatie- en instandhoudingsverplichtingen voor natuur;
  - op specifieke plaatsen in de polders woonkernen te behouden en de leefbaarheid in Doel en de polders te verbeteren.

Het Toekomstverbond omvat zes inhoudelijke luiken:

1. natuur en landbouw
2. beleid voor gronden
3. dorp Doel
4. omliggende kernen / woonkorrels
5. mobiliteit
6. erfgoed, landschap en buffer

In de luiken 7. Stappenplan, 8. Afstand van geding, 9. Toekomstige beslissingen en uitvoering verbond en 10. Ondertekening worden afspraken gemaakt over de verdere aanpak.

Het luik mobiliteit omvat afspraken over:

1. Sluipverkeer: het sluipverkeer van vrachtwagens in het Waasland mag niet toenemen:
  - Verkeerscamera's zijn nodig – coördinatie Interwaas.
  - Een einde aan het sluipverkeer in de omliggende dorpskernen.
  - De N 451 wordt een dorpenweg en er worden stappen gezet naar een verbindingsweg N 70 – E 345.
2. Het aan ECA gerelateerd vrachtverkeer:
  - Volwaardige verbinding tussen de haven en de E 34 vooraleer de extra containercapaciteit in gebruik genomen wordt.

- Aanleg westelijke ontsluiting Waaslandhaven vooraleer de extra containercapaciteit in gebruik genomen wordt.
  - Verschuiving van het vrachtverkeer van de Waaslandhaven naar buiten de spits/daguren.
  - Onderzoek naar het nut van vrachtwagensluizen.
3. Veilige fietsverbindingen tussen de haven en de omliggende woonkernen.

De Vlaamse regering engageerde zich verder over de verbindingsweg N 70 Doornpark – E 34 (de zogenaamde burgemeestersweg, genoemd naar het akkoord dat sinds 2010 bestaat tussen de Wase burgemeesters over deze ontbrekende tand in de dubbele kamstructuur). Begin 2023 startte het departement Omgeving het onderzoek voor de opmaak van een GRUP voor de verbindingsweg tussen N 70 en E 34.

Beleidsvereenkomst

Vanuit MLSO werd de vraag van Interwaas van 2015 naar een beleidsvereenkomst in 2019 terug opgenomen gezien de evolutie van het ECA-project. Sindsdien wordt de vraag jaarlijks herhaald en de opdracht tot een beleidsvereenkomst verlengd. Die beleidsvereenkomst wordt opgemaakt in toepassing van art. 15 bis van de Wet Chabert. De beleidsvereenkomst is een overeenkomst tussen MLSO, het Havenbedrijf en het Vlaams gewest die aangeeft welke afspraken worden gemaakt bij omzetting van industriële naar maritieme zone (of omgekeerd) binnen het havengebied en volgende punten omvat: vergoeding, mobiliteit, investeringsprojecten en algemeen promotiebeleid.

In 2022 was hierin geen evolutie.

EGTS Linieland en Hulst

De Linieraad van de EGTS Linieland Waas en Hulst kwam vier maal samen (1 maart, 7 juni, 13 september en 21 december). Interwaas wordt in de Linieraad vertegenwoordigd door bestuurder Chris Lippens.

In 2022 werd vooral gewerkt rond:

- Uitzichtpunt Niemandsland
- Grenspark Groot Saeftinghe , Interreg VI project
- Grenzeloze mobiliteit
- Zeeuws-Wase bossen
- Icoonprojecten Prosperhoeve en Panoramaheuvel
- Meerjarenbudget 2023 – 2026 en cashflowproblemen

In november werd de uitkijktoren Uitzichtpunt Niemandsland op de grens van Stekene en Hulst feestelijk geopend.

Eind 2022 nam Jan Frans Mulder afscheid als burgemeester van Hulst en aansluitend ook als voorzitter van de Linieraad Waas en Hulst. De nieuwe burgemeester van Hulst, mevr. Ilona Jense – van Haarst werd afgevaardigde voor Hulst. Zij werd begin 2023 ook als voorzitter van de Linieraad verkozen.

Voor meer info wordt verwezen naar www.egtslinieland.eu

LEADER

LEADER is een van de Europese subsidie kanalen (PDPO maatregelen) om aan plattelandontwikkeling te doen. In 2022 werd een laatste oproep gelanceerd om de restmiddelen van de vorige subsidieperiode optimaal te benutten. Gedurende de hele voorgaande periode (2014-2022) werden in totaal 34 uitgewerkte projectvoorstellen ingediend. 23 van deze projecten konden samen rekenen op een subsidie van 1,3 miljoen euro.

De subsidies voor de nieuwe Leaderperiode (2023-2027) werden opgetrokken tot 2,4 miljoen euro. Eind 2022 presenteerde het plattelandsloket van de provincie Oost-Vlaanderen het kader voor de nieuwe Leaderperiode en de aanpak voor de opmaak van een nieuwe Lokale OntwikkelingsStrategie (LOS) voor de uitgebreide Leader Waasland.

Gelet op de uitbreiding van het gebied (met Waasmunster, de Lokerse deelgemeenten Daknam en Eksaarde en de Temse de deelgemeenten Elversele, Tielrode en Steendorp) werd immers afgesproken om in de vroegere benaming 'LEADER Grensregio Waasland' de term 'grensregio' te laten vallen en de nieuwe oproep Leader Waasland te benoemen.

In maart tot en met mei 2023 neemt Interwaas deel aan de Lokale ActieGroep om een nieuw LOS uit te werken.

Meer informatie over Grensregio Waasland via <http://plattelandsloket.be>

Meer informatie over de geselecteerde projecten via <https://euprojecten.oost-vlaanderen.be/>

NETWERKMANAGEMENT

Burgemeestersoverleg

Het Waas burgemeestersoverleg vindt in het Waasland soms plaats binnen of aansluitend aan de raad van bestuur van Interwaas. Naast de in de raad zetelende burgemeesters worden voor sommige onderwerpen de andere burgemeesters mee uitgenodigd. Onderwerpen die in 2022 aan bod kwamen:

Ronde van de burgemeesters

Jurgen Bauwens, sinds maart 2022 de nieuwe voorzitter van Interwaas, deed in 2022 de ronde van de Wase burgemeesters. Daarbij werd van gedachten gewisseld over de werking van Interwaas en nagegaan wat al of niet verder dient opgenomen te worden. De resultaten van deze screening worden begin 2023 verwacht. Ze kunnen leiden tot een aanpassing van de strategische doelstellingen.

Referentieregio

De tien Wase burgemeesters zetten zich in blok achter de stelling dat Zwijndrecht onlosmakelijk deel moet uitmaken van de referentieregio Waasland. Hun unaniem en sterk standpunt en hun onverzettelijkheid resulteerde in een amendement op het ontwerp van regiodecreet. Dat leidde finaal tot de goedkeuring door het Vlaams parlement op 1 februari 2023 van een referentieregio Waasland met tien gemeenten.

Ontvangst van en gedachteswissel met Vlaams minister bevoegd voor Binnenlands bestuur, Bart Somers op woensdag 7 december 2022

Na een inleidende tussenkomst van de minister over de regiovorming en een voorstelling van de regio door de voorzitter werd van gedachten gewisseld met de minister over de

regiovorming, over lokaal besturen en over de impact van de stijgende energieprijzen op de gemeentelijke werking en begroting.

Project PIT Waasland

Er was anno 2022 onvolledige dekking van het grondgebied van het Waasland met gespecialiseerde medische zorg (paramedisch interventieteam PIT en medische urgentiegroep MUG) binnen de 15 minuten. De MUG heeft in meer dan 1/3de van de gevallen meer dan 15 minuten nodig om ter plaatse te geraken. Vooral in de rand van het Waasland (Stekene, Sint-Gillis-Waas, Beveren, Kruikeke) kon niet tijdig gespecialiseerde medische hulp ter plaatse raken. De burgemeesters gaven de Hulpverleningszone Waasland en VITAZ de opdracht dit te verbeteren. Dat leidde tot extra PIT-ondersteuning in het Waasland.

Een PIT bestaat uit een ambulancier en een spoedverpleegkundige in de ambulance die de eerste intensieve zorgen op de plaats van het incident kunnen toedienen. Hun mogelijkheden liggen tussen de MUG en gewone ambulance.

De burgemeesters en de raad van bestuur gingen principieel akkoord met financiële ondersteuning van het PIT-project en gaven opdracht tot verdere uitwerking.

Mobiliteit

Bespreking van de aanzet van regionaal mobiliteitsplan en de ondersteuning van Interwaas inzake de hoppinpunten.

Fluvius en afschakelen openbare verlichting

Bespreking voorstellen Fluvius voor energiebesparing openbare verlichting.

Groepsaankoop lokale groene stroom

Overleg over de prijsaanpassing voor 2023.

Cofinanciering onderhoud en herstel Boelwerfkraan

De vraag werd gesteld om het onderhoud/instandhouding van de torenkraan van de Boelwerf mee te willen co-financieren. De raad vroeg een kader te willen uitwerken, zodat proportioneel voor alle gemeenten een bedrag kan worden ter beschikking gesteld.

Een bijdrage van 150.000 euro voor Temse zou ong. 1,5 miljoen voor alle Wase gemeenten samen betekenen (Temse heeft ong. 10 % van de aandelen Interwaas)

Mogelijks kan de inkanteling van dergelijke projecten in de werking (mits aanpassing strategische doelstellingen - gepland voor 2023) als een piste overwogen worden.

LEADER – nieuwe oproep en verruiming regio

LEADER is een van de Europese subsidiekanalen (PDPO-maatregelen) om aan plattelandsontwikkeling te doen. Katrien De Merlier van de provincie kwam de nieuwe oproep 2023 – 2025 toelichten. Het gaat over meer gemeenten, alle Wase gemeenten uitgezonderd Sint-Niklaas. Er werd afgesproken de term grensregio in 'Grensregio Waasland' weg te laten.

Vlinter

Interwaas is actief betrokken bij VLINTER, de samenwerking van de 12 Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling en de Vereniging van Vlaamse

Steden en Gemeenten (VVSG). Directeur Bart Casier van Interwaas is voorzitter van VLINTER.

De doelstellingen van VLINTER zijn:

- het opvolgen van beleidsmatige initiatieven en beleidsvoorbereidend werk
- belangenbehartiging
- ervaringsuitwisseling

Enerzijds wil VLINTER haar leden zo goed mogelijk informeren over alle aspecten van het beleid op vlak van streekontwikkeling en anderzijds wil VLINTER als gesprekspartner fungeren voor alle betrokken actoren. VLINTER werkt hiervoor samen met VVSG omdat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden uitdrukkelijk worden gezien als een verlengstuk van het lokaal bestuur. VLINTER heeft twee personeelsleden, die ingebed zijn binnen de VVSG.

Via het overleg van de directeurs en meerdere werkgroepen wordt ervaring uitgewisseld, informatie megedeeld en worden standpunten ingenomen.

Belangrijke punten in 2022 waren het Regiodecreet en de btw-problematiek.

In 2022 startte VLINTER een evaluatie op van de voorbije werkingsjaren. Resultaten worden verwacht begin 2023.

STRATEGISCHE DOELSTELLING 10: HET VERZEKEREN VAN EEN PERFORMANTE WERKING, ORGANISATIE EN RELATIE MET DE STAKEHOLDERS

HET VERZEKEREN VAN EEN PERFORMANTE WERKING

Redactieraad

Om de externe communicatie en interne communicatie van Interwaas nog beter te stroomlijnen, kwam in 2022 de redactieraad regelmatig bijeen. Bedoeling van de redactieraad is de clusters te stimuleren om na te denken over hun communicatie, zowel extern als intern. Elke cluster is vertegenwoordigd. Daarbij worden zowel de onderwerpen voor de externe als voor de interne communicatie besproken.

De redactieraad koppelt terug naar het managementteam.

Digitale nieuwsbrief

In 2022 werd opnieuw regelmatig een externe digitale nieuwsbrief uitgestuurd. Dat gebeurt op basis van de informatie beschikbaar is. Het principe van de nieuwsbrief bestaat erin de actuele onderwerpen waar Interwaas mee bezig is onder de aandacht te brengen. De beknopte tekstversie laat de lezer toe via de daarin opgenomen link door te klikken naar meer gedetailleerde informatie over de onderwerpen die hem in het bijzonder interesseren.

Netwerkevent

Op dinsdag 3 mei 2022 vond in zaal De Casino in Sint-Niklaas het eerste netwerkevent van Interwaas plaats. Dat bestond uit twee delen. Op de gelijkvloerse verdieping stelden de clusters van Interwaas zich tijdens een beurs met informatieve standen voor aan ambtenaren en mandatarissen. In de zaal verwelkomde voorzitter Jurgen Bauwens de aanwezigen. Directeur Bart Casier lichtte het Strategisch Plan Interwaas toe. Gastspreker Dirk Holemans van Oikos lichtte toe hoe het Waasland 'De transitie naar een veerkrachtige regio' kan maken. Daarna volgde een netwerkreceptie

InternWaas

In 2022 combineerde het intern personeelsblad InternWaas opnieuw inhoudelijke en praktische informatie met meer persoonsgebonden materies.

Sporen met stip

In 2022 werd de traditie van de interne informatiesessies verder gezet. Tijdens formele sessies onder de noemer 'Sporen met Stip' wordt informatie meegegeven die noodzakelijk is voor de goede werking van Interwaas. Deelname is verplicht.

Daarnaast worden ook informele sessies georganiseerd onder de noemer 'Sporen zonder Stip'. Daarbij licht een collega toe waar hij of zij mee bezig is. Op die manier blijft iedereen op de hoogte van wat er binnen de organisatie leeft. Deelname is vrijblijvend.

Onderwerpen die aan bod kwamen:

- Toelichting nieuw arbeidsreglement

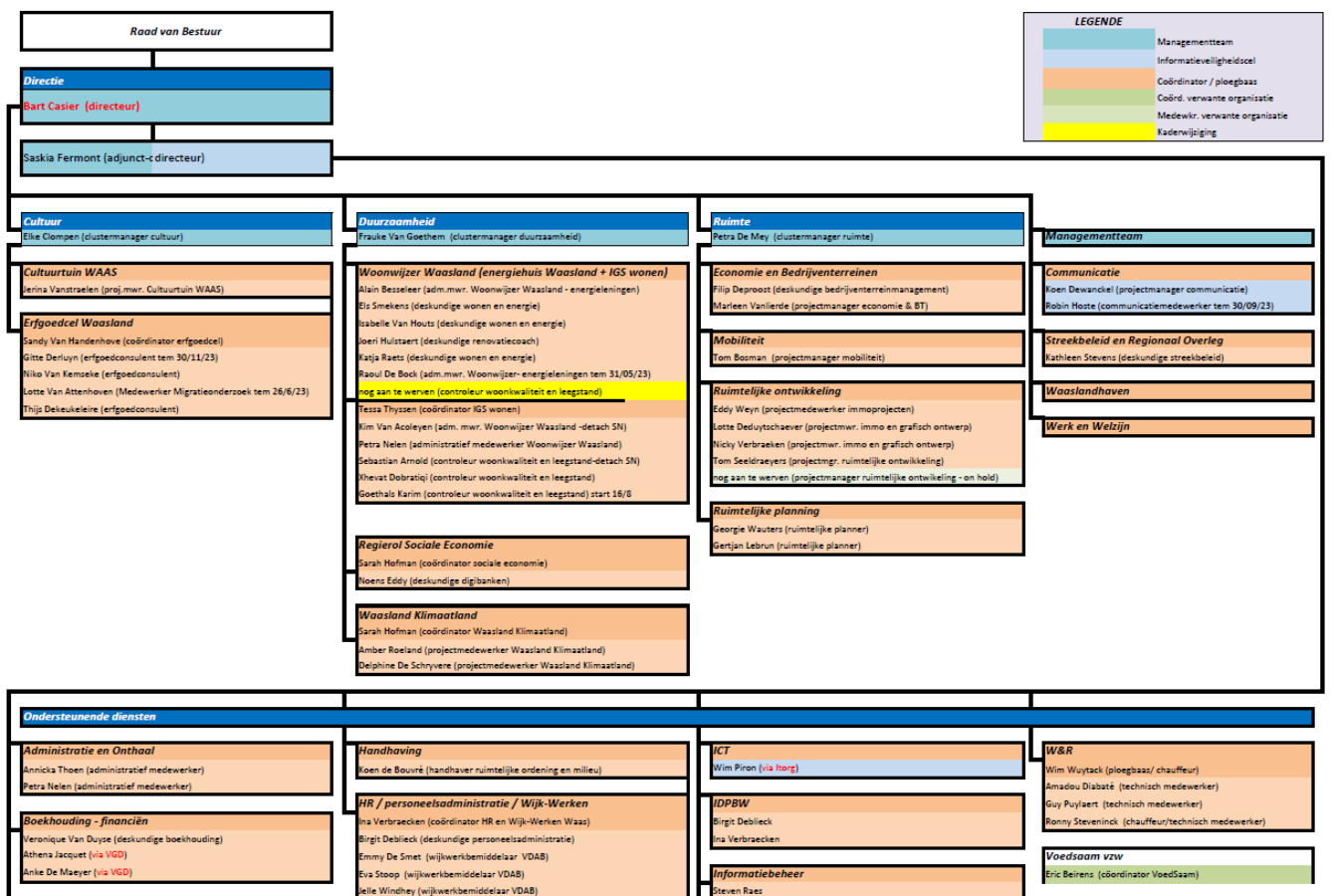
- Opleidingsplatform GoodHabitz
- IT en informatieveiligheid
- Strategische doelstellingen Fluvius (gastspreker Patrick Dellaert)
- telefoneren met Teams
- 2factor identificatie
- Werking Waasland Klimaatland
- Brainstorm energie
- Ziektebeleid
- Alarmcentrale kantoorgebouwen

EEN EIGENTIJDS ORGANISATIE- EN PERSONEELSBELEID

Organisatiestructuur

Het totale personeelsbestand in 2023 bestond uit 36,1 VTE op jaarbasis. Onze werking werd ondersteund door inzet van 0,63 VTE externe krachten voor IT (ITOrg en eGov provincie Oost-Vlaanderen), boekhouding (VGD) en Informatieveiligheid (eGov provincie Oost-Vlaanderen). De werking van Wijk-werken Waas kon rekenen op de inzet van 3,69 VTE bemiddelaars van VDAB en 0,2 VTE trajectbegeleider via ter beschikking stelling door de stad Sint-Niklaas. Het Energiehuis kon rekenen op de inzet van 0,16 VTE freelancers van VEKA voor de loketwerking.

Het organisatieschema van Interwaas zag er eind 2022 als volgt uit:

Organogram

HR-beleid

In juni 2022 startte een nieuwe halftijdse HR-coördinator en half september breidde het HR-team uit met een halftijds deskundige personeelsadministratie. Meteen had dit nieuwe team de handen vol. In 2022 gingen 12 nieuwe medewerkers van start bij Interwaas, veelal om de grote vraag naar energieleningen op te vangen. Ook het eerste kwartaal van 2023 zijn al 4 nieuwe collega's gestart en werden 3 medewerkers aangeworven. Tal van kanalen werden aangesproken om nieuwe kandidaten aan te trekken en om Interwaas in the picture te zetten. Het onthaalbeleid werd verder uitgewerkt en afgestemd op de noden om de nieuwe medewerkers zo snel mogelijk te integreren.

Een traject van regelmatige feedbackgesprekken bij opstart werden opgezet voor nieuwe werknemers. Er werd een nieuw afsprakenkader uitgewerkt voor afwezigheidsmeldingen en voor de opvolging van de communicatie met de personeelsdienst.

Aanpassing arbeidsreglement

In 2022 werd het arbeidsreglement in zijn totaliteit herwerkt. De kleine wijzigingen en aanvullingen van de afgelopen jaren werden geïntegreerd in een samenhangend geheel. Thuiswerken, aangepaste verlofregelingen en diverse wetswijzigingen werden verwerkt in de nieuwe tekst. Na verwerking van de opmerkingen van personeelsleden en vakorganisaties, keurde de raad van bestuur in februari 2022 de finale tekst goed.

Werkgroep Welzijn Op het Werk (WOW)

Na enkel voorzichtige maanden begin 2022 omwille van corona, werkte de Werkgroep Welzijn op het Werk (WOW) een aantal suggesties uit om per kwartaal een personeelsactiviteit uit te werken zodat iedereen elkaar beter kon leren kennen. We organiseerden een personeelsetentje voor de zomer en zetten in november onze eerste afterworkparty op met als thema: Kerst. Lekkere hapjes en drankjes waren voorzien en dit bracht de collega's dichter bij mekaar alsook leerde iedereen de nieuwe collega's beter kennen. In 2023 zullen we dit initiatief verderzetten en werden er alvast 2 activiteiten in het eerste kwartaal opgestart.

Interne dienst preventie op het werk

De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk kreeg nieuwe gezichten. Na het vertrek van Liesbeth Behiels, werkten Birgit Deblieck en Ina Verbraecken zich in de materie in. Zij volgden een opleiding Preventieadviseur niveau 3 en werden eind 2022 de nieuwe preventieadviseurs.

Rond het thema preventie werd zoals hierboven beschreven onder de werkgroep WOW, niet alleen teambuildingsactiviteiten opgezet, maar richtte Interwaas zich ook op arbeidsveiligheid en de gezondheid van de medewerkers.

Volgende initiatieven werden en succesvol afgerond: plaatsonafhankelijk werken (thuiswerk) werd structureel ingevoerd, de werkkledij van de ploeg wegmarkeringen en rioolkolkenreiniging werd volledig vernieuwd en vervangen, er werd een nieuwe elektrische bedrijfswagen in dienst genomen en een nieuwe camionette voor de werkploeg werd besteld.

Het gebruik van elektrische dienstfietsen werd gepromoot. Het aantal parkeerplaatsen voor de fietsen van de medewerkers werd uitgebreid. We voorzagen bovendien veilige en ergonomische eindejaarsgeschenken waaruit medewerkers een keuze konden maken (veilig

in het verkeer, ergonomisch kantoomateriaal). Gratis dagelijks verse soep bleef op het menu staan tussen november en maart.

Er werd ook ingezet op het stimuleren van opleidingen door individuele opleidingskeuzes en doordat we een opleidingsplatform GoodHabitz konden aanbieden. Medewerkers kunnen hiermee op eigen initiatief en tijdstip naar keuze opleidingen volgen.

Interne dienst preventie op het werk (IDPW)

De preventieadviseur verliet begin maart de organisatie. De nieuwe HR-coördinator Ina Verbraecken en deskundige personeelsadministratie Birgit Deblieck namen deze rol op zich. Na het volgen van een opleiding en na gunstig advies van de vakorganisaties benoemt de raad van bestuur hen op 7 december 2022.

De ploeg Wegmarkeringen en Rioolkolkenreiniging kreeg na onderhandelingen hierover in 2022 een nieuwe en veilig tenue in 2023.

Er werd een nieuwe elektrische dienstwagen in dienst genomen en een nieuwe (elektrische) camionnette besteld.

De ploeg werkmannen werd gereorganiseerd vanwege de stopzetting van de rioolkolkenreiniging vanaf 2023. De werknemers werden regelmatig op de hoogte gehouden van de stand van zaken en besprekingen met bestuurders en gemeenten.

Zeven medewerkers volgden de jaarlijkse bijscholing EHBO in maart 2022.

Woon-werkverkeer en dienstverplaatsingen met de fiets werden bevorderd door het promoten van het gebruik van elektrische dienstfietsen en het uitbreiden van parkeerplaatsen voor fietsen.

Als eindejaarsgeschenk konden medewerkers kiezen uit een ruim aanbod van loop- en fietskledij of ergonomisch kantoomateriaal.

Interwaas voorzag verse soep als gezond tussendoortje voor medewerkers van november tot en met maart.

Het HR-beleid zette sterk in op opleiding, met het individueel ontwikkelingsplan van medewerkers en de introductie van het online opleidingsplatform GoodHabitz.

Via de werkgroep Welzijn op het Werk hield Interwaas een vinger aan de pols over de meest dringende noden van de medewerkers op het gebied van veiligheid en welzijn op de werkvloer. Er werden welkomstlunches georganiseerd voor nieuwe medewerkers en teambuildingsevenementen voor alle medewerkers.

Welzijn

In 2022 namen we een gloednieuwe refter in gebruik met om tegemoet te komen aan het stijgend aantal medewerkers. Zo kunnen we samen aan tafel en gezellig buurten met de collega's van andere clusters tijdens onze lunch. Alle kantoren werden bovendien voorzien van nieuwe kamerplanten en we zorgden voor gepersonaliseerde kantoordekentjes als alternatief voor de energiebesparende maatregelen waar we allen onze schouders mee onder zetten.

EEN OPTIMALE WERKOMGEVING VOOR DE MEDEWERKERS (FACILITYBELEID)

IT

In 2022 werd de infrastructuur in de vergaderzalen aangepast voor hybride vergaderingen. Er werd werk gemaakt van een optimalisatie van de kostprijs van de softwarelicenties.

Informatieveiligheid

Interwaas kon ook in 2022 een beroep doen op Paul Schelleman als functionaris (FG) voor gegevensbescherming van Interwaas. Hij werkte onder het rechtstreekse gezag van de adjunct-directeur. Hij was het eerste aanspreekpunt voor informatieveiligheid binnen de organisatie.

De informatieveiligheidscommissie van Interwaas kwam maandelijks bijeen om lopende zaken en incidenten inzake informatieveiligheid te bespreken en de te ondernemen acties te bepalen.

Als intercommunale werkt Interwaas veel met externe partners, waardoor het risico op gegevenslekken toeneemt. De medewerkers werden in 2022 echter afdoende bewust gemaakt van de risico's mede door regelmatige sensibilisering en de informatiesessies voor nieuwkomers. Er werden ook maatregelen genomen om de kwetsbaarheid voor phishing-aanvallen te verminderen, zoals multifactor authenticatie en een wachtwoordbeleid.

Er werden eveneens veranderingen doorgevoerd op ICT-gebied. Zo is de actualisatie van de systeemsoftware beter geregeld, en is er een procedure ingevoerd om externen (leveranciers) tijdelijk toegang te geven tot de systemen.

De FG was ook betrokken bij het afsluiten van verwerkersovereenkomsten met Temse voor het afleveren van conformiteitsattesten.

Facilitybeleid

In 2022 werd de stelplaats van de dienst wegmarkeringen en rioolcolkenreiniging in het Kluizenhof in Sint-Gillis-Waas verder verduurzaamd en afgewerkt.

Ook in het Blauw huis op de hoek van de Lodewijk De Meesterstraat, waar de cluster duurzaamheid is gehuisvest, werden inspanningen gedaan om het gebouw energiezuinig te maken door de vervanging van de ramen.

In de kantoren in de Lamstraat werd de nieuwe personeelsrefter in gebruik genomen. Er werden extra stelplaatsen voorzien voor wie met de fiets naar het werk komt.

3. Financiële middelen

JAARREKENING 2022

3.1. Jaarrekening 2022

Verkorte jaarrekening 2022: zie bijlage

3.1.1. Commentaar bij de jaarrekening en bestemming resultaat

De voornaamste cijfers van de jaarrekening van Interwaas over het boekjaar 2022 krijgen hier enige toelichting. Aan de hand van achtergrondinformatie en duiding wordt het verband gelegd tussen de cijfers en het verslag over de activiteiten van Interwaas. Ook worden de voornaamste evoluties ten opzichte van 2021 belicht.

3.1.1.1. Balans: activa en passiva

Het totaal van de **activa** is gestegen ten opzichte van 2021 nl 61,8 mio euro tegenover 60,2 mio euro.

De grootste wijzigingen zitten op de post liquide middelen en op de post voorraad.

Op de liquide middelen zit er een sterke stijging tegenover vorig jaar. Dit is voornamelijk te verklaren a.d.h.v. de treasury + special rekening.

Op de voorraad zien we een daling van 4 mio euro. De voorraaddaling heeft met verkopen te maken, o.a. flats in Sint-Niklaas, Vakschoolhof, kavels in Lokeren Hoedhaar en kavels in Melsele, Farneselaan.

Op het **passief** van de balans wijzigde vooral op het vlak van het eigen vermogen m.b.t. de winst van het boekjaar toegewezen aan de beschikbare reserves.

De post *overgedragen winst* is overgedragen winst over 2022, verminderd met de in het kader van het Waas fonds gedane uitgaven.

De post *voorzieningen* is gestegen ten opzicht van 2021 nl +/- 71k euro. Deze stijging is o.a. te verklaren door de verhoging van de voorziening voor het project Viergemeet (Beveren) en de verhoging van de voorziening voor het project Farnèselaan (Melsele) in het kader van de vastgestelde begrotingen. Vanaf 2022 worden ook voorzieningen genomen in het kader van de Vlaams energielening gezien de leningsmogelijkheden tot 20 jaar werden verlengd.

De *schulden op meer dan één jaar* zijn gedaald met 1.038k euro; hier is het element Vlaamse energielening mee bepalend en vormt dit de tegenhanger van de vorderingen op meer dan één jaar, alsook werd er een deel van de eerste ontvangst uit het fonds "Uittreding provincie" opgenomen en gespreid over twee jaar binnen het project Waasland in balans.

De *schulden op ten hoogste één jaar* zijn gestegen met 83k euro; deze stijging kan verklaard worden aan een hogere openstaande leveranciersschuld op het einde van het boekjaar.

De *overlopende rekeningen* zijn gedaald met 35k euro en betreffen vooral nog te verkrijgen subsidies of al verkregen subsidies waar nog geen kosten tegenover staan of waar het verkrijgen ervan onzeker is; deze post omvat de werkingssubsidies voor de Erfgoedcel Waasland, de Vlaamse energieleningen, regisseursrol sociale economie, Wijkwerken, Cultuurtuin waas en Woonwijzer Waasland maar ook bedrijventerreinmanagement en subsidies voor verschillende bedrijventerrein- en huisvestingsprojecten.

Globaal komt het totaal der activa / passiva op 61.791.912 euro wat een stijging is tegenover vorig jaar met ruim anderhalf miljoen euro.

De voornaamste risico's en onzekerheden waarmee Interwaas geconfronteerd wordt, situeren zich – zoals telkenjare wordt aangegeven - in de uitvoering van projecten en in de recuperatie van de in de projecten gemaakte kosten. Inbreidingsgerichte projecten zijn vaak veel moeilijker, ook op financieel vlak, dan greenfield projecten en het break even draaien van dergelijke projecten is geen evidentie.

Verder dient meegegeven dat het deel dienstverlening van onze werking telkenjare uitbreidt en dat lang niet alle dienstverlening die algemeen voor alle Wase gemeenten wordt uitgevoerd, doorerekend wordt aan de gemeenten.

Interwaas slaagt er al vele jaren in haar activiteiten (behoudens vanzelfsprekend de uitstaande facturen van leveranciers bij het afsluiten van het boekjaar) schuldenvrij verder uit te bouwen en dit blijft voor zoveel als mogelijk ook de ambitie.

3.1.1.2. Resultatenrekening

In de **resultatenrekening** valt onder het hoofdstuk *bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten* een omzet te noteren van 8,6 miljoen euro wat ongeveer gelijklopend is met voorgaand jaar. De fluctuatie van de omzet op jaarbasis, is sterk afhankelijk van de verkoop in vastgoedprojecten en is te beschouwen over meerdere jaren om een gemiddeld beeld te krijgen.

De kosten (diensten en diverse goederen) stegen in 2022 van 2,97 mio naar 3,08 mio euro, maar hier geldt dezelfde bedenking dat voor een gemiddeld beeld meerdere jaren moeten worden nagegaan.

Het saldo van de omzet bedraagt 5,56 miljoen euro. Zoals telkenjare te melden, vertoont het omzetcijfer bij een activiteitengamma, zoals dat van ons intergemeentelijk samenwerkingsverband waar projecten over meerdere jaren lopen, een wisselvallig karakter, afhankelijk van de graad van realisatie en/of het aantal projecten die zich in staat van verwerving / verkoop bevinden.

Na verder meenemen van de bezoldigingen en sociale lasten (over 2022 2,97 mio euro), de afschrijvingen (253k euro) en waardeverminderingen (-42,4k euro) en voorzieningen (71,3k euro) wordt er een bedrijfswinst gerealiseerd van 2.166.044 euro. In deze bedrijfswinst dienen we ook de vergoeding van Maatschappij Linkerscheldeover (2,5 mio euro) en andere schadevergoedingen mee in rekening te nemen.

Daarnaast zijn er nog financiële opbrengsten, ten bedrage van 1,2 mio euro, wat voor een groot deel bestaat uit het dividend dat in 2022 door de algemene vergadering van Maatschappij Linkerscheldeover werd beslist over hun boekjaar 2021. Dit dividend betreft een bedrag waarop geen roerende voorheffing is verschuldigd, wegens het feit dat Interwaas onderhevig is aan vennootschapsbelasting.

Het resultaat over 2022 bedraagt **2.905.775 euro winst voor belasting**. Dit is 536.463 euro lager dan in 2021, wat verklaard wordt vanuit de toegenomen dienstverlening enerzijds en het feit dat de projecten over meerdere jaren lopen.

De belasting op het resultaat brengt finaal de winst van het boekjaar **na belasting** terug naar **2.457.595 euro**.

3.1.2. Resultaatverwerking

Het te bestemmen **resultaat** over 2022 bedraagt **2.457.595 euro**. Daarnaast is er nog overgedragen winst van de vorige boekjaren bestemd in het Waas fonds (1.64 mio euro). Er werd vanuit het Waas fonds **312.229 euro** opgenomen in 2022.

Dit brengt het besteedbaar resultaat over 2022 op **2.457.595 + 312.229 = 2.769.824 euro** dat wordt **overgedragen naar de beschikbare reserve**.

Er hebben zich na het afsluiten van het boekjaar geen feiten voorgedaan die een belangrijke invloed op de jaarcijfers betekenen.

3.1.3. Jaarverslag anti-witwasactiviteiten (Vlaams energiehuis)

De raad van bestuur keurde het jaarverslag anti-witwasactiviteiten goed. Het jaarverslag anti-witwasactiviteiten werd bezorgd aan de FSMA en aan de commissaris-revisor.

In 2022 werden bij Interwaas geen verdachte verrichtingen gedetecteerd en dus ook geen enkele verdachte verrichting gemeld aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI).

Er werden in 2022 evenmin

- betalingen ontvangen uit het buitenland
- cash betalingen ontvangen

Interwaas betaalde in 2022 alleen kredietbedragen uit op basis van facturen en foto's van de uitgevoerde werken. Bovendien voert Interwaas steeds een identiteitscontrole uit van kandidaat kredietnemers.

OVERZICHT WAAS FONDS

Gemeentelijke
projecten =
lokaal

	beschikbaar (incl reservaties) 1/01/2022	aanwending 2022	reservatie tem 2022	saldo 31/12/2022	dotatie winst 2022 0%	vrij beschikbaar 31/12/2022
Beveren	145.184	28.950	0	116.234	0	116.234
Kruikeke	43.088		0	43.088	0	43.088
Lokeren	126.689	5.000	121.689	0	0	0
Sint-Gillis-Waas	0		0	0	0	0
Sint-Niklaas	468.421	198.000	270.421	0	0	0
Stekene	0		0	0	0	0
Temse	205.333	21.183	110.000	74.150	0	74.150
Waasmunster	34.620		0	34.620	0	34.620
	1.023.335	253.133	502.110	268.093	0	268.093

Intergemeentelijke projecten = boven-lokaal

	beschikbaar incl. reserv. 1/01/2022	aanwending 2022	reservatie tem 2022	saldo 31/12/2022	dotatie winst 2022 0%	vrij beschikbaar 31/12/2022
Beveren	114.807	10.884	78.187	25.736	0	25.736
Kruibeke	39.705	3.691	27.305	8.709	0	8.709
Lokeren	97.727	9.318	66.519	21.890	0	21.890
Moerbeke						
Sint-Gillis-Waas	47.161	4.316	32.230	10.615	0	10.615
Sint-Niklaas	175.431	17.548	120.011	37.872	0	37.872
Stekene	42.152	4.173	28.657	9.322	0	9.322
Temse	71.265	6.747	48.212	16.306	0	16.306
Waasmunster	26.536	2.419	18.156	5.961	0	5.961
Zwijndrecht						
	614.784	59.096	419.277	136.412	0	136.412

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS-REVISOR

Toe te voegen op de algemene vergadering.